

Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola

1134 Budapest, Dózsa György út 136.

weboldal: www.enektesiiskola13.hu

e-mail: titkarsag@enektesiiskola13.hu

OM: 035021

Pedagógiai program

2020.
évi módosítás

Tartalom

BEVEZETÉS	6
1. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	8
<i>1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai</i>	8
1.1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....	8
1.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai és feladatai	8
1.1.3. Az oktató- nevelő munka szervezése.....	13
1.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz - és eljárásrendszere	14
1.1.5. Nevelési eljárásaink	14
1.1.6. Az iskola hagyományai.....	16
<i>1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	177
<i>1.3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok</i>	18
1.3.1. A közösségfejlesztés szinterei	18
1.3.2. Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai	19
<i>1.4. A szülők, a tanulók és a pedagógusok és az intézmény partnerei együttműködésének formái</i>	19
1.4.1 A diákokkal való kapcsolattartás fórumai	19
1.4.2. A szülőkkel való kapcsolattartás fórumai	20
1.4.3. Az iskola közösségeinek együttműködése.....	21
<i>1.5. A pedagógusi munka, az osztályfőnöki feladat tartalma és feladatai</i>	23
1.5.1. A pedagógusok feladatai.....	23
1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma	23
1.5.3. Az osztályfőnök feladatai	24
<i>1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje</i>	25
1.6.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek /SNI/	25
1.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek	26
1.6.3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	27
1.6.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek.....	30
1.6.5. Oktató- nevelő munkánk kiemelt fejlesztési területei.....	31
1.6.6. A tehetségek kibontakozását segítő egyéb tevékenységek	35
1.6.7. A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	35
1.6.8. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek.....	39
<i>1.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje</i>	39
1.7.1. Diákönkormányzat.....	39
A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.	39
1.7.2. A diákönkormányzat feladata	40
1.7.3. A diákönkormányzat felépítése	40
1.7.4. A diákönkormányzat rendezvényei	41
<i>1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai</i>	41
1.8.1. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	41
1.8.2. A tanulmányok alatti vizsgák	43
1.8.3. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei	45
1.8.4. A vizsgák rendje	46
<i>1.9. Az iskolába történő felvétel és átvétel szabályai</i>	48
1.9.1. Felvétel az első évfolyamra	48
1.9.2. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének feltételei.....	48
1.9.3. Az emelt szintű ének-zene oktatásra jelentkezők alkalmasságának mérése	49
<i>1.10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések</i>	49
<i>1.11. Környezeti nevelés- és fenntarthatóságra nevelés</i>	50
<i>1.12. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	50
1.12.1. Legfontosabb feladatok	50

1.12.2. Az egészségnevelés szinterei.....	51
1.12.3. Az egészségnevelési program segítői	52
1.12.4. Iskolánk egészségnevelést szolgáló szabadidős tevékenységei	52
1.13. Az elsősegélynyújtás biztosításának rendje	53
1.14. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismeretek.....	55
2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE.....	58
2.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások és azok előírt óraszámai, az előírt tananyag és követelmények.....	58
2.1.1. A helyi tanterv bevezetési ütemterve.....	59
2.1.2. Az évfolyamok tantárgyi rendszere és óraszámai.....	59
2.1.3. Évfolyamonként tanított, félévkor és év végén osztályozásra kerülő tantárgyak	69
2.2. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai.....	70
2.2.1. A választható Etika/Hit-és erkölcsstan oktatásának megszervezése	70
2.2.2. Választható tanórán kívüli iskolai foglalkozások	70
2.3. A mindennapos testnevelés megvalósítása.....	71
2.4. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei.....	72
2.5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	72
2.5.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	72
2.5.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatai.....	73
2.5.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatai	73
2.5.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatai.....	74
2.5.5. Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok.....	75
2.6. Sajátos pedagógiai módszerek	76
2.6.1. Projektoktatás, pedagógiai projekt.....	76
2.6.2. A kooperatív tanulás	78
2.7. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és magasabb évfolyamba lépésének feltételei	79
2.7.1. A tanulói jogviszony keletkezésének szabályai, eljárásrendje	79
2.7.2. A tanulói jogviszony megszűnésének szabályai, eljárásrendje.....	80
2.7.3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	80
2.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	81
2.8.1. Az iskolai beszámoltatás követelményei	81
2.8.2. A számonkérés formái	81
2.8.3. Az iskolai írásbeli beszámoltatás rendje.....	82
2.9. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése	83
2.9.1. A tanulmányi munka értékelése.....	83
2.9.2. A tanulói magatartás és szorgalom értékelése	85
2.10. Az otthoni, napközi és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei.....	87
2.10.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok célja.....	87
2.10.2. Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei	88
2.11. Tanulmányok alatti vizsga követelményei, az értékelés szabályai.....	88
2.12. Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	89
2.13. A településen élő nemzetiség(ek) megismerését szolgáló tevékenység	90
2.14. A tanulók fizikai állapotának mérése.....	91
2.15. Iskolapszichológia.....	92
2.16. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	93
2.17. Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program	93
2.17.1. Az alapfokú oktatás megvalósítása mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának irányelvei, céljai, feladatai	94
2.17.2. A fejlesztés szervezeti keretei.....	97
2.17.3. Tanulói jogviszony, átjárhatóság az SNI gyermekek esetében.....	99

2.17.4.Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése	101
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	104
1. SZÁMÚ MELLÉKLET	105
2. SZÁMÚ MELLÉKLET	113

Küldetésnyilatkozat

„A tanár egyik legfontosabb feladata, hogy segítsen diákjainak. Ez a feladat nem egészen könnyű, időt, gyakorlatot, lelkesedést és józan pedagógiai elveket kíván.

A diákoknak minél több tapasztalatot kell szereznie az önálló munkában. Ha azonban minden segítség nélkül magára hagyjuk feladatával, vagy túl kevés segítséget nyújtunk neki, lehetséges, hogy egyáltalán nem jut előre. Ha viszont túl sokat segítünk neki, semmi tennivalója sem marad.

A tanár segítsen, de se túl sokat, se túl keveset, hanem annyit, hogy a munkában ésszerű hányada jusson a diákra.”

(Pólya György)

Bevezetés

Az intézmény pedagógiai programját és a program részét képező helyi tanterveket az iskola tanárai készítették a korábbi pedagógiai program és helyi tanterveink átalakításával, valamint **a legújabb törvényi szabályozók** elvárásait szem előtt tartva:

- a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 111/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 326/2013. (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- A 111/2012. (VI.4.) Kormányrendelet 2013. szeptember 1-jén lépett hatályba. Rendelkezéseit első alkalommal a 2013/2014-es tanévben az 1. és 5. évfolyamon, majd minden tanévben felmenő rendszerben kellett/kell alkalmazni.
- A Kormány az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 196/2019. (VIII. 1.) Korm. rendelet (egyéni tanrend)

A Budapest XIII. Kerületi Ének-zenei és Testnevelési Általános Iskola tantestülete pedagógusainak tapasztalataival a háta mögött legjobb tudásával és meggyőződésével készítette el

- az iskola múltjában gyökerező,
- a jelen elvárásokra és állapotokra alapozó
- és mindannyiunk jövőjét meghatározó

pedagógiai programját, mely a részét képező helyi tantervekkel egységben rögzíti az intézményben folyó nevelőmunka legfontosabb mutatóit.

Iskolánk pedagógiai programját, mindennapi működését úgy tervezzük, minél inkább megfeleljen a szülők, tanulók elvárásainak.

Az iskola pedagógiai programja a NAT – ban leírt és képviselt értékekre, valamint a kulcskompetenciák fejlesztésére és a tanulói szükségletekre épül.

Pedagógiai feladataink a NAT – ban rögzített egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint a tanulási esélyegyenlőséget javító, egyénre szabott differenciált pedagógiai bánásmód alkalmazása.

Az a célunk, hogy tanulóink – figyelembe véve adottságaikat, eltérő mértékű fejlődésüket - az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Olyan tanulókat kívánunk a 8. évfolyam végén újtjukra bocsátani, akik:

- képesek önálló ismeretszerzésre
- képesek tetteiket, cselekedeteiket tudatosan szervezni
- a világban könnyen és gyorsan tudnak tájékozódni
- fogékonyak a jóra és a szépre
- értékelik a tudást
- empátiás képességgel és fejlett toleranciával bírnak.

Tantestületünk minden tagja az alábbi elvek, értékek közvetítését tartja fontosnak mindennapi munkájában:

- bizalom, őszinteség
- a különbözőség tisztelete, másság elfogadása
- türelem és mértékletesség a teljesítmény értékelésében
- a munka tudatos szervezése, fegyelmezett, kötelességtudó, szorgalmas elvégzése a képességek legkedvezőbb érvényesülése szerint
- a másik ember iránti érzett megértés, segítőkészség, szolidaritás, közvetlenség, figyelmesség, udvariasság
- nyitottság a világra, a minket körülvevő emberekre
- az egészséges életmód előtérbe helyezése
- önképzés, fejlődés

1. Az iskola nevelési programja

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- a kompetencia alapú oktatás bevezetésével a gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban,
- minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges, és ebben fejlődhessen,
- az emelt óraszámú oktatással a tehetséges, érdeklődő tanulóink számára magasabb szintű, elmélyültebb tudást kínálunk,
- diákjaink biztos alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni szűkebb és tágabb környezetükben
- mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismerettárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit,
- széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva a lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak,
- fordítsunk nagy figyelmet az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra, az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan,
- fordítsunk kiemelt figyelmet az iskolánkba járó tanulók szellemi, fizikai és lelki egyensúlyának megteremtésére,
- hangsúlyozzuk a környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát, ebben az egyén és az állam felelősségét; az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
- erősítsük, illetve alakítsuk ki tanulóinkban a belső hajtóerőt, motivációt, hogy nyitottan, aktívan, lelkesen vegyenek részt a tanítási-tanulási folyamatban,
- teremtsük meg a lehetőséget, adjunk meg minden segítséget a lemaradók felzárkóztatásához,
- a versenyezni szerető gyerekek számára adjunk minél több lehetőséget, hogy összemérhessék tudásukat, képességeiket, hogy sikerélményekhez jussanak!

1.1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai és feladatai

1.1.2.1. Célok az alsó tagozaton (1-4. évfolyam)

- Óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot!
- Vezessük át a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe!
- A játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai tevékenységek során!

- Tegyük fogékonnyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt!
- Fejlesszük a tanulók személyes fejlődéséhez, boldogulásához szükséges kulcskompetenciákat!
- Segítsük elő az újszerű tanulási módszerek és tanulásszervezési eljárások alkalmazásával a diákok társadalmilag hasznos képességeinek kialakítását!
- Alapozzuk meg a digitális készségek kialakítását!
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítünk, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszünk!
- Az iskola adjon teret a gyermekjáték - és mozgás iránti vágyának!
- Segítsük a gyermek természetes fejlődését, érését!
- Fokozottan figyeljünk a halmozottan hátrányos tanulók előmenetelére, fejlesztésére!
- Keltsük fel, illetve tartsuk fenn az olvasás iránti kedvet!
- Fokozottan figyeljünk az alapkészségek kimunkálására (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) és differenciált fejlesztésére!
- Jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság!

1.1.2.2. Feladatok az alsó tagozaton (1-4. évfolyam)

- A pedagógiai munka középpontjába helyezzük a személyre szóló fejlesztést.
- A kisgyermek felelősségtudatának, kitartásának és érzelemvilágának fejlesztése a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre alapozva.
- Az IKT eszközök használatával az önálló ismeretszerzés, feladat- és problémamegoldás elősegítése.
- A tanulási szokások megalapozása a kompetencia alapú oktatás, az újszerű tanulási technikák egyénre szabott alkalmazásával, az egyéni képességek kibontakoztatásával.
- Támogassuk a kompetencia alapú oktatás bevezetésével, az újszerű tanulási technikák alkalmazásával az egyéni képességek kibontakozását!
- A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.
- Törekedjünk a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadó hátrányok csökkentésére!
- A humánus magatartásformák, szokások megerősítése.
- A személyiség érésének segítése a gyermekek jellemének formálásával.

1.1.2.3. Célok a felső tagozaton (5-8. évfolyam)

- Folytassuk az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését!
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz is két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik!
- Vegyük figyelembe, hogy a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, míg 13-14 éves kortól (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás!
- Fejlesszük a tanulók személyes fejlődéséhez, boldogulásához szükséges kulcskompetenciákat!

- Segítsük elő az újszerű tanulási módszerek és tanulásszervezési eljárások alkalmazásával a diákok társadalmilag hasznos képességeinek fejlesztését!
- Az informatika, a számítástechnika területén szerezzenek jártasságot, fejlődjenek digitális készségeik!
- Az egymás iránti tolerancia kialakítása.
- A tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való beilleszkedésre!
- Fokozottan figyeljünk a halmozottan hátrányos tanulók előmenetelére, fejlesztésére!
- Ismertessük meg a diákokat jogaikkal és kötelességeikkel, ismerjék meg ezek fontosságát, vegyenek részt az intézmény döntési folyamatainak őket érintő kérdéseiben!
- Környezettudatos magatartás, életvitel kialakítása. Környezetünk értékeinek megőrzése, gyarapítása.
- Alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyság kialakítása.
- Sokrétű ismeretátadással fejlesszük a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását!

1.1.2.4. Feladatok a felső tagozaton (5-8. évfolyam)

- Alapvető ismeretek nyújtása, ahol az ismeretek elsajátítása eszköz legyen a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez.
- A gyermeki személyiség fejlődésének eredményes irányítása érdekében figyelembe kell venni
  - a) a gyermek életkori sajátosságait,
  - b) a gyermek egyéni sajátosságait,
  - c) a gyermeki egyéniség tiszteletét!
- Tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon lehetőséget kell teremteni a tehetséges gyermekek magas szintű fejlesztésére, és a lemaradók felzárkóztatására.
- A társadalmi elvárásoknak megfelelő magasabb szintű számítástechnikai és élő idegen nyelvi ismeretek nyújtása.
- Az egészséges életmódra való igény kialakítása, az egészségvédelem technikájának elsajátíttatása, a testi képességek fejlesztése, mozgáskészségek kialakítása.
- Ismerjék meg a tanulóink a szabadidő hasznos eltöltésének módjait!
- Oktató- és nevelőmunkánk egészét hasssa át az erkölcsi, etikai értékek – erkölcs, becsület, tisztesség- és a helyes magatartási, viselkedési normák – tolerancia, empátia, szeretet, nyitottság, udvariasság – közvetítése!
- Szülőföldünk, hazánk kultúrájának, hagyományainak, történelmi emlékeinek megismertetése, megőrzése, ápolása, tiszteletben tartása.
- Európai közös kultúra megismerése.
- A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetvédő magatartás kialakítása.
- A tanuló helyes önértékelésen alapuló, képességeinek, érdeklődési körének megfelelő pályaaorientáció.

1.1.2.5. A kulcskompetenciák fejlesztése

1.1.2.5.1. A kompetencia alapú oktatás céljai

- a sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- a kompetencia alapú oktatás elterjesztése
- a kompetencia-alapú oktatás megvalósításához illeszkedő módszertan széleskörű megismerése és megvalósítása,
- a nevelőközösség módszertani kultúrájának fejlesztése,
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése
- az esélyegyenlőség érvényesítése
- újszerű tanulás-szervezési eljárások bevezetése
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása
- egyéni fejlesztési tervek készítése
- digitális írástudás elterjesztése

A tudás alapú társadalomban a sikeres életvezetéshez **a következő kulcskompetenciáknak** van alapvető szerepük:

Az új kompetenciák, 2020	A korábbi kompetenciák, 2012
A tanulás kompetenciái	A hatékony önálló tanulás kompetenciája
Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi	Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció
Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák
Matematikai gondolkodási kompetencia	Matematikai kompetenciák
Személyes és társas kapcsolati komp.	Szociális és állampolgári kompetenciák
Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság	Esztétikai, művészeti tudatosság komp.
Munkavállalói, vállalkozói kompetencia	Kezdeményezőképeség és vállalkozói k.
	Természettudományos és technikai komp.

1.1.2.5.2. A kompetencia alapú oktatás fejlesztési területei

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákra épülnek, összekötik a műveltségi területek bevezetőit és fejlesztési feladatait:

- erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- a családi életre nevelés
- a testi és lelki egészségre nevelés
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- pályorientáció
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása

1.1.2.5.3. A kompetencia alapú oktatástól elvárt eredmények

- **Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás megszerzése:** a hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismeretek közvetítése, átadása.
- **A tudás és képességfejlesztés helyes arányának megtalálása:** a műveltségterületi fejlesztésben megfelelő teret kell biztosítani mind az ismeretek, mind a képességek fejlesztésének.
- **Képesség- és személyiségfejlesztés:** az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságú a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületek (szociális és társadalmi kompetenciák, társadalmi érzékenység, nyitott, befogadó személyiség kialakítása, társas aktivitás) fejlesztése.
- **Új típusú tanári attitűd:** a pedagógus a tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató és innovatív személy.
- **Tevékenységek központú tanítási- tanulási gyakorlat megvalósítása:** az életkori sajátosságoknak megfelelő élményszerű helyzetek teremtése, hogy a tanulók tapasztalatokat szerezzenek, fedezzék fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból önállóan vonjanak le következtetéseket, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.
- **Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség:** a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekeltségének megfelelő fejlesztés.
- **Fokozatosság és folyamatosság:** a tanulók különböző ütemű képességfejlődésének, az egyes képesség-és kompetenciaterületek éveken át tartó fejlődési folyamatának figyelembevétele.
- **Valóságos tanulási környezet:** a tanulási helyzetek iskolán kívüli formáinak megtapasztalása.
- **Változatos nevelési és oktatásszervezési munkaformák alkalmazása** (projekt, témahét, kutató munka)
- **Ön- és csoportértékelés** gyakorlati alkalmazása, szerepének növelése
- **Az IKT eszközök** használatának megismertetése, hogy mielőbb képessé váljanak az önálló ismeretszerzésre, az információk elérésére.

1.1.3. Az oktató- nevelő munka szervezése

Mindennapi munkánk során a hagyományos pedagógiai módszerek mellett alternatív pedagógiai módszerekkel is segítjük tanulóink tanulását.

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön.

1.1.3.1. Egységes alapokra épülő differenciálás

Alapelvek:

- a tanulók belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását fejlesztő szervezési technikák alkalmazása, kialakítása
- a tanulók aktivitásának kibontakoztatása
- a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának feltárása, lehetőség biztosítása a tévedések korrigálására
- együttműködő (kooperatív) tanulás technikák alkalmazása
- a különböző szervezeti formában (osztály, csoport, tanuló párok, részben és teljesen egyéni oktatásban) a tanulók önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásának és alkotóképességének előtérbe állítása
- a tanulókhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás az ellenőrzés- értékelés folyamatában egyaránt
- sajátos tanulásszervezési technikák kidolgozása a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése és a sajátos nevelési igényű tanulók tanulási és egyéb problémáikkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók eredményes oktatása érdekében
- a tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása.

1.1.3.2. Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, nevelésének szervezése

Alapvető célok:

- a tanítási tartalom és követelmény legyen összhangban a tanuló képességeivel, adottságaival
- a tanuló segítése a legoptimálisabb önállóság elérésében a társadalomba való beilleszkedésben.
- a fogyatékossgal élő gyermekek és családjaikkal szembeni megkülönböztetés csökkentése

Az iskola fejlesztési követelményei:

- igazodnak a tanulók egyéni fejlődési üteméhez
- kötelező egyéni fejlesztési terv alapján kezeli a tanuló felzárkóztatását
- szükség esetén szintén egyéni fejlesztési terv alapján kezeli a tanuló eredményes szocializációját.

Az iskola szerepe:

- biztosítja a módszereket az egyéni fejlődési sajátosságok kezeléséhez
- igénybe veszi az Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény szakmai szolgáltatásait, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózat működésére kijelölt intézmény segítségét
- biztosítja a rehabilitációs célú fejlesztő programokhoz gyógypedagógus bevonását

- megvalósítja az optimális tanulói terhelést a nevelés, oktatás, fejlesztés területén

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus kompetenciája:

- programok, programcsomagok összeállítása
- rehabilitációs és rehabilitációs fejlesztés
- irányítja tanítási órákba beépülő és a tanórán kívüli rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezését, ezt követően a program értékelését

1.1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz - és eljárásrendszere

A nevelési eszköz az a módszer, amellyel, mint tevékenységformával a nevelési folyamat megvalósul. Tanulóinkat igyekszünk pozitív tevékenységekre készíteni, gyengítve a negatív hatásokat.

Az oktatás eredményességét a motiválás, a felfedezés örömeinek megteremtése, a módszerek sokszínűsége, az egyénre szabott foglalkozás szolgálja.

- A nevelőtestület személyes példaadással, magas fokú műveltséggel, igényességgel, derűs humánumával biztosítja, hogy tanulni érdemes és hasznos.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan projekt jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő adaptív - interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Alkalmat biztosítunk tanulóinknak arra, hogy a megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképeségüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesíthessék.

1.1.5. Nevelési eljárásaink

- **A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink:**
  - az oktatásban alkalmazott módszerek;
  - minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
  - bírálat, önbírálat;
  - beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
  - előadás, vita, beszámoló.
- **Ösztönző módszerek:**
  - helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
  - gyakorlás, követelés;
  - ellenőrzés, önellenőrzés, fejlesztő értékelés,

- osztályozás,
- játékos módszerek.
- **A pozitív magatartási minták kialakulását segítő módszerek:**
  - helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
  - osztályozás;
  - pozitív megerősítés
  - példamutatás
  - következetesség
- **A negatív viselkedési minták kialakulása elleni módszerek:**
  - felügyelet;
  - ellenőrzés;
  - figyelmeztetés;
  - intés, elmarasztalás, tiltás;
  - büntetés

1.1.5.1. Az iskolai jutalmazás alapelvei és formái

Azt a tanulót jutalmazzuk, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít, folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, iskolán kívüli tanulmányi -, sport -, kulturális versenyeken, rendezvényeken vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, növeléséhez.

A jutalmazás formái:

Tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári/tanítói dicséret
- osztályfőnöki dicséret
- DÖK vezetői dicséret
- intézményvezető helyettesi dicséret
- intézményvezetői dicséret
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért
- példamutató magatartásért
- kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába be kell írni.

1.1.5.2. Az iskolai elmarasztalás alapelvei és formái

Azt a tanulót marasztaljuk el, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi
- igazolatlanul mulaszt

- bármely módon árt az iskola jó hírnevének.

A büntetés formái:

- szaktanári/tanítói figyelmeztető, intő, rovó
- osztályfőnöki figyelmeztető, intő, rovó
- intézményvezető helyettesi figyelmeztető, intő, rovó
- intézményvezetői figyelmeztető, intő, rovó
- fegyelmi eljárás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben el lehet tekinteni. A büntetést írásba kell foglalni, és a szülő tudomására kell hozni.

1.1.6. Az iskola hagyományai

A gyerekek személyiségének, képességeinek sokoldalú kibontakoztatásához nagymértékben hozzájárulnak az iskolai hagyományok.

Az iskolai hagyományok a diákság mindennapi életének sarokkövei, melyek révén válnak intézményünk tényleges diákpolgáraivá, és így alakul ki kötődésük az iskolához. A hagyományok ápolása, tisztelete, újabb eseményekkel való bővítése egyrészt iskolánk hírnevét gyarapítja és erősíti a közösséghez tartozás élményét.

Ünnepségek, megemlékezések:

- Megemlékezés a Zenei Világnapról (október 1.)
- Megemlékezés az aradi vértanúkról
- Az októberi forradalom megünneplése – ünnepi műsor
- Megemlékezés a Magyar Kultúra Napjáról
- Febr.25. A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja
- Holokauszt emléknap
- Iskolai ünnepély március 15-én
- Megemlékezés a költészet napjáról
- Jún.4. A nemzeti összetartozás napja

Iskolai rendezvények:

- Ünnepélyes tanévnyitó, az elsősök fogadása
- Iskolai karácsony, karácsonyi kézműves foglalkozás
- Dózsa Gála
- Nyílt nap az alsó és felső tagozaton
- Nyitott kapu a leendő 1 osztályosok és szüleik számára
- Óvodások fogadása: Ovi suli rendezvények
- A „Győztesek” jutalomkirándulása
- Aranyötösök kirándulása
- Aranykönyvesek napja
- Ballagás
- Ünnepélyes tanévzáró
- Családi sportnap
- Zenei nap

- Farsang
- Kisgyermek népzenei találkozója
- Mérőnap (alsó tagozat)
- Más-kép, másképp érzékenyítő projekthét
- Olvasó nap – projektnap
- Öko szombat
- DÖK-nap

Részvétel kerületi rendezvényeken:

- Karácsonyi hangverseny
- Éneklő Ifjúság hangverseny
- Győztesek Gálája

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskolának – mint másodlagos szocializációs színtérnek – a személyiségformálásban betöltendő feladatköre az utóbbi évtizedekben jelentős változásokon ment át. A pedagógusi tevékenység ismeretátadói funkciója mindinkább differenciálódott. Az átadandó ismeret megsokszorozódott.

Az iskolai személyiségformálásnak váratlanul új feladatai születtek; a társadalmi problémák a családi körben is megjelentek és az ebből adódó hiányosságokat gyakorta pótolni, korrigálni kell az iskolában.

Az iskola a lakosság széles rétegeinek az egészséget megőrző magatartásra kedvező irányú befolyással bírhat. Ezen belül az iskola legfontosabb feladatterülete az elsődleges megelőzés. A személyiségfejlesztésben, az önkép kialakításában, a kreativitás, a problémamegoldó képesség fejlesztésében, a csoportba való beilleszkedésben az osztálynak, mint közösségnek elsődleges szerepe van.

A közösség a jellemformálásban, a veszélyeztetett helyzetben lévő tanulók védelmében az osztályfőnök az adott szakterület speciális intézményeivel állandó kapcsolatot tartva a személyiségfejlesztést szem előtt tartva mindent megtesz a tanulók érdekében. Fontosnak tartjuk a következőket:

- diák centrikus tanári gondolkodás és magatartás,
- a tanári pályához hivatásbeli becsületen, a nevelésben való hiten alapuló felelősségteljes viszonyulás (a társadalmi megbecsültség nem kielégítő voltának viszonyítási alapja helyett),
- kudarcűrő, sikerre vágyó, s ennek érdekében tenni akaró, életvidám, közösségben is gondolkodó diák és tanár eszménye érvényesüljön,
- felelősségteljes nyilvános szereplés a közjó érdekében,
- szervezett képesséssel és önképesséssel biztosított tájékozottság, sokoldalúság,
- a személyes pozitív példamutatás mind a munkában, mind a hétköznapi kapcsolatokról területén érvényesüljön,
- önálló értékrend, világnézeti világnézet kialakítását elősegítő nyitott, személyes kapcsolatokra, oktatási, ellenőrzési módszerre törekvő általános tanári magatartás,

- belülről motivált, önálló tevékenységre képes tanulói attitűd támogatása, alkotói műhelyek pl.: újságszerkesztés, önképzőkör, kulturális produkciók, diákszínházi játékok biztosítása, stb.

1.3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés hozzájárul diákjaink egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, és továbbtanulási esélyének növeléséhez. Diákjaink azonban nem magukra hagyott egyéniségként, hanem a közösség aktív és alkotó részeiként kell kiteljesedniük iskolás éveik alatt.

Az iskoláknak, mint szekunder csoportoknak feladata a gyerekek egész elkövetkezendő életét befolyásolni, így magát a közösségfejlesztést nem szabad háttérbe szorítani. Természetesen ez nemcsak a tanórán valósulhat meg, hanem a tanórán kívüli foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formái a közösségfejlesztés kiváló területei lehetnek.

1.3.1. A közösségfejlesztés színterei

Tanórák

- Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a gyerekek növekvő önállósággal (életkoruknak megfelelően) szilárdítsák meg, mélyítsék el, egészítsék ki a tanítási órán szerzett ismereteiket, és sokoldalúan alkalmazzák azokat.
- Szokásrendszerek kialakítása.
- Beszédkultúra fejlesztése.
- Megjelenés-kultúra, az emberekkel való kapcsolat alapszabályainak tudatosítása és gyakoroltatása.

Tanórákon kívüli foglalkozások:

- **Napközi otthon**
A köznevelési törvény előírásainak megfelelően az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban 1-4. évfolyamon napközi, 5-8. évfolyamon tanulószoba működik. A tanítási szünetekben, és a munkanapokon igény szerint ügyeletet biztosítunk. A délutáni foglalkozások feladata: a tanóra való felkészülés, a helyes tanulási módszerek megismertetése, elsajátítása, segítségnyújtás a házi feladatok elkészítésében, önellenőrzésében, a tanulásban lemaradt tanulók felzárkóztatása, a szabadidő hasznos, kulturált eltöltése.
- **Tanulószoba:**
5-8. évfolyamon szervezzük tanulóinknak. A tanulószobai foglalkozásokon segítjük a tanulást, a tanulási technikák és módszerek gyakorlását. Figyelmet fordítunk a tehetségesekre, a lemaradókra egyaránt.

Szakkörök-klubok:

1975 óta biztosítjuk a tehetségek kibontakoztatását, a pályaválasztást segítő, a gyengébb teljesítményt nyújtó tanulóknak is sikerélményt biztosító szakkörök és

klubok szervezését. A foglalkozások előre meghatározott tematika alapján történnek, melyet a foglalkozást vezetők az e- naplóban rögzítenek.

- **Differenciált foglalkozások:**

Lassabban haladó, tanulási nehézségekkel küzdő tanulóinknak ezzel biztosítjuk az esélyegyenlőséget, hátrányaik leküzdését és a lemorzsolódás csökkentését. Felzárkóztató foglalkozásokat tartunk lehetőség szerint.

Az idegen nyelv oktatását csoportbontásban folytatjuk, valamint biztosítjuk az idegen nyelv magasabb óraszámában történő tanulását csatlakozó órák szervezésével. Ha lehetőség van rá, biztosítjuk a nivócsoportos oktatás megszervezését.

- **Sportolás, testedzés:**

Széles választék áll a gyerekek rendelkezésére: sportfoglalkozások szervezésével biztosítjuk a délutáni szabadidő hasznos és egészséges eltöltését. Lehetőség szerint kihasználjuk a Honvéd Se nyújtotta lehetőségeket.

- **Művészeti, tudományos élet:**

Múzeum-, színház-, mozi-, hangverseny-látogatások szervezése, hangszeres tanulási lehetőségek biztosítása, az iskolai és a kerületi Szabó Ervin Könyvtár használata.

- **Nyári táborok**

Igény szerint szervezhető iskolai tábor. **A felmerülő költségeket a szülőknek kell vállalni.**

A tanulók nyári felügyeletének megoldása érdekében az Önkormányzat szervez nyári napközis tábort.

- **Erdei iskola**

Minden évfolyamon szervezhető erdei iskola. **A felmerülő költségeket a szülőknek kell vállalni.**

1.3.2. Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai

- Az iskola egyik fontos feladata, a szociális kompetencia fejlesztése, a komplex személyiség fejlesztés. NAT

1.4. A szülők, a tanulók és a pedagógusok és az intézmény partnerei együttműködésének formái

1.4.1 A diákokkal való kapcsolattartás fórumai

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után.

A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az adott osztály osztályfőnöke és a szaktanárok foglalkoznak.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cseréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a diákönkormányzat:

- **Iskolagyűlés**
A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete rendszeresen tájékoztatják az iskolával kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről.
- **Diákközgyűlés**
A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum. A diákközgyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvet, amely a tanulói jogok érvényesülésével kapcsolatos.

1.4.2. A szülőkkel való kapcsolattartás fórumai

- **Szülői értekezlet**

Az iskola éves munkatervébe beütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról.

Szülői értekezletet évente legalább három alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az intézményvezető rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

- **Fogadóóra**

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatosan. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. A fogadóórákat évente legalább három alkalommal, minden pedagógus számára egységes késő délutáni időpontban tartjuk.

- **A szülők írásos tájékoztatása**

A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről az elektronikus napló és az üzenő füzet révén. A tanuló félévi és év végi eredményeiről a szülő tájékoztatást kap a félévi értesítő és az év végi bizonyítvány révén. Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel a szokásos írásos formában. Az osztályfőnök folyamatosan figyelemmel kíséri a diákoknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény hatályos előírása szerint a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről.

- **Nyílt nap**

A nyílt napot az iskolába járó diákok szülei és a leendő első osztályosok szülei számára szervezi az intézmény vezetősége és tantestülete. Célja bepillantást adni az iskola életébe,

információt adni az intézmény által indított osztályokról, a képzési formákról és azok tartalmáról, a nyelvoktatásról. A nyílt napon szülők és pedagógusok is részt vehetnek.

- **Az iskolaszék**

Az iskolaszék a szülő, a pedagógusok és az iskolai diákönkormányzat azonos számú képviselőkből álló választott szervezete. Az iskolaszék dönt minden olyan kérdésben, amelyben az intézményvezető vagy a nevelőtestület döntési jogát átruházza e szervezetre. Véleményezési jogot gyakorol a szervezeti és működési szabályzat, az adatkezelési szabályzat, valamint a házirend elfogadásakor. Véleményezési joga van az intézmény működését érintő összes kérdésben is.

- **A szülői munkaközösség**

A szülői munkaközösség célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szülői munkaközösség annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül föl és működik. Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A munka koordinálását a tantestület javaslatára az intézményvezető által megbízott pedagógus végzi. A szülői munkaközösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

1.4.3. Az iskola közösségeinek együttműködése

- **Az intézményvezetés és a nevelőtestület együttműködése**

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az intézményvezető segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.

Az együttműködés fórumai:

- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések,
- esetmegbeszélések

Ezen fórumok időpontját, az iskola éves munkaterve határozza meg.

Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a tanári szoba helyiségében elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon, e-mailen keresztül értesíti a nevelőket.

A kibővített intézményvezetés tagjai kötelesek:

- az intézményvezetői megbeszélések után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az intézményvezetőség, kibővített intézményvezetés felé.
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézményvezetéssel, a kibővített intézményvezetéssel, illetve szülői szervezettel.

- **A szakmai munkaközösségek együttműködése**

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.

A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:

- belső önellenőrzés
- belső tudásmegosztás
- szakmai, módszertani továbbképzések,
- a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.

A szakmai munkaközösségek vezetői az kibővített intézményvezetőségi megbeszéléseken rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

- **A szülői szervezet és az iskola közösségeinek együttműködése**

Az Szülői Szervezet az iskola közösségeivel tagjain és a meghívottakon keresztül tartja egymással a kapcsolatot.

- A Szülői szervezet tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 2 alkalommal kötelesek tájékoztatni az általuk képviseltek a tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az intézményvezetés felé továbbítani.

A Szülői Szervezet ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt:

- az intézmény vezetője; az intézményvezetés tagjai és egyéb meghívottak

Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az intézmény vezetője rendszeresen – évente legalább 2 alkalommal – köteles tájékoztatni a szülői munkaközösséget.

- **A nevelők és a tanulók kapcsolattartása, együttműködése**

- az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a helyben szokásos módon
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, az elektronikus naplón keresztül írásban) tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében.

Az intézmény partneri kapcsolattartásának formái

A kapcsolattartást az intézmény vezetősége biztosítja az alábbi személyekkel:

- az iskolaorvos
- az iskolai védőnő

- az ÁNTSZ területileg illetékes tiszti-főorvosa
- pedagógiai szakszolgálatok
- Pedagógiai Oktatási Központ

Az iskolaorvost feladatainak ellátásában segíti az intézmény vezetője, a közvetlen koordináló munkát az intézményvezető helyettesek végzik.

Az iskolaorvos munkájának ütemezését minden év szeptember 15-ig egyeztetni az intézmény vezetőjével. A diákok szűrővizsgálatának tervezetét október 15-ig kifüggeszti a tanári szobában.

A kapcsolattartás módjai

- együttműködési megállapodás alapján
- informális megbeszélés, megegyezés szerint
- az intézmény és az iskolaorvosi munkatervben rögzítettek alapján

1.5. A pedagógusi munka, az osztályfőnöki feladat tartalma és feladatai

1.5.1. A pedagógusok feladatai

- Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelveit, értékeit, céljait, feladatait és a pedagógus etikai kódex elvárásait ismeri, és önmagára nézve kötelezőnek fogadja el.
- Szakmai felkészültségével, megjelenésével, viselkedésével és beszédstílusával példaként áll a diákok és szüleik előtt.
- Elvégzi a személyiség-és közösségfejlesztéssel, valamint az egészség-és környezeti neveléssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységet a helyi rend szerint végzi.
- A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat ellátja.
- Az iskola helyi tantervének megfelelően tervezi és szervezi óráit.
- A szülőkkel, a tanulókkal és az intézmény partnereivel a nevelési programban meghatározott rend szerint tartja a kapcsolatot.
- Az ellenőrzést, értékelést és minősítést a helyi tanterv elvei szerint végzi.

1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnök olyan pedagógiai kompetenciával rendelkező szakember, akinek erkölcsi és jogi felelősséget kell valamennyi rábízott tanulóért. Nevelő munkáját a tanuló egyéni fejlődéséhez, tempójához és szociális háttéréhez igazítja, tiszteletben tartva az egyes tanulók emberi méltóságát és az esélyegyenlőség érvényesülését. Tartja a kapcsolatot az osztályában tanító pedagógusokkal és a gyermekek szüleivel. Titoktartási kötelezettség terheli a gyermekekkel és családjukkal kapcsolatosan szerzett információkat, adatokat illetően.

Az osztályfőnök folyamatosan képviseli az iskola terveit és törekvéseit tanítványai és a szülők körében, információkat ad és kap, bevonja a gyerekeket és a szüleiket az iskolai programokba, képviseli a tanulók érdekeit, gyermekvédelmi feladatokat lát el, esetmegbeszéléseket tart különféle szakemberekkel. Folyamatosan keresi azokat a

megoldásokat, módszereket, eszközöket, amelyek hatékonyan alkalmazhatóak a deviáns, az agresszív tanulók kezelésére, a tanulók jogainak védelmére, a személyiség –és közösségfejlesztésre, illetve a hatékony egészség-és környezeti nevelésre.

1.5.3. Az osztályfőnök feladatai

- Az osztályfőnök éves munkájának tervezése során szeptember 15-ig átgondolja a feladatait az osztályfőnöki munkaközösség munkaterve, az osztályfőnöki program alapján.
A szülőket anyagilag megterhelő programok akkor tekinthetők véglegesnek, ha azokat a szülői értekezleten a szülők többsége megerősíti.
- Az osztályfőnök közvetíti az osztálynak a kulturált iskolai élet szabályrendszerét. Megismerteti, értelmezi és betartatja az osztály tanulóival a pedagógiai programunkon nyugvó HÁZIREND szabályait.
- Az osztályfőnök megismerteti az osztálya tanulóival az iskola hagyományait, múltjának és jelenének értékeit.
- Az iskolai élet bármely területén (tanulmányi, kulturális, sport stb.) kiemelkedő teljesítményeket jutalmazza, jutalmazását kezdeményezi; a szabályok ellen vétőket figyelmezteti, szükség esetén elmarasztalja, megbüntetésüket kezdeményezi.
- Az osztályfőnök felelős az osztálya által szervezett rendezvényekért, ezeknek előkészítésében és lebonyolításában személyesen is részt vesz.
- Az osztályfőnök felelős osztálya viselkedéséért az iskolán kívüli, de az iskola által az osztály számára szervezett eseményeken (színház, mozi, hangverseny, osztálykirándulások stb.) is. Ezeken maga is részt vesz, vagy helyettesítéséről az intézményvezetés tudtával személyesen gondoskodik.
- Az osztályfőnök felelős az osztály termének dekorációjáért. Arra törekszik, hogy a terem külleme legyen szinkronban az iskola által közvetített értékekkel.
- Az osztályfőnök a megszabott határidőre eleget tesz adminisztrációs kötelezettségeinek. Maradékalanul betartja az adatkezelés rá vonatkozó szabályait. (osztálynapló vezetése, naprakészségének ellenőrzése, anyakönyvek, bizonyítványok, értesítők kitöltése, a féléves és az év végi osztályozó konferenciák előkészítésével kapcsolatos teendők, statisztikai összesítések, stb.).
- Az osztályfőnök közvetítő, összekötő szerepben áll a diákok és az őket tanító kollégák között.
- Az osztályfőnök rendszeres kapcsolatot tart az osztályban tanuló diákok szüleivel. Szükség esetén az éves munkatervben előírtakon túl rendkívüli szülői értekezletet szervez. Rendszeres információval segíti a szülőket, hogy gyermekük személyiségének fejlődéséről és tanulmányi előmeneteléről hiteles képet nyerjenek. Az osztályfőnök és a szülői ház kapcsolatában legyen meghatározó a pedagógiai program alapelveiben rögzített célok megvalósítása.
- Az osztályfőnök az iskola éves munkatervében rögzített határidő szerint szervezi és adminisztrálja az osztály tanulóinak pályaválasztását.
- Az osztályfőnök köteles megvizsgálni az osztályban tanító tanárok bármelyike számára problémát jelentő eseteket. Kollégái kérésére összehívja az osztályban tanító tanárok értekezletét, ha szükségesnek látja, ilyen értekezletet maga is kezdeményez.
- Az osztályfőnök képviseli az osztályába járó diákok érdekeit. A tudomására jutott jogsérelmeket saját hatáskörében, vagy az iskolavezetés bevonásával orvosolja.

Bizalmasan kezeli a kollégákkal és az osztályokkal kapcsolatos információkat.

- Az osztályfőnök köteles részt venni a tanévnyitó és tanévzáró osztályfőnöki munkaközösségi értekezleten.
- Az osztályfőnöki programban rögzítettek minőségi megvalósítása érdekében az osztályfőnök folyamatosan gyarapítja elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteit. Az önképzés mellett akkreditált rendszerű továbbképzési formát is választhat.
- A tanulók egészségének védelmében az osztályfőnök kapcsolatba lép a szülőkkel (nevelőtanárral), ha egy tanulón a testi-lelki károsodás bármilyen jelét észleli. Ennek eredménytelensége esetén konzultál az iskolaorvossal illetve az iskola egészségügyi szolgálat tagjaival az iskola egészségnevelési programjában rögzítettek alapján. Különös gondot fordít az osztályába járó sajátos nevelési igényű tanulókra.
- Az osztályfőnök rendszeresen kapcsolatot tart az iskolai diákönkormányzattal részben az osztályképviselők útján, részben a diákmozgalomért felelős pedagógus segítségével.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1.6.1. Sajátos nevelési igényű gyermekek /SNI/

Személyi feltételek:

Iskolánkban utazó gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus, iskola pszichológus, iskolaorvos, védőnő foglalkozik a sajátos nevelési igényű gyermekekkel.

A növendékek integrált körülmények között tanulnak, meghatározott óraszámban pedig egyéni illetve kiscsoportos fejlesztésben vesznek részt.

A szakértői vizsgálatot kérheti a szülő, illetve az iskola is. A tanév kezdetén az iskola szakembereiből álló csoport (osztályfőnök, iskola pszichológus, orvos, védőnő, gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus) az intézményvezetővel személyenként megbeszéli a gyermekek szakértő által megállapított SNI státuszát, és a szakvélemény ajánlása szerint megállapítja a heti óraszámot, amelyben a tanulóval foglalkozni kell.

A fejlesztőmunka helyi rendje

Sajátos nevelési igényű illetve beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő, valamint hiperaktivitás szindrómával élő gyermekeket azonos módszertannal, dokumentációval az iskolánkban ellátunk.

Minden SNI-s gyermek részére egyéni fejlesztési terv készül, - ez a terv figyelembe veszi a szakértői vizsgálat ajánlásait.

Az SNI-s minősítésű gyermekek egyéni fejlesztését gyógypedagógus és logopédus vezeti, - szakvélemény alapján, órarendbe illesztve. (pl. a matematikából felmentett, ill. egyéni tanrenddel tanuló tanulónak akkor van egyéni fejlesztő órája a tantárgyból, amikor az osztályának órarend szerint matematika órája van)

A fejlesztést végző szakemberek rendszeresen konzultálnak egymással, és a növendékeket tanító pedagógusokkal, valamint rendszeres konzultációt folytatnak a növendékek szüleivel. Erre részben az iskola által megszervezett fogadóórák biztosítanak lehetőséget, de szükség esetén ezek a konzultációs alkalmak bármikor megszervezhetők.

A fejlesztés módja:

- az egyéni sajátosságokat figyelembe vevő, rugalmas, differenciált tanulásszervezés és tananyag-elrendezés, az árnyalt értékelési rendszer kialakítása, megvalósítása – inkluzív pedagógia, adaptív oktatás.
- A kiscsoportos foglalkozásokon egyéni korrekció zajlik
- Érzékszervi sérüléssel küzdő gyermek fejlesztése: utazó tanári szolgálat keretén belül valósul meg (beszédfogyatékos gyermekek).

Logopédiai munka

- **prevenció**
Minden tanév májusában a leendő tanköteles óvodások beszédállapotának felmérése zajlik.
- **fejlesztés/terápia**
Pöszeterápia, diszlexia prevenció, megkésett beszédfejlődés terápia, diszlexia reedukáció, diszgráfia terápia, diszkalkulia terápia, dadogás terápia, egyéni és kiscsoportos formában, órarendbe illesztve történik.

1.6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen, különleges, minden gyermeknek egyéni nevelési - oktatási szükségletei, igényei, lehetőségei vannak. Egy osztályban a gyermekek közötti különbségek, különbözőségek óriásiak lehetnek.

Az iskolába lépés, valamint az iskolaváltás során jelentkező beilleszkedési/magatartási gondok igen sokfélék lehetnek. A magatartási zavarok hatással lehetnek a tanulók iskolai előmenetelére: a tanulók magatartását lassúság vagy nyugtalanság, és gyakori „üresjárat” jellemezheti.

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, így nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben. A beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő diákok számaránya a mi iskolánkban is jelentős módon emelkedik.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetén a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez a legfontosabb feladat a prevenció és a folyamatos gondozás.

1.6.2.1. Az iskola feladatai

- a problémával küzdő személyiség felismerése
- a beilleszkedési és magatartási nehézségeket mutató tanítványokhoz sohasem haraggal, hanem inkább figyelemmel kell fordulnunk
- az iskola – és osztályváltás okainak, a tanuló személyiségének minél gyorsabb megismerése a gondviselővel való egyeztetés során
- az iskolai körülmények, követelmények tudatosítása a tanulóval (személyes kapcsolat létesítése)
- a közösség segítségének igénybe vétele
- a gyermek fokozott megfigyelése, szükség esetén segítése
- szülői kérésre a szakértői bizottság által megfogalmazott fejlesztő javaslatok, biztosítása

1.6.2.2. A megismerés és a problémák feltárása utáni feladatok

- a család megismerése
- a szülők bevonása a nevelési problémák megoldásába (ha a tanulási, magatartási zavar szociális eredetű, akkor az iskola részéről nem érhető el eredmény a szülő megnyerése nélkül)
- esetelemzések segítségével egységes szemlélet kialakítása a hatékony nevelés érdekében a gyermeket tanítók körében
- differenciált bánásmód biztosítása, a tanulók önértékelési problémáinak, az új értékrend kialakításának segítése, az önszabályozó képesség fejlesztése
- részképességzavar esetén fejlesztő foglalkozások biztosítása a tanulók számára differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempó kialakításával
- szükség esetén külső szakemberek bevonása (orvos, pszichológus, Pedagógiai Szakszolgálat), és azokban az esetekben, ahol tanítványunk szociális létbizonytalanságban él, kérni kell az illetékes önkormányzat segítségét
- a magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulók igényeinek figyelembe vétele a taneszköz választásnál és a tanulói teljesítmény értékelésénél.

1.6.3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások
- egyéni foglalkozások
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális)

- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése
- iskolai sportkör, szakkörök
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások)

Tehetségek felismerésének módszerei:

- megfigyelés
- házi versenyek
- tehetségek felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése
- tesztek, felmérések
- szülők, osztálytársak jelzései

A tehetségazonosítás, a tehetséggondozás céljai az optimális fejlődés érdekében:

- a korai felismerés,
- a tehetségek számbavétele,
- a tantárgyi programok követelményeit magasan túlteljesítő diákok számára a fejlesztés színtereinek meghatározása,
- a hiányosságok, gyengeségek okainak felderítése, egyedi segítségnyújtás vagy szakmai irányítás

Tehetségfejlesztés területei

- egyéni fejlesztés: tehetségfejlesztő foglalkozásokon
- differenciált tanulásszervezés
- tantárgyi nívócsoportok
- speciális tehetséggondozó szakkörök
- emelt óraszámú ének-zene, idegen nyelvi képzés
- sportkör
- projektek
- versenyek, vetélkedők
- országos online tehetségmérés
- delegálás a hazai tehetségfejlesztő szervezetekbe és közösségekbe

A fejlesztés értékelésének módszerei:

- versenyeredmények összegzése
- tehetségabló készítése
- aranyötös
- százötös
- elért eredmények bemutatása: előadások, kiállítások, projekt-bemutatók

Tehetségfejlesztési céljaink

Kiemelt feladatunk, hogy az eltérő érdeklődésű tanulóknak megtaláljuk, felismerjük az egyéni fejlesztés lehetőségeit, hogy sikerélményhez juttassuk abban, amiben tehetségesek, ösztönözzük őket képességeik fejlesztésére.

Az intézmény oktató-nevelő munkájának célja, s egyben programkínálatának legfőbb indítéka, hogy segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré válnak.

Iskolánk értékválasztásával összhangban képesség- és tehetségfejlesztésünk során a következőkre helyezük a hangsúlyt:

- A képesség- és tehetségfejlesztést az iskolába lépés pillanatában elkezdjük.
- Pedagógiaiailag azonos esélyt biztosítunk mind a tehetséggondozásnak, mind a hátránykompenzálásnak.

A tanórán differenciált tanulásszervezéssel lehetőséget biztosítunk a tehetséges tanulók képességfejlesztésére: személyre szabott feladatokkal, tevékenységre, alkotásra serkentő motivációval a magasabb rendű szükségletek kielégítése felé orientáljuk őket.

Olyan tanítási órán kívüli iskolai szolgáltatásokat tervezünk, amelyben lehetőséget biztosítunk a tanulóknak tehetségük kibontakoztatására, amelyek a képességek minél szélesebb körének a kialakulását eredményezhetik.

A tehetséggondozás szinterei iskolánkban:

- művészeti tehetségfejlesztés: ének-zene, hangszeres zene, néptánc, képzőművészet (kézművesség, rajz és vizuális kultúra, kerámia)
- sportban tehetséges gyerekek fejlesztése (kosárlabda, atlétika, kézilabda, labdarúgás, úszás)
- nyelvi tehetségfejlesztés: magyar irodalom és magyar nyelv területén
- nyelvi tehetségfejlesztés (angol nyelven)
- matematikai (logikai gondolkodás) tehetségfejlesztés
- természettudomány területén való tehetségfejlesztés
- színjátszás, drámajáték során való tehetségfejlesztés

Ezekben a tehetségfejlesztő körökben olyan tanítási és tanítási órán kívüli iskolai szolgáltatásokat szervezünk, amelyek lehetőségeket biztosítanak a diákok számára tehetségük kibontakoztatására, amelyek a képességek minél szélesebb körének a kialakulását eredményezhetik.

1.6.4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, Pedagógiai Szakszolgálattal és HÍD Család- és Gyermekjóléti Központtal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások
- egyéni foglalkozások
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése
- iskolai sportkör, szakkörök
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások)
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás)
- a szülőkkel való együttműködés: családlátogatás, szülők és a családok nevelési gondjainak segítése; szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti központokról és azok szolgáltatásairól.

1.6.4.1. Kiemelt célok a HH/HHH tanulók fejlesztésében

- Tanulóink sajátítsanak el olyan tanulási módszereket, technikákat, amelyekkel eredményesek lesznek az önképzésben, szilárd ismereteket eredményeznek a tanulási folyamatok során.
- A helyi tanterv műveltség tartalmának elsajátításával tanulóink feleljenek meg a kilencedik évfolyam bemeneti követelményeinek.
- Tanulóink egyéni érdeklődésüknek és képességüknek megfelelően válasszák meg a továbbtanulás irányát.
- Tanulóink érdeklődésének fenntartása, hogy a megszerzett ismereteket kreatív módon tudják alkalmazni a gyakorlatban.
- Az önművelésre törekvés, az élethosszig történő tanulásra való felkészülés váljon a tanulók igényévé.
- Valósuljon meg a HH/HHH tanulók: egyéni igényeihez igazodó a személyiségfejlesztése, közösségfejlesztésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatok, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő program, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység, s ezek megvalósulásával a hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetük mérséklődjön.

Sikerkritériumok	Feladatok
Tanulmányi eredmények javulnak	Felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások, a foglalkozásokon való részvétel ellenőrzése Egyéni problémamegoldó foglalkozások
Hiányzások száma csökken	Folyamatos figyelemmel kísérés, ellenőrzés Egyeztetés a szülői házzal
A napközis foglalkozásokon való részvételi arány nő	Az egyéni előrehaladás fejlődésének elősegítése
Magántanulói státusz elkerülése	A tanulók figyelemmel kísérése
Szülői házzal való eredményes kapcsolattartás	Fogadóórák Szülői értekezletek Közös programok
Az osztályismétlők számának csökkenése	Felzárkóztató foglalkozások A tanulók előrehaladásának nyomon követése, osztályfőnökök, szaktanárok, tanítók, fejlesztő pedagógusok, szülők bevonásával
Az érettségit adó középiskolákba való továbbtanulás aránya nő	Pályaorientációs foglalkozások Továbbtanulást elősegítő programok
Testi egészség megőrzése	Rendszeres iskolaorvosi, fogorvosi, védőnői ellenőrzések Felvilágosító előadások Egészségnapok Sportolási lehetősége

1.6.5. Oktató- nevelő munkánk kiemelt fejlesztési területei

1.6.5.1. Művészeti nevelés

Iskolánk pedagógiai munkájában kiemelt szerepet kap a művészeti nevelés, ezen belül is az emelt óraszámú ének-zenei képzés. A művészetek különösen fontos szerepet játszanak a nemzeti és európai azonosságtudat kialakításában. A hagyományos és mai értékek megismertetésével elősegítjük a más népek iránti nyitottság, a tolerancia, a kíváncsiság, az érdeklődés felkeltését.

A művészeti nevelés az a terület, mely nagyban hozzájárulhat a személyiség gazdagításához. A művészetek elsősorban érzelmi töltéssel hatnak a gyerekekre egészen kiskortól kezdve.

- **Drámapedagógia – színjátszás**

Iskolánkban drámapedagógiai módszerekkel színesítjük az oktató-nevelő munkát.

Drámajátékok alkalmazásával fejlesztjük személyiségüket, önismeretüket, testtudatukat, fantáziájukat, elősegítjük intellektuális- és érzelmi fejlődésüket, építjük a közösséget, az összetartozást, egymás elfogadását. Fontosnak tartjuk a kommunikációs gyakorlatokat is, melyekkel útját állhatjuk a kifejezés-technika és kultúra egyre romló folyamatának.

Ezt segíti az iskola saját jó gyakorlata: egyéni képességfejlesztés drámapedagógiai eszközökkel.

- **Ének és tánc**

Az ének-zene oktatása több évtizedes hagyományokra nyúlik vissza iskolánkban. Célja a zenei képességfejlesztés, a szellemi és testi tulajdonságok gyarapítása, a fantázia, az érzékenység, az észlelés és kifejező képesség fejlesztése.

A gyerekek szívesen énekelnek közösségben. A közös éneklés komoly erőpróba az egyéni megszólaláshoz képest. Szükséges hozzá az empatikus képesség fejlettsége, a tolerancia az iránt, hogy elfogadja és elviselje egyenjogúságát társaival. A közös éneklés alkalmazkodást, egymásra „fülelést” vár el a diákoktól, csapatmunkára és fegyelemre is oktatja a gyerekeket.

Az emelt szintű oktatás fontos része tehát a kóruséneklés, melynek sikere visszahat az egyéb tanulmányokra is. Éppen ezért fontosnak tartjuk az Éneklő Ifjúság rendezvényen való megjelenést, megmérettetést.

Zenei tehetségfejlesztésünk egyik fő célja, hogy lehetőséget nyújtson arra is, hogy minél több hátrányos helyzetű gyerek a zenei tevékenység végzése során pozitív érzéseket éljen át, ezáltal a zene és a zenélés pozitív értéké váljon számukra, sikereket érjenek el az iskolában, a tehetséggondozás által pedig kiteljesedjen személyiségük, segítsük őket a társadalomba való beilleszkedésben.

A Kodály-módszer elvei alapján a zene és a tánc (különösen a népzene és a néptánc) a gyermek egészséges testi és mentális fejlődését alapozza meg.

A tánc által kielégíthető mozgásigényük, feszültségeik feloldódnak. A népi gyermekjátékok során fejleszthető a tiszta, szép magyar beszéd (irodalom, nyelvtan), a társas kapcsolatok kialakítása, alkalmazkodóképesség (magatartás), a versenyszellem (testnevelés), szerepjáték (színjátás) viselkedéskultúra, ritmusérzék, tisztán, jól intonált éneklés, hallásfejlesztés (ének-zene), kreativitás, leleményesség.

Az alsó tagozaton a zenei osztályokban heti egy órában folyik táncoktatás a heti 5 testnevelés óra keretében.

- **Vizuális kultúra**

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy- és jelenségvilág (a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa) használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ befogadásához, alakításához szükségesek.

- **Médiatudatosságra nevelés**

A XXI. század társadalmának legnagyobb gondja, hogy a médiából korlátlanul áramló „információk” tömege negatívan hat a gyermekekre.

A gyerekek ma már ismereteik jelentős részét iskolán kívül szerzik. Alapvető fontosságú tehát, hogy az iskola elősegítse azt, hogy a tanulók képesek legyenek különbséget tenni a médiában történetek és a valóság között. Ismerjék a médiumokat és azok szerepét, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

1.6.5.2. Idegen nyelv oktatása

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben.

A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése – szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása - stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

Ennek érdekében:

- **az eredményesebb nyelvtanulás érdekében a lehetőségek szerint minden érintett osztályban a fenntartó által elfogadott tantárgyfelosztásban engedélyezett módon – csoportbontásban történik a nyelvoztatás.** Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket differenciálásra, tehetséggondozásra, felzárkóztatásra.
- **Lehetőséget adunk arra, hogy diákjaink az első osztálytól tanulják az angol nyelvet.**

A délelőtti kötelező foglalkozások mellett tehetséggondozás céljából szakköröket szervezünk.

Iskolánk a törvényi elvárásoknak megfelelő szintre kívánja emelni az angol nyelv oktatását.

Minden évfolyamon szintfelmérő év végi vizsgák szervezésével ösztönözzük a tanulást.

Célja a négy alapvető készség (írás, olvasás, hallás utáni megértés és a beszéd-készség) felmérése.

Az eredményes nyelvtanulást két nyelvi terem (interaktív tábla, számítógépek) is segíti.

1.6.5.3. Sakkpalota program

A gyerekek a Sakkpalota című tankönyv és munkafüzet segítségével tanulhatnak. A pedagógusok munkáját a tanári kézikönyv segíti.

A Sakkpalota program nem sakkot tanít, hanem a sakk segítségével tanít és fejleszt.

- A figyelem fenntartását és az emlékezet tartósságát.
- Az olvasáshoz, íráshoz szükséges képességek fejlődését.
- Elősegíthetik a tananyag kudarcmentes elsajátításának folyamatát, így érdekesebbé, örömtelibbé tehető a tanulás.
- A gyerekek kíváncsiságára támaszkodva segíti a tanultak alkalmazását, tudásuk bővítését, a felmerült problémák megoldását.
- Minden tanórába beépíthető - elősegíti a tantárgyi integráció megvalósulását.
- A tanulók személyiségének jó irányú fejlődését a sokféle mozgásos játék elősegíti, támogatja.
- Elősegíti a tananyag változatos gyakorlását feldolgozását.
- A játékok az osztályfokoknak, tananyagoknak, az osztály összetételének megfelelően változtathatóak.

1.6.5.4. Informatika – Digitális kultúra

A XXI. században az informatika átszövi egész életünket, az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő – technikai fejlődéssel lépést tartó - információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.

Fő célunk tehát az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. Ennek eléréséhez fontos, hogy a tanuló folyamatos sikerélményben részesüljenek, mert különben áttörhetetlen idegenkedés alakulhat ki a modern információs eszközökkel szemben. Ebből következik, hogy az informatika tanulása nem lehet öncélú - tanítása során a felhasználási lehetőségekre, a lehetséges alkalmazásokra mindig rá kell mutatnunk, s a tanulóknak el kell készíteni a komplex feladatokat kell kitalálni, és meg kell teremteni a tantárgyak közötti átmeneteket, kompetenciákat is. A különböző tudományterületek, tevékenységek ma már feltételezik a gép készség szintű használatát, vagyis a géphasználat nem cél, hanem eszköz jellegű legyen. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére.

A 2020. szeptember 1-jétől életbe lépő NAT alapján iskolánk diákjai 3. osztálytól kezdhetik az informatika tanulását.

A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek.

Gondolni kell azokra a tanulóknak is, akiknek otthon nincs lehetőségük a gép használatára, ezért az iskolai könyvtárban két gép áll a gyerekek rendelkezésére.

Az érdeklődő gyerekek számára szakkört biztosít az iskola.

1.6.5.5. Testnevelés, sport

A testnevelés és a sport hozzájárul a személyiség harmonikus fejlesztéséhez, az egészséges életmód megalapozásához.

Széles körű elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek és készségek célszerű viselkedésbe integrálásával elősegíti a tanulóknak szocializációját. Előmozdítja a belső erőforrások mobilizálását, pozitívan befolyásolja az erkölcsi, akarati tulajdonságokat, az élet minőségét. Fejleszti az egyén esztétikai érzékét, tűrő- és alkalmazkodási képességét. Segíti a helyes önértékelés kialakítását, a teljesítménynek, mint értéknek a felismerését.

A testnevelés tanításunk célja, hogy fejlessze a tanulóknak mozgásműveltségét, cselekvési biztonságát, sikeres, aktív életvitelű embereket formáljon, akik elviselik a stresszt, a fizikai igénybevételeket, követik a szabályokat, igénylik és elfogadják a közösségi normákat, a megmérettetést és az értékelést.

A különböző sportágakban a tehetségfejlesztés célja az egészséges életmódra nevelés mellett a mozgás, a sport igényként való megszerettetése, a sporttehetségek felderítése, képzése.

A testkultúra mozgásanyagának fejlesztése órákon és sportköri foglalkozásokon történik.

1.6.6. A tehetségek kibontakozását segítő egyéb tevékenységek

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- tanórán kívüli foglalkozások
- iskolai sportfoglalkozások
- versenyek, vetélkedők,
- szabadidős foglalkozások

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- **Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:**

Egyéni tervekészítés, megmértetés, kockázat felvállalása (versenyek),

- **Digitális kompetencia területén:**

Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés)

- **Szociális és állampolgári kompetenciák területén:**

Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség

- **Hatékony önálló tanulás**

Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építő jellegű legyen
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása
- a versenyzés etikájának megtanítása
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt érző, támogató szerepköre
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak
- biztató értékelés
- egységes és differenciált feladatok adása
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók
- a tanulást támogató tanulási környezet kialakítása
- a házi feladatok differenciálása
-

1.6.7. A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Kt.19. §

(7) A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

d) közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,

94/11. MKM rendelet

6. § (1) A nevelési-oktatási intézmények közreműködnek a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködnek a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

(2) Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermekeket, tanulókat veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól.

(6) Az iskolának és a kollégiumnak kiemelt figyelmet kell fordítania a szenvedélybetegségek megelőzésére, illetve a gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítésére.

(7) Az iskola továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadással segítséget nyújt a tanulónak és a szülőnek a középiskolai, szakiskolai, felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdéséhez.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

Célunk:

Feltárni, jelezni és lehetőség szerint enyhíteni a gyermek egészséges testi- és személyiségfejlődését gátló tényezőket.

Feladataink:

- Alapvető célkitűzés, hogy a gyermek családban nevelkedjen, ennek érdekében szükséges a rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, pl. fogadóórák, szülői értekezletek, nyílt napok keretében. A gyermekek védelméről szóló törvény és a közoktatásról szóló törvény is kiemeli, hogy a gyermeknek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, és ahhoz, hogy tájékoztatást kapjon jogairól, jogai érvényesítésének lehetőségeiről, továbbá ahhoz, hogy a személyét és vagyonát érintő minden kérdésben közvetlenül vagy más módon meghallgassák. A pedagógusok feladata, hogy a tanulókat tájékoztassák jogaikról. A pedagógusok kötelessége, hogy a gyermekek, tanulók emberi méltóságát és jogait tartsák tiszteletben. Segíteniük kell diákönkormányzat létrejöttét és működését is.
- A tanulókat és szüleiket az osztályfőnökök a tanév kezdetekor az e-naplón keresztül tájékoztatják a gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógus személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.
- A gyermekvédelmi koordinátor a tanév elején (szeptemberben) az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- A gyermekvédelmi koordinátor az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen - faliújságon- közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, lelki segély telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.) címét, telefonszámát.
- A gyermekvédelmi koordinátor fogadóóráin meghallgatással, pedagógiai eszközökkel, tanácsadással segít - a tanulóknak, szülőknek, pedagógus kollégáinak - az ifjúságvédelemmel kapcsolatos problémáik megoldásában.
- A gyermekvédelmi koordinátornak az osztályfőnökök, pedagógusok közreműködésével feladata a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése.

- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókról ezek alapján a gyermekvédelmi koordinátor nyilvántartást vezet.
- Az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi koordinátor végigkíséri e gyerekek sorsát, ha szükséges intézkednek. A problémákat a gyermekvédelemmel foglalkozó más szervezeteknek, személyeknek is jelezzik (pl. családvédelmi központ, gyermekjóléti szolgálat), velük együttműködnek.
- A gyermekvédelmi koordinátor kapcsolatot tart az önkormányzat szociális bizottságával, gyámügyi előadóival. A gyermekek helyzetének javítása érdekében javaslatot közvetít különböző segélyek kiutalására (pl. rendszeres és rendkívüli nevelési segély, táborozási támogatás).
- A problémás esetekben az osztályfőnök és a gyermekvédelmi koordinátor pedagógiai véleményt készít a gyámhatóság, rendőrség, bíróság számára.
- Javaslatot tesz a szülőnek - ha szükséges - nevelési tanácsadó, családsegítő központ szolgáltatásainak igénybevételére, gyermekpszichológiai vizsgálatra.
- A gyermekvédelmi koordinátor végigkíséri a gyermekvédelemmel kapcsolatos pályázatokat, programokat, ezekről a nevelőtestületet tájékoztatja.
- Az iskolában mentálhigiénés programokat szervez.
- Kiemelt figyelmet fordít a szenvedélybetegségek megelőzésére.
- Fontos szerepet kap a pályaeorientáció, melyet a gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógus is elősegít.
- Az iskolában igény alapján biztosítunk napközis, illetve tanulószobai foglalkozást, melyet oly módon kell megszervezni, hogy eleget tegyen az iskolai felkészülésnek és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatoknak.
- A veszélyeztetett gyermekek szabadidejének hasznos megszervezését is végigkíséri a gyermekvédelmi koordinátor.
- A rászoruló tanulók legalább napi háromszori étkezést kapjanak a családban vagy az iskolában.
- Mindezen feladatok megszervezéséért és ellátásáért alapvetően az intézmény vezetője felel, a feladatokat elsősorban a gyermekvédelmi koordinátor fogja össze, de elengedhetetlen a pedagógusok szerepe a gyermekekkel, a szülőkkel való rendszeres közvetlen kapcsolattartásban, az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismeretátadásban.

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- a stressz kezelése,
- az önismeret, önbecsülés megerősítése,
- a célok megfogalmazása és kivitelezése,
- a konfliktuskezelés,
- a problémamegoldás, a döntéshozás,
- a kortárs csoport nyomásának kezelése, érzékenyítés
- a segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- az elutasítási készségek fejlesztése.

1.6.8. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Évente több alkalommal osztályfőnöki órán és a tanítási órákon is foglalkozunk a tanulási módszerekkel, hogy minél hatékonyabban alkalmazzák azokat tanulóink.

A tanulási kudarc legfontosabb oka a „tanulni tudás” hiánya vagy hiányos volta. A nem megfelelő vagy nem célszerű formában tanuló diákokkal és szüleikkel konzultál az osztályfőnök vagy az érintett pedagógusok. A sikeres együttműködés érdekében minden körülmények között felhívjuk a szülő figyelmét a problémára.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának leggyakoribb formája a korrepetálás. Célja az alapképességek fejlesztése és a tantervi követelményekhez való felzárkóztatás. Ezeket a foglalkozásokat az intézményvezető által megbízott pedagógus tartja, vagy – a pedagógusok munkaköri kötelezettségeként – tanórán kívüli tevékenységi formában is végezhető.

A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei:

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén,
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül,
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása, egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

Iskolánkban alkalmazott segítő programok

Intézményünkben növekszik azon tanulók száma, akik a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az osztálylétszámban két-három főnek számítanak, illetve a Pedagógiai Szakszolgálatok által kiállított szakvélemények alapján kiemelt figyelmet kívánnak az oktatás folyamatában.

Az ő megsegítésükre a következő programokat tervezzük:

- fejlesztőpedagógus vezetésével fejlesztő foglalkozások tartása, a lehetőségek függvényében beszéd- és nyelvfelkészítő pedagógus bevonása
- azok a tanulók, akik a szakvélemények alapján az idegen nyelv értékelése alól felmentettek, kötelesek részt venni a tanítási órákon, de teljesítményük nem minősíthető

- azok a tanulók, akik a szakvélemények alapján írásbeli munkájukban nem osztályozhatók, felméréseknél csak tartalmilag értékelhetők, illetve javasolt szóbeli számonkérésük
- a tanulási problémával küzdő gyerekek szülei részére családias légkörű találkozók szervezése, ahol szakértő előadóktól hallhatják a problémák kezelését segítő tanácsokat, illetve egymással is tapasztalatot cserélhetnek, információkat gyűjthetnek.

1.6.8. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

A törvényalkotó arra ösztönzi a tantestületeket, hogy külön is végiggondolják, és rendszerbe foglalják azokat a tevékenységi formákat, amelyek a szociális hátrányok enyhítését segítik. Ehhez szükséges a szociális hátrányokkal küzdő fiatalok feltérképezése, problémáik megismerése.

Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

Tanórán belüli tevékenységek

- Pályaorientációs tevékenység
- Felvilágosítás a drog-és bűnmegelőzéssel kapcsolatban
- Differenciált oktatás, tanórán belüli differenciálás

Tanórán kívüli tevékenységek

- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken
- Drog- és bűnmegelőzési program a szülők részére
- Szülő motiválása arra, hogy a gyermek tanulószobai ellátást vegyen igénybe
- Kapcsolattartás a szakszolgáltató intézménnyel, az áthelyező bizottsággal
- Felzárkóztató programok szervezése
- Taneszközök biztosításának segítése

1.7. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1.7.1. Diákönkormányzat

A tanulók érdekeinek képviselője az iskolában diákönkormányzat működik.

A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől részt vesz a tanórán kívüli iskolai élet tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:

- versenyek, vetélkedők, pályázatok, projektek
- iskolai felelősi rendszer
- sportélet
- túrák, kirándulások szervezése

- kulturális, szabadidős programok szervezése
- a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).

Ezekben a kérdésekben

- az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az intézményvezetőnek ki kell kérnie.
- A tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az intézményvezető felé.

A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

A véleménynyilvánítás fórumai:

- diákközgyűlés
- osztályképviselők, DÖK tisztségviselők megbeszélései a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógussal
- osztálygyűlés, osztályfőnöki óra
- képviselet a nevelőtestületi, iskolavezetőségi értekezleten
- képviselet az osztály szülői értekezletén
- az osztályképviselők írásbeli feljegyzései az osztályfőnök illetve az intézményvezető felé

A diákönkormányzatot az intézményvezetéssel, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

1.7.2. A diákönkormányzat feladata

- az iskola diákéletével kapcsolatos döntések előkészítése
- programok szervezése
- a programokat a tantestület és a diákság elé terjeszti
- él a magasabb jogszabályokban biztosított véleményezési jogával
- érdekvédelem

1.7.3. A diákönkormányzat felépítése

Minden osztály két főt delegál a diákönkormányzatba. Az aktuális tanév első gyűlésén megválasztják a vezetőség tagjait. A vezetőség három fős, az elnökséget a diákönkormányzat elnöke, mindenkori helyettese és a gazdasági ügyekért felelős diákok alkotják. A diákönkormányzat munkáját az iskola részéről patronáló tanár segíti.

1.7.4. A diákönkormányzat rendezvényei

A diákönkormányzat a tanév során különféle programokat szervez. A rendezvények előkészítése és lebonyolítása a patronáló tanár támogatásával a diákönkormányzat feladata.

Főbb rendezvények:

- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Ki mit tud
- Bolhapiac
- Diáknap

A diákok aktív részesei az iskolai életnek, igényeik és szándékaik döntően befolyásolják és alakítják azt. Támogatunk minden olyan egyéni és csoportos kezdeményezést, amely a pedagógiai program alapelveivel összhangban van, és ami a diákok reális igényeit elégíti ki.

1.8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet alapján szervezzük. A vizsgák időpontjáról – a javítóvizsga kivételével – a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kell tájékoztatni. Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet, **23. § (3)** értelmében a honlapon megtalálható *iskolai közzétételi lista az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül tartalmazza h) az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét.*

1.8.1. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Általános szabályok

A tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozásában a nevelőtestület a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli) és az értékelés rendjét határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák hatálya, célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akik a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretnék a követelményeket teljesíteni.

55. § (1) Az igazgató a tanulót kérelmére - kiskorú tanuló esetében a szülő kérelmére - felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokolttá teszi. Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokolttá teszi.

(3) Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben, és a nevelőtestület által meghatározott módon ad számot tudásáról

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, vonatkozik:

- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- javító vizsga
- pótló vizsga

Hatálya kiterjed az intézmény azon tanulóira:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira,

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden elméleti tantárgy esetében a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből állhat.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályzatának azonban kötelezően tartalmaznia kell az egyes tantárgyak vizsgarészeit, nem feltétlenül követendő példaként minden tantárgyra vonatkozóan mondjuk így:

- Angol nyelv: 1-2. osztályban szóbeli, 3-8 osztályban írásbeli és szóbeli vizsga,
- Történelem: minden évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga,
- Matematika: minden évfolyamon írásbeli és szóbeli vizsga,
- Testnevelés: minden évfolyamon gyakorlati vizsga,
- Technika: alsó tagozatban gyakorlati felső tagozaton írásbeli
- Ének-zene: minden tagozaton szóbeli vizsga
- Informatika: 3-8. évfolyamon szóbeli és gyakorlati vizsga,
- Etika: minden tagozaton szóbeli vizsga,
- Magyar nyelv és irodalom: írásbeli és szóbeli vizsga,
- Természettudomány: írásbeli és szóbeli vizsga,

- Vizuális kultúra: gyakorlati vizsga
- Hon-és népismeret: írásbeli vizsga
- Dráma és színház: gyakorlati vizsga
- Néptánc: gyakorlati vizsga

Az értékelés rendje

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet **64. § (1)** *A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani.*

A tanuló tanév közben felmutatott osztályzatait, bármilyen jellegű teljesítményét az osztályozó vizsgán nem veheti figyelembe a vizsgabizottság. A tanulót a továbbhaladáshoz szükséges tantervi anyagból kell vizsgáztatni, nincs mód arra, hogy a félév vagy tanév anyagának csak abból a részéből vizsgáztassák, amelyikből sokat hiányzott.

1.8.2. A tanulmányok alatti vizsgák

Osztályozó vizsga

Az intézményi osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni. A vizsgázónak legalább két héttel a kitűzött első vizsgaidőpont előtt meg kell küldeni a tájékoztatást a kitűzött vizsgaidőpontokról és vizsgatárgyakról.

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet **64. § (2)** ***Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha***

*c) az 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél **többet mulasztott**, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet...*

51. § (7) *Ha a tanulónak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - **egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen***

*a) az Nkt. 5. § (1) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott **pedagógiai szakaszban a kétszázötven tanítási órát,***

*f) **egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.***

64. § (1) *A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.*

(2) Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,

d) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

(3) Egy osztályozó vizsga - a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (1)-(2) bekezdése alapján a tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól

Ha a tanuló az értesítés ellenére a kítűzött osztályozó vizsgán nem jelenik meg, akkor az intézménynek meg kell vizsgálnia a távollét okát. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ (6) bekezdése így határozza meg a vizsgázónak fel nem róható okot: „*A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.*”

Ha a vizsgázó neki fel nem róható ok miatt nem vett részt a tanulmányok alatti vizsgán, akkor a fenti rendelet 64.§ (6) bekezdésében foglaltak szerint az intézmény ***pótló vizsgát szervez számára.***

Ha a tanuló számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, az intézménynek a tanulót – az e bekezdésben foglaltak szerint – ***javítóvizsgára kell utasítania.***

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg.

Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsga

- **Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha** a tanuló tanév végén – legfeljebb három tárgyból- elégtelen osztályzatot kap, az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- Június 15. után minden tantárgy javítóvizsga témaköreit a bizonyítvánnyal együtt át kell adni a tanulónak.
- A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.
- A javítóvizsga bizottságban a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kolléga legyen.
- A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az intézményvezető hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótvizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők.

1.8.3. Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet **65. §**

(1) A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

*(2) Tanulmányok alatti vizsgát – az e rendeletben meghatározottak szerint – független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. **A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.***

Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

*(4) Tanulmányok alatti vizsgát **legalább háromtagú vizsgabizottság előtt** kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége*

alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A vizsgabizottság tagjainak feladatai

Az elnök

- felel a vizsga szakszerű, jogszerű megtartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- véleményeltérés esetén szavazást rendel el
- vezeti a szóbeli vizsgákat, és a vizsgabizottság értekezleteit

Kérdező tanár(ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte

Ellenőrző tanár

- lehetőség szerint szakos tanár
- felel a vizsga szabályszerűségéért

1.8.4. A vizsgák rendje

Az írásbeli vizsgák rendje

20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet **69. § (1) Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.**

A vizsgateremben, egy időben padonként egy tanuló vizsgázhat. Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak iskolai bélyegzővel ellátott papíron dolgozhatnak. Minden munkát tollal kell készíteni, melyről maguk a tanulók gondoskodnak. Az írásbeli vizsga maximális ideje tantárgyanként 60 perc.

A szóbeli vizsgák rendje

A szóbeli vizsgák három tagú vizsgabizottság előtt történnek. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. Felkészülési idő tantárgyanként legalább 30 perc, feleltetési idő maximum 15 perc. Ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal póttételt húzhat.

A vizsgák helye és a vizsgamagatartás szabályai

A vizsgák az intézményvezető által kijelölt termekben és időpontokban zajlanak. A vizsgázók kötelesek a beosztásuk szerint előírt kezdési időpont előtt 10 perccel megjelenni, az alkalomhoz illő öltözékben. Javító vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni.

A tanulók segítséget nem vehetnek igénybe a teremben, egymással nem beszélgethetnek, és a vizsga rendjét sem zavarhatják meg. Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

Az SNI tanulók a szakértői véleményben megfogalmazott kedvezményeket a vizsgázás alkalmával igénybe vehetik.

Vizsgaeredmények meghatározása

A helyi tantervben a tantárgyaknál minden évfolyam végén megtalálhatóak a továbbhaladás feltételei.

A tanulók által elért összesített pontszámot a munkaközösségek megállapodásai alapján osztályzatra kell átváltani. a megállapodott százalékos rend szerint.

1.8.5. A tantestület által elfogadott mérések

	Mérés fajtája	Érintett évfolyam	Felelős
1.	DIFER mérés	1. évfolyam	intézményvezető-helyettes tanítók
2.	Országos kompetenciamérés	6. és 8. évfolyam	intézményvezető-helyettes tanítók tanárok
3.	Szintfelmérés hangos olvasásból	1. évfolyam Év végén	munkaközösség-vezető, tanítók
4.	Készség szint mérése: matematikából anyanyelvből szövegértésből környezetismeretből	2-4. évfolyam (félévkor)	munkaközösség-vezető tanítók
5.	Idegen nyelvi mérés.	5. 7. évfolyam	munkaközösség-vezetők szaktanárok
6.	A tanulók személyiségét és közösségi magatartását vizsgáló mérés (szociometriai vizsgálat)	3-8. évfolyam	osztályfőnökök
7.	NETFIT	5-8. évfolyam	szaktanárok

1.9. Az iskolába történő felvétel és átvétel szabályai

1.9.1. Felvétel az első évfolyamra

Iskolánkban túljelentkezés esetén az emelt óraszámú ének-zenei és testnevelési osztályokba történő jelentkezéskor a tanulók számára képességmérést szervezünk.

1.9.2. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének feltételei

- Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
- Az első évfolyamba történő beiratkozásakor be kell mutatni a gyermek lakcímkártyáját, az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást, szükség esetén szakértői bizottság véleményét.
- Amennyiben iskolánk az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás részletes szabályait iskolánk Házi rendje tartalmazza.
- A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni a tanuló anyakönyvi kivonatát, a szülő személyi igazolványát, az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt, az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
- Az iskolaválasztás elősegítésére, az iskola munkájának megismerésére az alábbi lehetőségeket biztosítjuk a szülők számára:
  - iskolai bemutatkozó lapok eljuttatása az óvodákba
  - Nyitott kapu rendezvény
  - Ovi-suli foglalkozások
  - nyílt nap
  - óvodai csoportok fogadása
  - az iskolai művészeti csoportok bemutatkozása az óvodákban
- Az iskolába lépéskor minden szülő választhat, hogy lehetőség szerint gyermekét melyik osztályba kívánja beírni.
- Beiratkozásakor minden szülő írásban nyilatkozik arról, hogy vállalja - kéri - az emelt óraszámú oktatást és az ezzel járó többletórákat.
- A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező új tanulónak, amennyiben az iskola helyi tantervétől eltérő ütemben, módon haladt, az iskola minden lehetőséget biztosít az eredményes felzárkózáshoz, továbbhaladáshoz.
- Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanuló felvételéről az ~~intézmény igazgatója~~ intézményvezető dönt az alábbiak alapján:
  - tanulmányi eredmény
  - magatartás és szorgalom érdemjegye
  - az érintett évfolyam tanulói létszáma
- Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az intézményvezető a tanuló kérelméről szóló döntés előtt kikéri az intézményvezető-helyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

1.9.3. Az emelt szintű ének-zene oktatásra jelentkezők alkalmasságának mérése

A 2011. évi CXCV. tv. 50.§ (5)bekezdése lehetővé teszi, hogy a művészeti emelt szintű oktatás esetében az iskola pedagógiai programja szerint alkalmassági vizsga szervezhető. A képesség és a zenei alkalmasság mérése azt mutatja meg, hogy a jelentkező a jövőben kellő szorgalom esetén meg tud-e felelni az adott emelt szintű oktatás követelményeinek.

A zenei képességvizsgálat célja a gyermekek hallásának, intonációs készségének és ritmusérzékének vizsgálata a fejlesztés lehetőségeinek felmérése érdekében.

Amennyiben év közben jelentkező tanuló felvételt nyer az emelt szintű ének-zenei osztályba, haladékokat kaphat az esetleges hiányosságok pótlására. A felzárkózásra biztosított időtartam hosszát a szaktanár állapítja meg.

Az ének-zenei osztályba kerülő tanulók vállalják az emelt szintű képzés feltételeinek teljesítését (kötelező kórusmunka, szereplések). A tanulók – igény szerint – egyéni hangszeres zeneoktatásban vesznek részt a Fischer Annie Zeneiskola kihelyezett tagozatain

Az emelt szintű ének-zenei osztályok tanulói részt vesznek az énekkar munkájában. A kóruspróbákon és szerepléseken való részvétel kötelező.

A felső tagozat számára szervezett kórus munkájába a nem zenei osztályok tanulói is bekapcsolódhatnak.

Igény esetén az iskola volt tanulói is bekapcsolódhatnak a vegyes kar/lánykar munkájába.

Az 1. osztályosok képességfelmérésének folyamata:

- Az iskolába történő beiratkozást megelőző egy héten belül az intézményvezető értesíti az ének-zenei osztályba jelentkező gyermekek szüleit a képességmérés időpontjáról.
- A kijelölt napok délutánján az érintett nevelők meghallgatják a gyermekeket.
- Érintett nevelők: emelt szintű ének-zene oktatásban tanító, valamint ének-zenét tanító pedagógus; a leendő emelt szintű osztály osztályfőnöke, mint a lebonyolítást segítő nevelő.

Az intézményvezető írásban értesíti a szülőket a képességmérés eredményéről. Amennyiben a szülő igényli, a képességmérést követően a szülő 5 munkanapon belül részletes szóbeli értékelést kaphat az alkalmassági mérés eredményéről.

1.10. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

A tárgyi feltételek széles körűek, beletartoznak a tevékenység ellátásához szükséges helyiségek, valamint a helyiségek rendeltetésszerű használatához szükséges bútorok és más eszközök, illetőleg az szakmai alapidokumentumban meghatározott alapfeladatok és más feladatok „előállításához és átadásához” szükséges speciális eszközök, felszerelések.

A **kötelező** (minimális) - fenntartótól független - minden intézményben kötelező eszközök és felszerelések jegyzékét a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló: 11/1994.(VI.8) MKM rendelet 7. sz. melléklete tartalmazza.

Színvonalas munkánkhoz eszközeink rendelkezésre állnak, de a természetes amortizáció szerint folyamatosan pótoljuk.

1.11. Környezeti nevelés- és fenntarthatóságra nevelés

Az iskola környezeti nevelési programja pedagógiai programunk 1. számú mellékletét képezi.

1.12. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az egészség a fizikai, mentális, és szociális jólét állapota, és nem csupán a betegségek hiánya. Az egészségfejlesztés magában foglalja az egészségmegőrzést (promóciót), a betegségek megelőzését (prevenciót), és a betegség mihamarabbi gyógyításához szükséges nevelést, oktatást, így tehát az egészségnevelést is.”

Az iskola szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is.

Legfontosabb célkitűzéseink:

- az egészséges életmód iránti igény kialakítása a tanulóknál
- az egészséget károsító tényezők és azok veszélyeinek megismertetése a tanulókkal
- az egészséges és tiszta környezet iránti igény kialakítása
- az egészséges táplálkozás megismertetése
- a testmozgás fontosságának tudatosítása

Kompetenciaterületek:

- **Természettudományos kompetencia**
Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése.
- **Szociális kompetencia**
A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése.
Testi, lelki egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban.
- **Anyanyelvi kommunikáció**
Közös véleményformálás, tanácsadás, meggyőzés nyelvi eszközeinek megismerése.

1.12.1. Legfontosabb feladatok

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Az egészség fejlődéséhez szükséges feltételek és tevékenységek biztosítása.
- Az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- Az egészség megóvására szolgáló magatartási alternatívák ajánlása, gyakorlása segítségével és példamutatással.
- Egészségvédelmi szokásrendszer kialakítása a helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal töltött szabadidő biztosítása a napközis tevékenységek során.
- Mindennapos testmozgás lehetőségének a biztosítása
- Rendszeres úszásoktatás biztosítása
- Az iskolai testnevelési óra keretében tartásjavító torna beiktatása javasolt

- Gyógytestnevelés foglalkozások az arra kiszűrt tanulóknak
- A tanulók fizikai állapotának felmérése ősszel és tavasszal.
- A tantárgyak (testnevelés, biológia, technika, osztályfőnöki óra) és a napközis lehetőségek kiaknázása

Az egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás (napi ötszöri étkezés) iránti igény
- A kulturált étkezési szokások, a megfelelő étkezési rend és az ízletes terítés iránti igény felkeltése.
- Az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek ellátásának biztosítása.
- Az egészséges élelmiszerek megismertetése a népszerű, de egészségtelen táplálékokkal szemben.

A személyi higiéné kialakításának feladatai:

- A helyes tisztálkodási technikák elsajátítása.
- Az évszakoknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása.
- A fertőző betegségek megelőzésével kapcsolatos ismeretek tanulása, ismerete és betartása.
- Az egészségre káros szerek használatának következményeivel való megismerkedés.
- A helyes fogápolási technikák elsajátítása.
- Az egészségügyi szolgáltatások (iskolaorvos, védőnő, iskolai fogorvos) biztosítása és igénybevétele.

A mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, elfogadó és szeretetteljes környezet biztosítása a tanulók számára.
- Csatlakozás a Boldog Iskola programhoz
- A tanulók egyenletes terhelésének megteremtése.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése, nyomon követése.
- Megfelelő segítségnyújtás a lelkiileg sérült tanulóknak- iskolapszichológus
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása.
- Személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésében.

A családi életre nevelés feladatai:

- A harmonikus családi élet iránti igény kialakítása.
- Egyenrangú, tartalmas emberi kapcsolatok megteremtési képességének fejlesztése.
- Az életkornak megfelelő ismeretek nyújtása a nemiségről, a tudatos családtervezésről, illetve a megfontolatlan nemi élet káros és veszélyes következményeiről.

1.12.2. Az egészségnevelés színterei

Tanórákon:

- Különböző tantárgyakon keresztül, a helyi tanterv által kínált, a témával foglalkozó tananyag feldolgozása
- Testnevelési órákon, a mindennapos testedzés során.

Tanórán kívüli szervezésben:

- a szociális, életviteli és környezeti kompetencia alapú programcsomag feldolgozása (C típus)
- az intézmény által kidolgozott moduláris oktatási program
- részvétel az iskola-egészségügyi szolgálat rendszeres vizsgálatain, védőoltásain
- részvétel az iskola-egészségügyi szolgálat által szervezett tájékoztató, ismeretterjesztő előadásokon
- egészségmegőrzéssel kapcsolatos témák feldolgozása az iskolarádióban és a faliújságon
- a megfelelő higiéniai szokások kialakítása, begyakoroltatása
- a helyes táplálkozási szokások kialakítása az iskolai étkeztetésben, a kirándulásokon, táborokban
- a kiegyensúlyozott életritmus iránti igény kialakítása
- az időjáráshoz – s nem az aktuális divathoz – alkalmazkodó öltözködési szokások megismertetése
- a baleset-megelőzéssel, a szenvedélybetegségek prevenciójával kapcsolatos programok szervezése

1.12.3. Az egészségnevelési program segítői

- **iskolaorvos**
Heti rendszerességgel végzi a tanulók egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket.
- **védőnő**
Heti rendszerességgel segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít.
- **fogorvos**
Évente egy alkalommal végez szűrést az osztályokban előre egyeztetett időpontban. Ha szükséges, visszarendeli a gyerekeket kezelésre vagy fogszabályozásra.
- **HÍD Család- és Gyermekjóléti Központ**
Az iskola felső tagozatos tanulói prevenciós foglalkozásokon vesznek részt.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása minden pedagógus feladata.

1.12.4. Iskolánk egészségnevelést szolgáló szabadidős tevékenységei

- szervezett játékos sportfoglalkozások
- többnapos osztálykirándulások, erdei iskola
- állatkerti látogatások
- hétféle kirándulások, túrák
- gyümölcsnapok
- táncházak
- természetismereti, egészségvédelmi vetélkedők
- témanapok, multidiszciplináris órák
- papírgyűjtési verseny évente két alkalommal
- a kerületi, fővárosi sportversenyeken való részvétel
- szelektív hulladékgyűjtés
- kerületi nyári napközis tábor

- iskolai nyári táborok
- iskolai versenyek
- moduláris oktatási program szervezése (egészségvédelem, környezetvédelem)
- kortárs segítők segítségével előadások szervezése
- előadások szervezése (káros szenvedélyek, közlekedésbiztonság,) szakemberek segítségével

Kapcsolat a szülőkkel:

Törekszünk arra, hogy a szülők minél jobban megismerhessék egészségnevelési alapelveinket. Ehhez szükség van a folyamatos kapcsolattartásra.

- szülői értekezletek
- fogadóórák
- személyes beszélgetések
- a szülők bevonása az iskolai programokba
- családi sportnap a tanulók és a szülők bevonásával

1.13. Az elsősegélynyújtás biztosításának rendje

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrással, mely akár súlyosan károsíthatja egészségünket. Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetünkben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek fokozott veszélyt az emberre. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és hatékonysága. Késlekedés esetén csökken a beteg túlélési esélye, illetve nő a maradandó egészségkárosodás valószínűsége. Megoldhatatlan azonban, hogy ilyen esetben a szaksegítség azonnal a helyszínen legyen, így az első észlelő szerepe kulcsfontosságú.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele. Törvény kötelez mindenkit a tőle elvárható segítség nyújtására (1997. évi CLIV. Törvény az egészségügyről, 5. § e.), és annak elmulasztását a Büntető Törvénykönyv 1978. évi IV. törvény 172. § 1.) szankcionálja. Az elsősegélynyújtás gyermekkorban történő oktatása a későbbi elfogadható tudás alapja lehet.

Elsősegélynyújtó hely és személy kijelölése

Az intézményben az orvosi szoba az elsősegély nyújtására szolgáló helyiség.

Elsősegélynyújtónak olyan munkavállalót kell kijelölni, aki a munkaidő nagy részében az adott munkaterületen tartózkodik, továbbá alkalmas a feladat ellátására és tanfolyamon a szükséges ismereteket megszerezte, azaz, aki:

- elsősegély-nyújtási ismeretekből - szakmai képzés keretében, a foglalkozás-egészségügyi szervezet (orvos) egyetértésével elsősegély-nyújtásra jogosító módon - kiképzett, oktatott és vizsgázott,
- oktatási intézményeknél - az elsősegély-nyújtási ismeretek megszerzése céljából - szervezett tanfolyamokon vizsgált tett.

A munkahelyi elsősegély-nyújtással kapcsolatos képzés és továbbképzés költségei a munkáltatót terhelik.

Az elsősegélynyújtók személyéről a munkavédelmi megbízott nyilvántartást vezet.

Az elsősegélynyújtó felszerelés

Minden létesítményben az ott foglalkoztatott létszámnak megfelelő nagyságú és állandóan feltöltött – MSZ 13553 szabványnak megfelelő - mentőládát kell készenlétkben tartani. A mentőládát úgy kell elhelyezni, hogy szennyeződéstől védett helyen és szükség esetén könnyen elérhető legyen.

Az elsősegélynyújtó felszerelés beszerzéséről, karbantartásáról, valamint az elhasznált, lejárt vagy használhatatlanná vált eszközök azonnali pótlásáról a munkavédelmi megbízott jelzése alapján az iskola gondoskodik. A felszerelés beszerzését úgy kell megtervezni, illetve végrehajtani, hogy a munkaterület még átmenetileg se legyen ellátatlan. Az elsősegélynyújtó felszereléseket, eszközöket a munkavédelmi szemlék alkalmával ellenőrizni kell.

Elsősegélynyújtás

- Az elsősegélynyújtásra szoruló személyt lehetőleg a kijelölt elsősegélyhelyen kell ellátásban részesíteni.
- Ha az ellátásra szoruló személyt az állapota miatt nem lehet az elsősegélyhelyre juttatni, a kiképzett elsősegélynyújtót alkalmas módon (pl. telefonon, személyesen) értesíteni kell a szükséges beavatkozásról. Az értesítés vételekor az elsősegélynyújtó köteles az őt tájékoztató személyt utasítani a megérkezéséig teendő intézkedésekre.
- Az elsősegélynyújtást a munkahelyen kijelölt vagy a leghamarabb elérhető kiképzett elsősegélynyújtó köteles elvégezni, de szükség esetén minden munkavállaló köteles képességeinek és ismereteinek megfelelően az azonnali elsősegélyre szoruló személyt ellátásban részesíteni.
- Az ügyeletes vezető köteles biztosítani, hogy az elsősegélynyújtás előtt esetleg szükséges műszaki mentés megfelelően, haladéktalanul megtörténjen. Egyidejűleg gondoskodni kell a veszélyforrás megszüntetéséről (pl. az elektromos berendezés feszültségmentesítése, gázömlésnél a gáz elzárása, ajtók és ablakok kinyitása, mérgező anyaggal szennyezett ruházat levétele).
- Az ügyeletes vezető köteles az elsősegélynyújtás után:
  - ha a sérült járóképes, orvosi ellátása végett szakrendelésre küldeni;
  - ha járóképtelen, orvoshoz (gyógyintézetbe) szállítani.
- A mentők segélyhívószáma – 104 – minden helyiségben kifüggesztésre kerül.
- Az elsősegélynyújtást, a sérült állapotát az elsősegélynyújtó köteles az ellátásban részesített munkavállaló közvetlen munkahelyi felettesének és a munkavédelmi megbízottnak bejelenteni.
- Munkabalesetnél az elsősegélynyújtás és az esetleg szükséges műszaki mentés érdekében a helyszínt csak a mentéshez indokolt mértékben szabad megváltoztatni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Célkitűzés: már gyermekkorban a vészhelyzetbe került emberek megsegítését és a számukra nyújtott elsősegélyt magától értetődővé tenni.

Az iskola elsődleges feladata, hogy az alapvető ismereteket elsajátítsák a gyerekek. Pl.

- telefonon történő segítségkérés és a vészhelyzettel kapcsolatos kérdések helyes megválaszolása
- stabil oldalfekvés és egyéb elsősegély-technikák
- kisebb sebek ellátása, kötözése
- közlekedésbiztonság
- veszélyes gyógyszerek és mérgező növények
- mentőhívás, sebek ellátása, műsebek bemutatása, kötözések, stabil oldalfekvés gyakorlása

Sok ismeret a tananyagba ágyazva jelenik meg, melynek elsajátítása a szaktanár feladata. Az egészségnevelési program keretében elsősegély nyújtási bemutató szervezése:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának elsődleges célja iskolánkban:

- a vészhelyzetek felismerése;
- az életkoruknak megfelelő ismeretek közvetítése
- az elsősegélynyújtás gyakorlati alkalmazása.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatunk, hogy tanulóink:

- az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – ismerjék meg és gyakorolják az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismereteket;
- megalapozzuk a tanulók alapvető ismereteire, készségeire és jártasságaira építve az elsősegély-nyújtás alapvető gyakorlattá
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek szolgálják:
 biológia: rovarcsípések légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, újraélesztés
 kémia: mérgezések vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések forrázás
 szénmonoxid mérgezés
 fizika: égési sérülések, forrázás
 testnevelés: magasból esés technika: háztartási balesetek, elsősegélynyújtás

Az osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek (5-8. évfolyam): teendők iskolai, otthoni, közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; az iskolai egészségügyi szolgálattal együttműködve tanévenként egy alkalommal gyakorlati elsősegély-nyújtási alapismeretek.

1.14. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismeretek

A **megelőzés** olyan intézkedések összessége, amelyek a társadalom kohéziójának növelésére, az egyének és természetes közösségeik társadalmi kötelekeinek megtartására, vagy a lazuló kötelekek erősítésére, a társadalmi integráció biztosítására irányulnak.

A meghatározásból kiindulva **célunk**, hogy az intézményi bűnmegelőzési tevékenységünk eredményeképpen tanulóink körében minimálisra csökkentsük a korosztályra jellemző bűnesetek (Pl. lopás, zsarolás, verekedés) előfordulását.

Ehhez szükséges **feladataink**:

- Családsegítők intenzívebb bevonása.
- Az érintett intézmények, szervezetek (rendőrség, családgondozók, HÍD Család- és Gyermekjóléti Központ, Szociális és Gyámügyi Osztály) közötti szorosabb együttműködés kialakítása
- Az intézményi Gyermek- és Ifjúságvédelmi politika fejlesztése, működőképességének biztosítása, amely növeli a társadalmi integrációra képes fiatalok körét.

Az áldozattá válás (viktimológia) veszélyeztetett csoportjai:

- fiatalok
- a kisebbséghez tartozók
- a pszichés zavarral küzdők
- a magányosok
- a gátolt, mentességet élvező és ellenszegülők

Az iskola felvilágosító, a vészhelyzetekre felhívó szerepének szinterei:

- a témában szervezett előadások (pl. a Rendőrség szakembereinek meghívásával)
- az etika, a természetismereti órák anyagába beépített tematika
- a szabadidős foglalkozások

Minden, a legjelentéktelenebbnek tűnő –gyermeket ért – erőszakos esemény is tisztázásra szorul, amennyiben a pedagógus tudomására jut, kiemelt feladat hárul a szülői ház bevonásával a gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógusra, az iskola pszichológusra, az osztályfőnökre, az intézményvezetőre.

1.15. A közlekedési nevelés programja

A közlekedés hozzátartozik az ember mindennapjaihoz. Bízunk abban, hogy a közlekedés szabályait alkalmazva és betartva minden baj nélkül elérjük úti célunkat.

A közlekedési balesetekről készített romló statisztikai adatok bizonyítják, hogy szükség van a közlekedésre való felkészültségre, a fegyelmezett és figyelmes magatartásra, a döntési képesség kialakulására, és nem utolsósorban a közlekedési előrelátásra.

Közlekedési szempontból jelentőséggel bír az érzékelés- észlelés képességének alakulása. A járművek, közúti jelzőtáblák és a különböző jelzőberendezések színeinek felismerése szempontjából lényeges, hogy a kisgyermek 6-7 éves korában biztosan tudja megkülönböztetni és megnevezni a színeket.

Ahhoz, hogy a kisiskolás jól tudjon tájékozódni közvetlen környezetében, szükséges, hogy meg tudják különböztetni a jobb és bal oldalukat, tudják azt is, hogy mit jelent a lent és a fent vagy az előre és hátra.

A biztonságos közlekedéshez nélkülözhetetlen az emlékezés képessége, ennek fejlődését segíti a tanulás technikájának elsajátítása is.

A kisiskoláskor közlekedésbiztonsági szempontból is fontos időszak. Ekkor teremtjük meg a gyalogosközlekedés és a városi tömegközlekedés ismereteinek elsajátításával azokat az alapokat, amelyek majd a járművezetésre való felkészítés szempontjából szintén nélkülözhetetlenek.

A gyermek fejlődésének következő szakasza a serdülőkor, amikor fejlődik a tanuló gondolkodása, előrelátóbbá válik, számol a várható következményekkel is.

A gondolkodás folyamatos fejlődésében szerepet játszanak egyre növekvő tapasztalatai. Mindezek ellenére még mindig gondot okoz az általános kiemelése konkrét tárgyak vagy jelenségek köréből. Ezért nélkülözhetetlen a sokoldalú bemutatás, a különböző körülmények között végzett gyakorlás. A serdülőkor végére alakul ki a magas szintű, absztrakt, elméleti és fogalmi gondolkodás.

Közlekedésbiztonsági szempontból fontos kérdés, hogy a közlekedő tanulók, rendelkeznek-e helyzetfelismerő képességgel, észreveszik-e közlekedés közben valamely helyzet veszélyessé válását, képesek-e erre a megfelelő módon reagálni.

Ahhoz hogy az intézményi szintű közlekedésre nevelés megfeleljen a közlekedésbiztonsági elvárásoknak, életkor-specifikus és egymásra épülő, továbbá közlekedésszakmailag megalapozott programra, valamint felkészült pedagógusokra van szükség.

A közlekedésre nevelés tevékenységei:

Utazás tömegközlekedési eszközökön, menetrend megismerése

- Utazás kerékpáron, a KRESZ idevonatkozó szabályainak megismerése
- Gyalogos közlekedés veszélyei
- A szabálytudat kialakítása
- Helyes magatartásformák bemutatása, gyakorlása
- A gyermekbalesetek és a veszélyhelyzetek okainak felderítése
- Kapcsolatok vizsgálata a viselkedés és a gyermekbalesetek között
- A baleseti elsősegélynyújtás megismerése, elsajátítása

A közlekedésre nevelés tartalma:

- A lakóhely jellemző közlekedési eszközei
- A helyi és távolsági tömegközlekedés eszközei
- Helyes és helytelen utazási szokásaink
- A gyerekek mint a balesetek okozói
- A közlekedés levegőszennyező hatásai, a környezetszennyezés elkerülésének lehetőségei

A közlekedésre nevelés követelményei:

- A tanuló a fejlesztő tanulási szakasz végére ismerje meg a biztonságos közlekedés rávonatkozó szabályait.
- Tudja, hogyan előzheti meg a leggyakoribb baleseti helyzeteket.
- Alkalmazza a közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási szabályokat és udvariassági szokásokat.
- Legyen tisztába lakóhelye veszélyes közlekedési csomópontjaival.
- Vészhelyzetben ismerje és tudja alkalmazni a segítségkérés formáit.

- A közlekedési eszközök fejlődésének történeti áttekintése.

Színterek:

A bevezető és kezdő szakaszban a környezetismereti tantárgy keretében.

- Az alapozó és fejlesztő szakaszban a technika- és életvitel tantárgy keretében.
- Szabadidős iskolán kívüli programok során folyamatosan.

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1. Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások és azok előírt óraszámai, az előírt tananyag és követelmények

Iskolánk óraterve az alábbiakat tartalmazza:

- az egyes évfolyamok óraterve
- kötelező óraszámok
- a helyi tantervbe beépített, a pedagógiai program megvalósítását szolgáló többlet óraszámok (törvény szerinti választható órakeret)
- az évfolyamok összes óraszámja
- tantárgyi bontások

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával a nevelőtestület döntése alapján a tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy több idő jusson a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására és a specialitásokra.

Iskolánk az ötödik évfolyamon választható Dráma-és tánc, illetve Hon-és népismeret tantárgyak közül a Hon-és népismeret tantárgyat tanítja.

A választott kerettantervben szereplő tananyagok évfolyamonkénti bontása, illetve az egyes témákhoz tartozó órakeretek meghatározása a pedagógiai program mellékletét képezi.

Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon angol nyelvet tanulnak. Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet. Célunk, hogy ezzel is segítsük az ismeretek elmélyítését, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

2.1.1. A helyi tanterv bevezetési ütemterve

- **NAT 2013:** a 2013. szeptember 1-jén bevezetésre kerülő új NAT alapján
- **NAT 2013M:** a 2013. szeptember 1-jén bevezetésre került NAT módosítása 2016. szeptember 1-jétől
- **ÚJ NAT 2020.** szeptember 1-jén

Tanév	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2016/2017.	NAT 2013M	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2017/2018.	NAT 2013M	NAT 2013M	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2018/2019.	NAT 2013M	NAT 2013M	NAT 2013M	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2019/2020.	NAT 2013M	NAT 2013M	NAT 2013M	NAT 2013M	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2020/2021.	ÚJ NAT 2020	NAT 2013M	NAT 2013M	NAT 2013M	ÚJ NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2021/2022.	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	NAT 2013M	NAT 2013M	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013
2022/2023.	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	NAT 2013M	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	NAT 2013
2023/2024.	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020	ÚJ NAT 2020

2.1.2. Az évfolyamok tantárgyi rendszere és óraszámjai

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret 90%-át fedik le. A NAT 2020-ban a 80 %-át.

Egy heti 5 (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal tölthet meg.

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére megemeljük a táblázatokban feltüntetett óraszámokkal.

Tantárgyi struktúra

Iskolánkban a NAT műveltségterületeit a pedagógusok szakképzettsége alapján tantárgyakba rendezve oktatjuk.

NAT műveltségi terület	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv Magyar irodalom
Matematika	Matematika
Első élő idegen nyelv	Angol nyelv
Ember és társadalom	Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek Állampolgári ismeretek Hon-és népismeret
Ember és természet	Fizika Kémia Környezetismeret, Természettudomány Biológia és egészségügy
Földünk - környezetünk	Földrajz
Informatika – Digitális Kultúra	Informatika
Művészetek	Ének-zene Vizuális kultúra
Életvitel és gyakorlat	Technika, életvitel és gyakorlat Technika és tervezés
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport
	Osztályfőnöki
	Etika/Hit-és erkölcsstan
	Dráma és színház

A 110/2012.(VI.4.) Kormányrendelet 7. § (3) és (4) bekezdése szerint: ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

- idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, továbbá nemzetiségi nyelv és irodalom esetén legalább heti öt,
- minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani.

2.1.3. A kötelező tanórai foglalkozások, azok heti óraszámai

2.1.3.1. Alsó tagozat óratervi órái

Tantárgyak heti óraszámja a testnevelési osztályokban a 2013. szeptember 1-jén bevezetésre került NAT alapján

Óraterv 21/2012.	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv
Magyar nyelv és irodalom	7	7,5	7	7,5	6	7	6	6,5
Idegen nyelv	-	1	-	1	-	1	2	3
Matematika	4	4,5	4	4,5	4	5	4	4
Környezet-ismeret	1	1	1	1	1	1	1	1,5
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
Rajz	2	2	2	2	2	2	2	2
Technika	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika// hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés (tn. + úszás)	5	5 (4+1 úszás)	5	5 (4+1 úszás)	5	5 (4+1 úszás)	5	5 (4+1 úszás)
Sakk	-	-	-	-	-	-	-	-
Választható	2	0	2	0	3	0	3	0
Összesen	25	25	25	25	25	25	27	27
Heti óraszám	25		25		25		27	
Többletóra (110/2012. 8.§)	2		2		2		2	
Felhasznált többletóra		0		0		0		0

Tantárgyak heti óraszámja a vegyes osztályokban a 2013. szeptember 1-jén bevezetésre került NAT alapján

Óraterv 21/2012.	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	6	6,5	6	6
Idegen nyelv	-	2	-	2	-	2	2	4
Matematika	4	4	4	4	4	4,5	4	4
Környezet- ismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
Rajz	2	2	2	2	2	2	2	2
Technika	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika/ hit-és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Sakk	-	-	-	-	-	-	-	-
Választható	2	0	2	0	3	0	3	0
Összesen	25	25	25	25	25	25	27	27
Heti óraszám	25		25		25		27	
Többlétóra (110/2012. 8.§)	2		2		2		2	
Felhasznált többlétóra		0		0		0		0

Tantárgyak heti óraszámja az ének-zenei osztályokban a 2013. szeptember 1-jén bevezetésre került NAT módosítása alapján

Óraterv 21/2012.	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	6	7	6	6
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Környezet- ismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	1
Ének-zene	2	4	2	4	2	4	2	4
Rajz	2	2	2	2	2	2	2	2
Technika	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika/ hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés (tn. + néptánc)	5	5 (4+1)	5	5 (4+1)	5	5 (4+1)	5	5 (4+1)
Sakk	-	-	-	-	-	-	-	-
Választható	2	0	2	0	3	0	3	0
Összesen	25	25	25	25	25	25	27	27
Heti óraszám	25		25		25		27	
Többlétóra (110/2012. 8.§)	2		2		2		2	
Felhasznált többlétóra				0		0		0

2.1.3.2. Felső tagozat óratervi órái

Tantárgyak heti óraszámja a testnevelési osztályokban a 2013. szeptember 1-jén bevezetésre került NAT alapján

Óraterv 21/2012.	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	3	4	4	4
Idegen nyelv	3	4	3	4	3	3	3	3,5
Matematika	4	4	3	4,5	3	4	3	4
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Informatika	-	1	1	1	1	1	1	1
Fizika	-	-	-	-	2	2	1	1,5
Biológia	1	1	1	1,5	2	2	1	1,5
Kémia	-	-	-	-	1	1,5	2	2
Földrajz	1	1	1	1	1	1,5	2	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Hon-és népismeret	1	1	-	-	-	-	-	-
Technika	1	1	1	1	1	1	-	0,5
Etika/hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5 (4+1 úszás)	5	5	5	5	5	5
Választható	2	0	3	0	3	0	3	0
Összesen	28	28	28	28	28	31	28	31
Heti óraszám	28		28		31		31	
Többszörös óra (110/2012. 8.§)	3		3		4		4	
Felhasznált többszörös óra		0		0		0		0

Tantárgyak heti óraszám a vegyes osztályokban a 2013. szeptember 1-jén bevezetésre került NAT alapján

Óraterv 21/2012.	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	3	4	4	4
Idegen nyelv	3	4	3	4	3	4	3	3,5
Matematika	4	4	3	4,5	3	4	3	4
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Informatika	-	1	1	1	1	1	1	1
Fizika	-	-	-	-	2	2	1	1,5
Biológia	1	1	1	1,5	2	2	1	1,5
Kémia	-	-	-	-	1	1	2	2
Földrajz	1	1	1	1	1	1	2	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Hon-és népismeret	1	1	-	-	-	-	-	-
Technika	1	1	1	1	1	1	-	0,5
Etika/ hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Választható	2	0	3	0	3	0	3	0
Összesen	28	28	28	28	28	31	28	31
Heti óraszám	28		28		31		31	
Többlet óra (110/2012. 8.§)	3		3		4		4	
Felhasznált többletóra		0		0		0		0

Felső tagozat óratervi órái az ének-zenei osztályokban a 2013. szeptember 1-jén bevezetésre került NAT alapján

Óraterv 21/2012.	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv	Javasolt	Terv
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	3	4	4	4
Idegen nyelv	3	3	3	3,5	3	3	3	3,5
Matematika	4	4	3	4	3	4	3	4
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2
Informatika	-	-	1	1	1	1	1	1
Fizika	-	-	-	-	2	2	1	1,5
Biológia	1	1	1	1,5	2	2	1	1,5
Kémia	-	-	-	-	1	1	2	2
Földrajz	1	1	1	1	1	1	2	2
Ének-zene	1	3	1	2	1	2	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Hon-és népismeret	1	1	-	-	-	-	-	-
Technika	1	1	1	1	1	1	-	0,5
Etika/ hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Választható	2	0	3	0	3	0	3	0
Összesen	28	28	28	28	28	31	28	31
Heti óraszám	28		28		31		31	
Többlét óra (110/2012. 8.§)	3		3		4		4	
Felhasznált		0		0		0		0

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Ének-zene/angol irányultság																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	2020-21.		2021-22.		2022-23.		2023-24.		2020-21.		2021-22.		2022-23.		2023-24.	
	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	5	5	5	5,5	4	4	4	4	3	3	3	3,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4,5	4	4	4	4	3	3	3	3,5
Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek															1	1
Hon- és népismeret											1					
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1								
Természettudomány									2	2	2	2	0	0	0	0
Kémia													1	1	2	2
Fizika													1	1	2	2
Biológia													2	2	1	1
Földrajz													2	2	1	1
Első élő idegen nyelv	0	1	0	1	0	2	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3
Ének-zene	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	1	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház														1		
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	24	22	24	22	24	23	25	27	28	26	28	28	30	28	30
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30	

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Testnevelés/angol irányultság																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	2020-21.		2021-22.		2022-23.		2023-24.		2020-21.		2021-22.		2022-23.		2023-24.	
	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I	Nat	I
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	5	5	5	5,5	4	4	4	4	3	3	3	3,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4,5	4	4	4	4	3	3	3	3,5
Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek															1	1
Hon- és népismeret												1				
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret					1	1	1	1								
Természettudomány									2	2	2	2	0	0	0	0
Kémia													1	1	2	2
Fizika													1	1	2	2
Biológia													2	2	1	1
Földrajz													2	2	1	1
Első élő idegen nyelv	0	1	0	1	0	2	2	3	3	4	3	4	3	4	3	4
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház														1		
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	6	5	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	24	22	24	22	24	23	25	27	28	26	28	28	30	28	30
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	22	24	22	24	22	24	23	25	27	28	26	28	28	30	28	30
Maximális órakeret	24	24	24	24	24	24	25	25	28	28	28	28	30	30	30	30

2.1.3. Évfolyamonként tanított, félévkor és év végén osztályozásra kerülő tantárgyak

	1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.
		félév	év vége						
Magyar nyelv és irodalom	▲	▲							
Magyar nyelv			●	●	●	●	●	●	●
Magyar irodalom			●	●	●	●	●	●	●
Történelem és állampolgári ismeretek						●	●	●	●
Angol	▲	▲	●	●	●	●	●	●	●
Matematika	▲	▲	●	●	●	●	●	●	●
Informatika/Digitális kultúra				●	●	●	●	●	●
Környezetismeret	▲	▲	●	●	●				
Természettudomány						●	●		
Fizika								●	●
Biológia						●		●	
Biológia-egészségtan							●		●
Kémia								●	●
Földrajz						●	●	●	●
Ének-zene	▲	▲	●	●	●	●	●	●	●
Vizuális kultúra	▲	▲	●	●	●	●	●	●	●
Hon és népismeret						●	●		
Technika és életvitel Technika és tervezés	▲	▲	●	●	●	●	●	●	●
Testnevelés és sport	▲	▲	●	●	●	●	●	●	●
Ember és társadalomismeret, etika									●
Etika/Hit-és erkölcsstan	▲	▲	●	●	●	●	●	●	●
Dráma és színház								●	

▲ szöveges értékelés

● érdemjeggyel történő értékelés

2.2. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

2.2.1. A választható Etika/Hit-és erkölcsan oktatásának megszervezése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban Nkt.) 35. § rendelkezései alapján az érintett állami általános iskolákban a 2013/2014-es tanévtől meg kell szervezni az etika oktatást, illetve a helyette választható hit- és erkölcsan oktatást. A tanügyi dokumentumokban minden esetben az „Etika/Hit- és erkölcsan” megnevezést kell használni. Így ezek a dokumentumok nem fognak információt adni arról, hogy az adott tanuló etikát, vagy helyette választott, egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcsant tanult-e. A világnézet hivatalos és nyilvános dokumentumban történő rögzítésére nem kerül sor.

Rendelet szabályozza, hogy az intézményvezető hogyan és meddig köteles biztosítani az egyházak bemutatkozásának lehetőségét, a szülő hogyan és mikor választhat a hit- és erkölcsanoktatás között, miként változtathatja meg a döntését, hogyan történik a hit- és erkölcsan értékelése, valamint azt is, hogyan kell a csoportokat megszervezni. Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, továbbá, ha az egyházi jogi személy a hit- és erkölcsanoktatást nem vállalja, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez.

Amennyiben a szülő a hit- és erkölcsanoktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett egyházi jogi személynek átadja. A beiratkozáskor a hit- és erkölcsanoktatás megszervezését a következő tanévben vállaló egyházi jogi személy képviselője is jelen lehet, a szülőnek –igénye esetén – hit- és erkölcsanoktatással kapcsolatban tájékoztatást nyújthat. Az etika helyett választott hit- és erkölcsan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani. Amennyiben az egyházi jogi személy az etika órával egyidejűleg a hit- és erkölcsan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az intézményvezető és az egyházi jogi személy képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcsan órákat az egyházi jogi személy más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.

A hit- és erkölcsan tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54.§ (2)-(3) bekezdésének vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik. Az iskola tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcsan” megnevezést használja. Amennyiben az egyházi jogi személy nem tud gondoskodni a hitoktató, hittantanár szakszerű helyettesítéséről, az iskola, köteles a hit- és erkölcsan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni.

2.2.2. Választható tanórán kívüli iskolai foglalkozások

A választható tanórán kívüli iskolai foglalkozások szervezéséhez szükséges óraszámokat a tantárgyfelosztás határozza meg.

Az induló szakkörök meghirdetése szeptember első hetében történik.

A szakkörök tevékenységüket szakköri munkaterv alapján végzik, munkájukat naplóban dokumentálják.

A tanulók tanórán kívüli iskolai foglalkozásokkal (tehetséggondozó, felzárkóztató) kapcsolatos jogait és kötelességeit az iskolai házirend és a szervezeti és működési szabályzat is rögzíti

2.3. A mindennapos testnevelés megvalósítása

„A sport nem csak testnevelés, hanem a léleknek is a legerőteljesebb és legnemesebb eszköze. A sport elsősorban szellemi fogalom. A játék alatt tanítja meg a sport az embert rövid idő alatt a legfontosabb erényekre: az összetartozásra, az önfeláldozásra, az egyéni érdek teljes alárendelésére, a kitartásra, a tettekézségre, a gyors elhatározásra, az önálló megítélésre, a tisztességre, és mindenek előtt a fair play, a nemes küzdelem szabályaira.”

/Szent-Györgyi Albert/

A testnevelés fejleszti, tökéletesíti az életfontosságú funkciókat, kifejleszti azt az alkalmazkodási képességet, mellyel a külső káros hatásokkal szembeni ellenálló képesség növekszik. Edzetté válik a gyermek, növekszik teherbíró képessége, teljesítménye. A sportköröknek a testedzésen kívül fontos személyiségformáló szerepe is van. Alázatot, tiszteletet követel meg; erősödik a felelősségtudat és a kötelességtudat; fokozódik a közösségi szellem érzete; kialakul az elhivatottság; szélesedik a látókör; fejlődik az esztétikai érzék. E személyiségjegyek mellett egészséges testi állapot, fejlett fizikum alakul ki, amely minden lelki működésre pozitív hatással van.

Célok:

- a mindennapos testmozgás igényének felkeltése
- pontosságra, önfegyelemre, szabálytartásra való nevelés
- a fizikai erőnlét, az ellenálló képesség növelése
- a testi-lelki egészségfontosságának felismertetése
- a térbeli biztonságos tájékozódás és mozgáskoordináció fejlesztése
- saját és mások testi épségére való odafigyelés képességének kialakítása
- változatos mozgásformák megismertetése
- a sporttal kapcsolatos elvárások, normák elsajátítása
- a testmozgással kapcsolatos higiéniai szokások gyakoroltatása
- a reális önismeret fejlesztése

A mindennapos testnevelés feladata

- A mindennapos testneveléshez szükséges időkeret biztosítása az egészséges testi fejlődés érdekében.
- A helyi tantervben előírt mozgásanyag elsajátítása.
- Megfelelő terhelés biztosítása
- A sportmozgások megszerettetése, kedvező személyiségjegyek kialakítása.
- Kiváló testi képességekkel rendelkező tanulók teljesítményének átlag fölé emelése.
- A sajátos igényű tanulók speciális gyakorlatokban történő fejlesztése.
- A tanulók versenyeztetése.
- A fizikai képességek felmérése.

A mindennapos testnevelés szinterei:

- az órarendbe beiktatott kötelező testnevelés órák (a 2012/2013-as tanévtől mindennapos testnevelés)

- a gyerekek életkorának és érdeklődésének megfelelő sportfoglalkozások
- mozgásos, játékos sportfoglalkozások
- néptánc oktatás
- iskolai, kerületi, fővárosi szintű versenyekre való felkészítés
- gyógytestnevelés
- úszásoktatás a Honvéd SE-ben a testnevelési osztályoknak, illetve a nem testnevelési osztályoknak a tanév meghatározott időszakában a fenntartó és az egyesület megállapodásától függően

2.4. Az alkalmazható tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei

- A szakmai munkaközösségek feladata a tankönyvek kiválasztása a tanulóközösségek képességeit figyelembe véve.
- A választás szempontjai:
  - a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek, céloknak,
  - lehetőleg olyan tankönyvcsaládokból oktassunk, mely 1-8. évfolyamra kidolgozottak, az egymásra épülő tankönyvcsalád preferálása elsődleges szempont, akkreditáltak
  - feleljen meg a kompetencia alapú oktatásnak,
  - legyen segítség a differenciált foglalkoztatásban,
  - megfeleljen az életkori sajátosságoknak,
  - segítse a gyerekek gondolkodásának sokirányú fejlesztését, a tanulók tevékenységén alapuló ismeret elsajátítását,
  - legyen tagolt, hogy a tanuló is könnyen figyelemmel tudja kíséni az anyagot,
  - nyelvezete a tanuló szintjének megfelelő legyen, ne tartalmazzon túl sok idegen kifejezést, egyszerre ne szerepeljen sok újonnan bevezetett fogalom,
  - jól áttekinthető, lényegre törő, jól tanulható legyen, ne legyen nehéz a használata (tanuló, szülő, pedagógus számára),
  - tartalmazzon magyarázó, elemezhető, ill. figyelemfelhívó képeket, ábrákat,
  - kivitelezése jó minőségű legyen,
  - előny, ha a tankönyvhöz tartozik segédlet (munkafüzet, szöveggyűjtemény, feladatlap, tanári kézikönyv).

2.5. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.5.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek megismerése, differenciált, egyéni kezelését tartjuk legfontosabb feladatunknak.

Ezen kívül feladatainkat a következő célok megvalósításának rendeljük alá:

- A kisgyermek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése.

- A személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megteremtése, a kisgyermek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése.
- A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- A társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömeinek megerősítése, a társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek kialakítása és gyakoroltatása.
- A tanulás, az elsajátítás élményének és örömeinek megismertetése, a tanulók ösztönzése saját környezetük megismerésére és megértésére.
- Az egészséges élet értékének felismertetése és tudatosítása a tanulóknál.
- A tanulóhoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

2.5.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatai

- Az önismeret fejlesztése az önmagára vonatkozó ismertek és tapasztalatok gyarapításával és megbeszélésével.
- A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek gyakoroltatása.
- A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése. A tanulók érdeklődésének felkeltése tágabb környezetük megismerése és megértése iránt.
- Az önálló tanulóhoz szükséges motívumok kialakítása és megerősítése.
- Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése.
- A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása.
- A narratív, a lényegkiemelő és a szabálykövető képességek kialakítása és folyamatos fejlesztése.
- A mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlatias ismeretek nyújtása.
- Elemi ismeretek közvetítése a természetről, a társadalomról, a művészetekről, az emberiség és a hazánk történelméről.
- Az egészséges életmód mindennapi feltételeinek és összetevőinek megismertetése.
- A mozgás, a rendszeres testedzés, a sportjátékok iránti kedv felkeltése és megerősítése.
- A tanulóhoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

2.5.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatai

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanulóhoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- Az önértékelés képességének kialakítása és fejlesztése.
- A tanulóknál meglévő szolidaritásérzés, együttműködő- és segítőkészség értékének tudatosítása és fejlesztése.

- Az egészséges életmóddal összefüggő pozitív beállítódások, magatartások és szokások megerősítése.
- A rendszeres testmozgás és a sport iránti igény megerősítése és kielégítése.
- A környezettel való harmonikus és konstruktív kapcsolathoz szükséges ismeretek, képességek és készségek kialakítása és fejlesztése.
- A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének tudatosítása.
- Az értelmes tanulás feltételének megteremtése az érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésével, rendszerezésével és sokoldalú értelmezésével.
- A képi prezentációk szerepének tudatosítása a tanulásban és a mindennapi életben.
- Aktív tevékenységre lehetőséget adó feladatok adása a tanulóknak: kísérletek, megfigyelések, projektek, stb.
- A kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztése.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása. A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképesség megalapozása.
- Az önálló tanulás és az önműveléshez szükséges ismeretek és képességek megalapozása.
- A tudományos ismeretek megértéséhez és elsajátításához szükséges szemléleti keretek és alapfogalmak megismertetése.
- Az idegennyelv-tudás mindennapi életben történő felhasználási lehetőségeinek megismertetése.
- A közösségek demokratikus működésének megértését elősegítő alapelvek megismertetése.
- Az európai és a nemzeti azonosságtudat erősítése, ápolása. Más népek és kultúrák megismerése iránti igény és beállítódás kialakítása.
- A tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarat tulajdonságok fejlesztése.

2.5.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatai

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy hangsúlyt kapjon a pályaválasztás, pályaaorientáció.

- Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése, a szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása.
- Az emberi cselekedetek és konfliktusok értelmezése okaik, következményeik és az emberi értékekkel való összevetésük szempontjából.
- Az egyéni és a közérdek, a többség és a kisebbség fogalmának tisztázása a környezeti, társadalmi és kulturális konfliktusok megbeszélése kapcsán.
- A megismerési képességek fejlesztése, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre.
- A képi reprezentációk értelmezéséhez és tanulásban való felhasználásukhoz szükséges vizuális képességek fejlesztése.
- A kulcsfogalmak tartalmának folyamatos gazdagítása és mélyítése, a problémaszituációkban is könnyen alkalmazható és működőképes fogalomrendszer kiépítése.

- A véleményformálás és a vélemények, érvek kifejtéséhez, értelmezéséhez, megvédéséhez szükséges képességek kialakítása.
- Az elvont fogalmi és elemző gondolkodás megalapozása, a kritikai gondolkodás megalapozása és fejlesztése.
- A komplex és különböző forrásokból származó információk kezeléséhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
- Az önálló, felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása.
- A tanulók felkészítése a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.
- Az általános műveltség megalapozásához szükséges ismeretek átadása. Az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeinek megismerése.
- A szűkebb és tágabb környezet természeti értékeinek, történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, megóvására történő ösztönzés és nevelés.
- A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása, az emberiség előtt álló globális problémák megismertetése.
- Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismertetése.
- Az információs technológia adta lehetőségek felhasználása a tanítás-tanulás folyamatában.
- Az önálló és kritikus attitűd kialakításának megkezdése a médiával kapcsolatban.
- A lakóhely tanulási terepként történő felhasználása az ismeretek alkalmazásának gyakorlásához.
- Életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtése az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Mindezeket a pedagógiai feladatokat, amelyek az alábbi nagy nevelési területeket fedik le – médiatudatosság, gazdasági nevelés, családi nevelés, pályaorientáció, nemzeti öntudat, önismeret –, a helyi tanterv megvalósítása során tanítási órákon, iskolai rendezvényeinken, ünnepélyeken, projektnapokon, iskolán kívüli szervezett tevékenységek során illetve alkalmanként a tanulókkal való kötetlen beszélgetés, kirándulás, szabad program során valósítjuk meg.

2.5.5. Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.
- Az enyhén értelmi fogyatékos integrált tanulókra a helyi tanterv SNI követelményei vonatkoznak. Az egyéb fogyatékosok a normál tanterv követelményeit egyéni haladási ütemben teljesítik. Az integrált tanulók számára egyéni fejlesztési terv kidolgozása

szükséges, melyet a utazó gyógypedagógus készít el, s amit az osztályban tanító pedagógusok munkájuk tervezése során figyelembe vesznek.

2.6. Sajátos pedagógiai módszerek

Korszerű pedagógiai módszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés
- egyénre szabott tanulási lehetőségek
- tanulói együttműködésen alapuló tanulás - differenciált tanulásszervezési eljárások
- multidiszciplináris óra szervezése
- team tanítás
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása iránti igény

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- moduláris oktatás

2.6.1. Projektoktatás, pedagógiai projekt

A projekt: egyedi (nem szokványos,) egyszeri, (nem rendszeresen végzett), konkrét célú, határidőre végrehajtott feladat.

Tartalma:

- valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma
- projektoktatás témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása
- a munkamenet és az eredmények megtervezése
- az eredmények bemutatása

A projektmódszer egy sajátos tanulási egység, amelynek középpontjában egy probléma áll. A hangsúly az ismeretekről az ismeretek megszerzésének folyamatára helyeződik át. A feladat nem egyszerűen a probléma megoldása vagy megválasztása, hanem a lehető legtöbb vonatkozásnak és összefüggésnek a feltárása, amely a való világban az adott problémához organikusan kapcsolódik. Minden projekt végtelen és egyedi, hiszen a problémák nem elvontan jelennek meg, hanem a gazdag valóságukban. Nincs két egyforma projekt, hiszen más környezetben, más gyerekek, más tanárok dolgoznak rajta.

Jellemzői:

- átfogó módon gondolkodni képes tanárokat kíván
- társas készségeket fejleszt
- interdiszciplinaritás: egy témát különböző oldalról, különböző aspektusból dolgoz fel
- megszűnik a hagyományos pedagógus szerep
- kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül
- megszűnik a verbális képességek fölényhelyzete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak
- minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot
- átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.
- a végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét.

A projektoktatás szakaszai:

- témaválasztás,
- tervekészítés (célok és feladatok megfogalmazása),
- szervezés
- adatgyűjtés
- a téma feldolgozása
- a produktum összeállítása, bemutatható formában
- a projekt értékelése, korrigálás
- a produktum bemutatása, nyilvánossá tétele
- a projekt lezárását követő tevékenységek

A projekt módszer a tanulói tevékenységek tudatos tervezését igényli. A tervezés két fő szinten kell, hogy történjen:

- Az első az egész folyamatra vonatkozik, amely során meghatározott ismeretekhez és képességekhez kívánjuk eljuttatni a tanulókat.
- A második szint az egyes projektek megtervezését jelenti, amelyhez a tanári motiváció és segítség tudatos jelenléte szükséges.

A **projektoktatás** során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

E módszerrel egy új arculatú, sajátos légkörű, tevékenységközpontú, gyermekközpontú modellt nyújtunk.

A projektoktatás fajtái:

- Komplex: több tantárgyat, műveltségterületet magába foglaló, megszűnik a tantárgyi tagolódás
- Összetett: a tanítás szakaszban minden tantárgy ismeretanyagát egy adott téma köré építjük fel
- Egyszerű: egy tantárgyon belül megvalósított

Projekt témák:

- Elfogadás hete
- Egészség hét
- Mérőnap
- Ökoiskola program
- Határtalanul országos projekt
- Boldog iskola projekt

Bekapcsolódás az előre meghatározott időpontokban megvalósítható különböző tematikájú projektekbe:

- Fenntarthatósági témahét
- Digitális témahét
- Pénz7 – pénzügyi és vállalkozói témahét

Az éves munkatervben határozzuk meg az adott tanévre vonatkozó projekteket és megvalósításuk ütemezését.

2.6.2. A kooperatív tanulás

Ez az optimális tanítási módszer a résztvevők együttműködésén alapuló kis csoportos feladatmegoldó tevékenység. Egyszerre fejleszti a tanulók kooperatív (együttműködő), kompetitív (versengő) és individuális (egyéni, önálló) képességét. Nemcsak a tanulás tananyagának elsajátítása a cél, hanem szociális folyamatok elsajátítása is. A közös munkával a gyerekeknek a személyiségfejlődés területén is lehetőségük van a haladásra, miközben az ismeretszerzésben is előbbre jutnak céljaik felé. A módszer hatására nő a gyerekek tanulási motivációja, csökken a szorongásuk, ezáltal erősödik pozitív beállítottságuk az iskolával, tanulással kapcsolatban. Javul a tanulási teljesítményük és segíti a problémamegoldó, kreatív gondolkodás fejlődését. Jó irányba alakul a gyerekek egymás iránti toleranciája is. Képessé válnak a társadalmi, etnikai, kulturális különbségek tisztább megértésére, előítéletük, elfogultságuk csökken.

Kooperatív oktatás

- Kooperatívnak nevezhető minden olyan módszer, mely tanulók együttműködését teszi szükségessé.
- Szerepe a tanuláson kívül a szociális készségek fejlesztésében jelentős. A tanulók nem csak saját, hanem csoporttársaik eredményeiért is felelősek.
- A csoportos/kooperatív tanulás sajátossága, hogy a tanulók együtt sajátítják el az ismerteket, segítik egymást a nehézségek megértésében. Munkájuk eredményességét nem csak a csoport együttes, hanem a tagok egyéni teljesítményének ellenőrzésével vizsgálhatjuk.

A kooperativitás alapelvei

- **Párhuzamos interakciók**

Az együttműködés során egyidejű interakciók zajlanak.

Az egy főre jutó aktív idő sokszorosára nőhet, pl. párhuzamos óravezetést alkalmazunk, a tanulók párokban dolgoznak, az osztály fele egyszerre beszélhet.

- **Egyéni felelősség**

Az értékelés egyéni haladási ütem szerint történik. A csoport munkáját az egyéni teljesítmény alapján kell értékelni.

- **Építő egymásrautaltság**

Az egyének vagy csoportok fejlődése szorosan összefügg egymással.

A feladatok eszközök, célok stb. szükségessé teszi az egymásra utaltságot, egymás tudásának, munkájának kiegészítését.

A csoport tagjai érdekeltek egymás sikerében.

- **Egyenlő részvétel**

Akkor lehet egyenlő részvételt biztosítani, ha a munka megosztása differenciálással párosul. A különböző nehézségi fokozatok, szintek közül a legmegfelelőbbet kapja minden gyerek

Az alkalmazott kooperatív technikák: csoportkutatás, mozaiktanulás, tudós és írnok módszer, gömb-ötletcsere, kerekasztal módszer, ablakmódszer stb.

2.6.3. Az Arizona program

A program a tanulók saját felelősségére épül. A diákok megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van, mindenkinek saját magának kell dönteni, és a döntéseiről ő maga felelős. A kölcsönös tisztelet az alapja a tanár és diák együttműködésének.

2.7. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és magasabb évfolyamba lépésének feltételei

2.7.1. A tanulói jogviszony keletkezésének szabályai, eljárásrendje

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja.

Felvétel, átvétel követelményei, eljárásrendje

A tanuló felvételéről a tankötelezettség szabályozása szerint járunk el. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől - az egyedi körülmények mérlegelése alapján - az intézményvezető dönt, figyelembe véve a szakmai munkaközösség javaslatát.

Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról - a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével - az intézményvezető dönt.

Az emelt szintű osztályainkba szintfelmérés alapján választjuk ki a gyerekeket. A felvett tanulók szüleit írásban kiértesítjük.

A tanuló szülői kérésre, indokolt esetben a párhuzamos osztályba áttehető.

2.7.2. A tanulói jogviszony megszűnésének szabályai, eljárásrendje

Megszűnik a tanulói jogviszony:

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,

Megszüntetés

- Az iskola a tanítási év utolsó napján egyoldalú nyilatkozattal is megszüntetheti annak a tanulónak a tanulói jogviszonyát, aki nem tanköteles, ha ugyanannak az évfolyamnak a tanulmányi követelményeit második alkalommal nem teljesítette.

Az iskolából való távozás rendje

Amennyiben a tanuló jogviszonya bármely okból megszűnik, az alábbiak szerint kell eljárnia:

A távozni szándékozó tanuló gondviselője az intézményvezetőnek bemutatja a befogadó iskola által kitöltött, *Értesítés iskolaváltoztatásról* című nyomtatványt, melynek megfelelő része ezt követően iskolánk részéről is kitöltésre kerül, s azt iskolánk intézményvezetője aláírásával és intézményünk pecsétjével hitelesíti. A tanuló neve ezt követően az e-naplóból kiléptetésre, a KIR rendszerből kiléptetésre kerül.

2.7.3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette – a szorgalmi időszakban vagy osztályozó/különbözeti vizsgán.
- Az első évfolyamon - a köznevelési törvény 57.§ (1) bekezdése alapján – a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezhető az iskola első évfolyamának megismétlése akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a tanuló nem kap bizonyítványt.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott követelményeket a tanév végére minden tárgyból – legalább elégséges szinten- teljesíti.
- Ha a tanuló második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén egy vagy két tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, javító vizsgát tehet.
- Ha a tanuló második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
- A második-nyolcadik évfolyamon a tanév végi osztályzat megállapításához a tanuló osztályozó vizsgát tehet minden tantárgyból, ha:
  - magántanuló volt és az iskola intézményvezető felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
  - az intézményvezető engedélyezte, - egy vagy több tantárgyból - a tantárgyi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
  - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott igazoltan

- A 250 igazolt óránál többet mulasztott tanulók, illetve a 30% felett mulasztott tanulók esetében egyedi elbírálásra kerül, hogy mely tantárgyakból szükséges osztályozó vizsgát tenniük. Amennyiben egyes tantárgyak az évközi teljesítmény alapján értékelhetőek, az osztályozásra kerülhet.
- Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

2.8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

2.8.1. Az iskolai beszámoltatás követelményei

A tanév során ügyelni kell az írásbeli és szóbeli számonkérések arányára. A tanév során minden tanuló legalább egyszer kapjon lehetőséget szóbeli beszámolóra. Minden műveltségi területen törekedni kell arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli számonkérés is, mert ez fejleszti a tanulók beszédképességét, aktiválja szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására. Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést a napló kívül a tanuló tájékoztató füzetében is feltüntetni.

A számonkérés gyakorisága

A számonkérés gyakorisága legyen összhangban a heti óraszámmal.

- heti kettő vagy kevesebb óraszám esetén fél évente legalább három osztályzat
- minden más esetben havonta legalább egy alkalommal kerüljön rá sor

2.8.2. A számonkérés formái

A tanórákon szóban és írásban számolnak be a gyerekek a tudásukról. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult, de a tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Szóbeli számonkérések:

- szóbeli felelet: az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feladatok és kérdésekre adott válaszok alapján
- óráközi munka: az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége
- önálló kiselőadás

Írásbeli számonkérések:

- **röpdolgozat** az adott óra vagy maximálisan az utolsó három óra tananyagából,
  - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,
  - a röpdolgozat előzetes bejelentése nem kötelező,
  - a röpdolgozatra a tanuló az SzMSz-nek megfelelően egy osztályzatot kap
- **dolgozat két** -három óra anyagából,
  - érintheti az osztály egyes tanulóit vagy egészét,

- a dolgozat előzetes bejelentése legalább két nappal korábban kell, hogy megtörténjék,
- a dolgozatra a tanuló az SzMSz-nek megfelelően egyetlen osztályzatot kap,
- **témazáró dolgozat** egy vagy több átfogó témakör anyagából
  - jellemzően az osztály egészét érinti,
  - a témazáró dolgozat előzetes bejelentése a dolgozat íratását megelőzően legalább egy héttel korábban kell, hogy megtörténjék,
  - a témazáró dolgozatra a tanuló az SzMSz-nek megfelelően egy osztályzatot kap, amelyet eltérő színnel jegyez be a pedagógus a naplóba és az ellenőrzőbe
- tájékoztató felmérés
- házi dolgozat

Gyakorlati számonkérések:

- a számonkérés ezen formája elsősorban a készségtárgyak esetében alkalmazható
- ide tartozik az önállóan végzett gyűjtőmunkák ellenőrzése és értékelése
- szorgalmi feladatok

Az iskolai dolgozatok további szabályait házirendünk tartalmazza. *„Diákjainknak joga van a témazáró dolgozatok időpontjáról és témájáról egy héttel hamarabb tájékoztatást kapni. A megírt dolgozatokat két tanítási héten belül ki kell javítani. Amennyiben a kijavított dolgozatok átadására a fenti határidőn belül (a pedagógusnak felróható okból) nem kerül sor, a tanulók egyénenként dönthetnek abban a kérdésben, hogy kérik-e dolgozatuk érvénytelenítését.” A tanulónak joga van a megírt, és két héten belül kijavított dolgozatát megtekinteni, továbbá az iskola pedagógusai lehetőséget adnak, hogy az adott érdemjegyről tájékoztatást kérjen a tanuló.”*

2.8.3. Az iskolai írásbeli beszámoltatás rendje

- Bármely számonkérési forma alkalmazása történhet véletlenszerűen, a témazáró dolgozatot azonban be kell jelenteni.
- Egy tanítási napon kettőnél több tárgyból ilyen témazáró dolgozat nem íratható.
- A tanulók értékelésében valamennyi számonkérési formával szerzett érdemjegy egyforma súllyal szerepelhet, kivételt képez ez alól a témazáró dolgozat. Az erre kapott érdemjegy súlyponti jegy, az e-naplóban piros színnel szerepel.
- Arra törekszünk, hogy minden tantárgyból egy félév során minden tanuló legalább három érdemjegyet kapjon. (előbb volt, hogy ez csak a kisszámúra igaz)
- Ha valamelyik tantárgyból nagyon gyengén vagy bukásra áll, a szülőt az osztályfőnök legkésőbb a félévzárás előtt egy hónappal értesíti.

2.9. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának értékelése

Nkt. 54. § (1) *A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.*

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével - végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét rendszeresen értesíteni kell.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

(5) Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

(6) Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az értékelés legyen:

- sikerre ösztönző
- személyre szóló
- egységes, következetes
- folyamatos
- sokoldalú

2.9.1. A tanulmányi munka értékelése

A gyermek valamennyi - pedagógiai szempontból- fontos tevékenységét, és ezekben elért fejlődését értékeljük.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

Jeles (5):

A tantervi követelményeknek maradéktalanul eleget tesz.
Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes.
Pontosan, szabatosan fogalmaz.
Látja az összefüggéseket,
Saját szavaival is vissza tudja adni a tanultakat.
Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer kérdezni.

Jó (4):

A tantervi követelményeknek megbízhatóan, kevés hibával tesz eleget.
Az ok-okozati összefüggések felismeréséhez segítséget igényel.
Szóbeli kifejezőkészsége bizonytalan, hibákat vét.

Közepes (3):

A tantervi követelményeknek pontatlanul, több hibával tesz, eleget
Többször szorul nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre).
Ismeretei felszínesek.
Kevésbé tud önállóan dolgozni.
Nehezen fejezi ki magát.
Segítséggel képes megoldani a feladatokat.

Elégséges (2):

A tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget,
A továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártasságokkal rendelkezik.
Egyszavas válaszokat ad.
A fogalmakat nem érti.
Csak segítséggel képes megoldani a feladatokat.

Elégtelen (1):

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

A témazáró dolgozatok esetében az alábbi %-os értékelést alkalmazzuk egységesen:

Iskolai értékelés	
0-39%	elégtelen
40-59%	elégséges
60-79%	közepes
80-89%	jó
90%-100%	jeles

A százaléktételeket a kerekítés szabálya szerint számoljuk ki.

Alsó tagozaton az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében a munkaközösség által összeállított mondatbank segítségével szöveges értékelést kapnak a tanulók. A második évfolyam második félévétől érdemjeggyel történő értékelésre kerül sor.

A szöveges értékelés szintjei:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített.
- felzárkóztatásra szorul

Valamennyi osztályzatnak az e-naplóban szerepelnie kell.

Ha a tanuló valamelyik tantárgyból nagyon gyengén vagy bukásra áll, a szülőt az osztályfőnök legkésőbb a félév-, évvégzés előtt egy hónappal értesíti.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről

Az egész évben kimagasló tanulmányi teljesítmény értékelésére tantárgyi dicséret adható. A tantárgyi dicséretet a bizonyítvány „Jegyzet” rovatában lehet feltüntetni.

2.9.2. A tanulói magatartás és szorgalom értékelése

A magatartás és szorgalom értékelése egységesen, a nevelőtestület által elfogadott alapelvek alapján történik.

Az alapelvek megfogalmazásában a diákönkormányzat javaslattételi joggal rendelkezik.

A magatartás és szorgalom értékelése az osztályban tanítók véleménye alapján történik.

A magatartás minősítése

A magatartás osztályozásakor a tanulókat a következő szempontok alapján értékeljük:

- **Közösségi magatartás:** a közösség kérdései iránti érdeklődés, állandó és alkalmi megbízatások végzése, az önálló kezdeményezés mértéke, a társakhoz való viszony. A közösségi munka szinterei: osztály, iskola, szakkör, kulturális munka, sporttevékenység, diákönkormányzat.
- **Magaviselet:** a tanuló viselkedése az iskolában és az iskolán kívül.

Az osztályzatok tartalma:

Példás (5):

Viselkedése mindig példamutató, udvarias, tisztelettudó, segítőkész a felnőttekkel és tanuló társaival szemben.

Mindenkor kulturáltan beszél és viselkedik.

Az illemszabályokat ismeri, megtartja.

Órai, szüneti és iskolán kívüli magatartása fegyelmezett.

Az iskolai követelményeket elfogadja, betartja.

Az iskola céljainak érdekében kiemelkedően tevékenykedik, erősíti annak jó hírét.

Az iskolai feladatokból szívesen vállal részt, azokat teljesíti, munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes.

Magatartásával pozitívan befolyásolja társait.

Aktív, kezdeményező, őszinte, segítőkész.

Külső megjelenése megfelel az iskolai elvárásoknak.

Nincs igazolatlan mulasztása, nem késik az órákról.

A közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi.

A házirendet és a közösségi élet alapszabályait betartja, s ezzel társainak is jó példát mutat.

Megnyilvánulásaiban őszinte, megértő és jóindulatú.

Jó (4):

Viselkedése megfelelő a felnőttekkel és diáktársaival szemben.

A tanítási órákon, a tanórán kívüli foglalkozásokon és szünetekben fegyelmezetten viselkedik, tisztelettudó és jóindulatú, nem vét az iskolai követelmények, a házirend ellen.

Iskolán kívüli magatartása ellen nem merül fel súlyosabb panasz.
Súlyos fegyelmi vétséget nem követ el, legfeljebb szóbeli figyelmeztetést kaphat.
Vigyáz saját munkájára és annak eredményére.
Kevésbé figyel oda másokra.
Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat a legjobb tudása szerint teljesíti.

Változó (3):

Magatartása problémás.
Tud a követelményeknek megfelelően viselkedni, de gyakran megfélekedezik az illemtől.
Alkalmanként udvariatlan, szemtelen a felnőttekkel és a társaival szemben, de a jó irányba hajlítható.
Az iskolai követelményeket nem tartja mindig szem előtt (pontosság, fegyelem, külső megjelenés).
Kárt okoz az iskola és társai tulajdonában.
Súlyos fegyelmi vétséget nem követ el, legfeljebb osztályfőnöki intője lehet
Nem szívesen vesz részt a közösségi feladatokban
Vét a házirend ellen, beleszólásával, fegyelmezetlen magatartásával zavarja az óra menetét, társai munkáját.
Önértékelése nem reális, felelősségérzete, rendszeretete változó.

Rossz (2):

A felnőttekkel, társaival szemben tiszteletlen.
Tudatosan vét az iskolai követelmények ellen.
Késik az órákról, igazolatlanul mulaszt.
Sorozatosan fegyelmezetlen az órai, szüneti és iskolán kívüli magatartása.
Önmagával, társaival szemben felelőtlen.
Csúnyán beszél, durva, goromba, verekedős, erőszakos.
Fegyelmezetlen magatartásával rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, viselkedését nem szégyelli.
Akadályozza társait a munkában, zavarja az óra menetét.
Súlyosabb fegyelmi vétséget is elkövet.
Szándékosan rongálja társai és az iskola tulajdonát.
Kivonja magát a közösségi munkából, hátráltatja azt.
Figyelmen kívül hagyja a házirend normáit, rombolja az iskola hírnevét.
A félév során intézményvezetői intése van.

A szorgalom minősítése

A szorgalmi fokozat az egyéni képességeket és körülményeket mérlegelve fejezze ki a tanulmányi munkához való viszonyt (kötelességtudat, cselekvőkészség, rendszeresség, pontosság).

Példás (5):

Kötelességtudó.
Céltudatosan, pontosan, megbízhatóan önállóan dolgozik.
Minden tantárgyban elvégzi a kapott feladatot, sőt többletfeladatot is vállal.
Mindig készül, figyel, érdeklődik, órai aktivitása jó.

Felszerelése hiánytalan.

Képességének megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt.

Eredményei javításáért erőn felüli munkát végez.

Tanulmányi eredménye fejlődik.

Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is rendelkezik ismeretekkel, esetleg versenyeken is eredményesen szerepel

Jó (4):

Figyel az órán, aktivitása megfelelő.

A házi feladatokat elkészíti, az órákra képességeihez mérten készül.

Az órákra mindig készül, de felkészülése nem mindig alapos.

Rendszeresen, megbízhatóan elvégzi a kapott feladatot.

Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Munkafegyelme jó.

A tanításhoz szükséges felszerelést magával hozza, rendben tartja.

Az órán jól dolgozik, szorgalma általában egyenletes, de hanyag is néha, nevelői ösztönzésre ismét jó teljesítményre képes.

Változó (3):

Órai teljesítménye hullámzó.

Figyelme szétszórt.

Nem érdekli a munkája eredménye.

Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

Tanulmányi eredménye romlik.

Csak figyelmeztetésre kezd a munkához, a kapott feladatokat felületesen, hibásan végzi el.

Gyakran dolgozik képességszintje alatt, munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást.

Hanyag (2):

A tanítás, tanulás folyamatában nem vesz részt.

Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen.

Órai és házi feladatait hanyagul vagy nem végzi el.

Tanulmányi előmenetele érdekében nem tesz erőfeszítést.

Iskolai feladataiban érdektelen, közönyös.

A munkát megtagadja, hátráltatja az óra menetét.

Képességénél jóval gyengébben teljesít.

Felszerelése, házi feladata gyakran hiányos, vagy nincs

2.10. Az otthoni, napközi és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

2.10.1. Az írásbeli és szóbeli feladatok célja

- A tanórán feldolgozott ismeretek gyakorlása, megszilárdítása.
- Szövegértési, helyesírási, olvasási, matematikai készségek folyamatos fejlesztése.
- A tanuló szerzett tudásának önálló alkalmazása.
- Az önálló ismeretszerzés fejlesztése.

Az írásbeli házi feladatot csak akkor lehet érdemjeggyel értékelt írásbeli beszámoltatásra alkalmazni, ha az az órán már feldolgozott, begyakorolt tananyagra vonatkozik. Házi feladat minden tanítási órán adható, a hétvégi pihenőnapokra is adható nem adható azonban kötelezően megoldandó feladat a tanítási szünetek idejére.

A hiányzó házi feladat pótlása kötelező, többszöri hiány esete szaktanári figyelmeztetést von maga után. Igazolt hiányzás miatt elmaradt házi feladat esetén a pedagógussal egyeztetett időpontig kell pótolnia. Kiemelkedő munka (önálló gyűjtőmunka) szaktanári dicsérettel jutalmazható.

2.10. 2. Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

Fontosnak tartjuk, hogy a napközis és otthoni felkészülés mellett a gyerekeknek legyen idejük életkori sajátosságaiknak, személyiségüknek megfelelő tevékenységekre, pihenésre, mozgásra, játékra. Ennek tükrében az otthoni és napközis felkészüléshez az alábbi elveket és korlátokat alkalmazzuk:

- A tanultak begyakorlása érdekében a tanulók szóbeli és írásbeli házi feladatot kapnak.
- A házi feladat feladásakor figyelembe veszik a tanulók egyéni képességeit, életkori sajátosságait, aktuális fizikai állapotát, és ezekből kiindulva differenciált formában adnak feladatokat az otthoni és napközis felkészüléshez.
- Folyamatos konzultációt folytatnak a délutános tanítóval/tanárral, akik visszajelzéseikkel tájékoztatják a tanítókat/szaktanárokat a házi feladatokkal kapcsolatos tapasztalataikról
- A házi feladatok mennyiségét úgy határozzuk meg, hogy a szóbeli és írásbeli felkészülés tantárgyanként 35 percnél többet ne vegyen igénybe. A felkészülés ideje rendszeres tanulás esetén ne legyen több 1-1,5 óránál.

2.11. Tanulmányok alatti vizsga követelményei, az értékelés szabályai

A különbözeti és beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Javítóvizsgára az augusztus 15-étől augusztus 31-ig terjedő időszakban kerülhet sor, osztályozó, különbözeti, beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell az vizsgaidőszakot kijelölni.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 17 óráig tarthat.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az intézményvezető, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább három fős bizottság előtt lehet tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben lehetőség van rá, a bizottságba kerüljön legalább két olyan pedagógus, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés szabályait az iskola pedagógiai programjában kell rögzíteni

2.12. Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Pedagógiai programunk számos módon segíti elő az esélyegyenlőség biztosítását: tehetséggondozó foglalkozások, versenyekre történő felkészítések, szakkörök, kirándulások, kulturális programok, erdei iskola.

Alapelvek:

- a kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6. évfolyamon egyénhez igazodó fejlesztéssel,
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása,
- a tanulók személyiségének megismerése, ennek megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása,
- tanulóink önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése tanórákon és tanórán kívüli tevékenységek során.
- Felsőss tanulók motiválása a tanulószobai foglalkozások igénybe vételére.
- Pályázatok figyelése és részvétel pályázatokon.
- Megszervezzük a törvényben meghatározott egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat a szakvélemények és szakértői vélemények ajánlásának figyelembe vételével.

A továbbtanulásra való felkészülés

A tanulókat és a szülőket tájékoztatjuk a továbbtanulással kapcsolatos feladatokról, a

- más intézmény által elvárt tanulmányi eredményekről, tudásszintről. A továbbtanulásra való felkészülés érdekében pályaaorientációs tevékenységet folytatunk, a tanulók és a szülők igényei alapján felvételi előkészítő foglalkozásokat szervezünk a 8. évfolyamon.
- A pályaválasztásban bizonytalan tanulót pályaválasztási tanácsadásra irányítjuk.
- csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei

A családi háttérből fakadó esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölésére irányuló intézkedések:

Családi háttér megismerése a fogadóórák, a szülői értekezletek, családlátogatások keretén belül az osztályfőnök feladata.

Az osztályfőnök feladata, hogy

- felismerje a családi háttér iskolai végzettségéből eredő támogatás hiányát,
- a fogadóórák rendszerén keresztül felmérje a tanulókkal szemben megfogalmazott szülői elvárásokat,
- munkája során felismerje a gyermekekre nehezedő – indokolatlannak tűnő – szülői elvárást, és azt a szülővel való kommunikáció, együttműködés keretében
- kezelje, tehetséges tanulóknál kezdeményezze a tehetséggondozást,
- a gyengébb képességű tanulónál javasolja a korrepetáláson, felkészítésen való részvételt.

Ha a gyermeknél a szülőkkel történő megbeszélés és az iskolai fejlesztés után nem kezdődik meg pozitív változás, az osztályfőnök kezdeményezi, hogy a szülők a gyermeket szakemberhez (pszichológushoz, nevelési tanácsadóhoz) vigyék. Ha a tanuló nyugodt felkészülése otthon nem biztosított, javasoljuk a szülő számára, hogy gyermekük vegye igénybe a napközi, vagy a tanulószobai foglalkozást,

Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát és a technika tantárgyat. Az idegen nyelv oktatásánál a csoportok kialakítása a képességek felmérése alapján történik.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának / gyakorlati ismereteinek alapozására.

Az iskolában szervezett szakkörökre, tömegsport foglalkozásokra a tanulók írásban jelentkezhetnek. A tanuló választását a szülők aláírásukkal megerősítik.

A foglalkozások megszervezéséről – az adott tanév tantárgyfelosztásának elfogadásával egyidejűleg – a szakmai munkaközösségek javaslatát figyelembe véve, a nevelőtestület dönt.

Az etika/hit-és erkölcsstan oktatás szervezése során egy adott évfolyam diákjaiból szervezzük meg a csoportokat.

2.13. A településen élő nemzetiség(ek) megismerését szolgáló tevékenység

Célok és feladatok a kerületben élő és kisebbségi önkormányzatot alakított nemzetiségekkel kapcsolatban:

- A múlt megismerésével a tanulók azonosságtudatának kialakítása és jövőképük formálása.
- A tanulók ismerkedjenek meg a lakóhelyükön élő nemzetiségek legfontosabb hagyományaival, életmódjával és kultúrájával.
- Tiszteljék a magyar nép és az országban élő más kisebbségek kultúráját, ismerjék fel a népek közötti kapcsolódási pontokat.
- A nemzetiségekhez tartozó lakosság történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól a mostani ezredfordulóig vezesse el a tanulókat ahhoz a tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.
- A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában.
- A fiatalok igazodjanak el a mai kisebbségi lét megjelenési formáiban, ismerjék meg a szervezeteket, a testületeket.
- A történelmi témakörök a történelem tantárgy óráin kerüljenek feldolgozásra.
- Az interkulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi és kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.
- A tanulók tudják a magyarországi nemzetiségek helyzetét az európai dimenzióban elhelyezni.

Célkitűzések az 1 – 4. évfolyamon

- Az általános iskola alsó tagozatában a nemzetiségismereti tartalmak közvetítése kizárólag cselekvésközpontú legyen. Ne tanítsunk adatokat, meghatározott ismereteket.
- A tartalmak egyrészt integrálhatók a tantárgyakba: ének-zene, technika, művészeti nevelés. Ebben a korban célszerűbb az integráció, több motivációs lehetőséget biztosít.
- A tanulók: nyerjenek betekintést a magyarországi nemzetiségek jelenébe és múltjába élmények alapján, szerezzenek alapvető ismereteket azok életéről és mindennapi munkájáról.
- Tudatosuljon bennük – főként a szokások terén – az emberek mássága. Ismerkedjenek meg legalább két különböző szokással.
- Kapjanak indítást mondókák, dalok, játékok gyűjtésére, ismerjék meg a népköltészet értékét és szépségét, mutassanak érdeklődést a hagyományok iránt. Készítsenek (barkácsoljanak) három tárgyat, ismerjék használatukat.

Célkitűzések az 5 – 8. évfolyam

- A tanulók nyerjenek betekintést a településen élő nemzetiségek életébe, ismerjenek meg magyarországi nemzetiségek által lakott területeket földrajzi adottságaikkal együtt.
- Tudják, hogyan és miként kerültek Magyarországra. Ismerjék a betelepítés okait, tudjanak néhány fontos eseményt elmesélni.
- Ismerjék a naptári évhez és a valláshoz kötődő legfontosabb ünnepeket, maguk gyűjtsenek szokásokat, tudják a tanult szokásokat felsorolni és röviden ismertetni.
- Ismerjék meg a magyar nép és az anyaországok legfontosabb tradícióit, ismerjék fel a hagyományok különbözőségét és azonosságait.
- Ébredjen fel érdeklődésük más kultúrák iránt, tiszteljék azokat.
- Nyerjenek betekintést a magyarországi nemzetiségek mindennapi életébe, ismerjék meg a település, az udvar és a ház berendezését. Legyenek alapvető ismereteik a település formájáról és a legfontosabb berendezési tárgyairól.
- Sorolják fel a nemzetiségekhez kapcsolódó legfontosabb paraszti munkákat, kézműves mesterségeket, ételeket és ruhadarabokat.
- Ismerjék az akkori és mostani étkezés és öltözködés közti különbségeket.
- Fedezzék fel és elevenítsék fel a nemzetiségi hagyományokat, ismerjék a nemzetiségek közötti kapcsolatokat.
- Ismerjék a Magyarországon élő kisebbségeket, és legfontosabb jogait sorolják fel.
- Ismerjék a nemzetiségű származású művészek szerepét a magyar kultúra kibontakoztatásában, sorolják fel legalább három művész egy-egy alkotás
-

2.14. A tanulók fizikai állapotának mérése

2015 januárjától került bevezetésre a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (Netfit), melynek célja, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjuk és a köznevelés szereplői körében.

A felmérés minden nappali munkarendű oktatást folytató alap- és középfokú iskola összes tanulóját érinti, kivéve az 1–4. évfolyamos tanulókat.

A NETFIT segítségével tudományos megalapozottságú, objektív képet kaphatunk a magyar iskoláskorú fiatalok egészségközpontú fittségi állapotáról.

A NETFIT® fittség mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

- Testösszetétel és tápláltsági profil:
Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
Testmagasság mérése
Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék
- Aerob fittségi (állóképességi) profil:
Állóképességi ingafutás (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás
- Vázizomzat fittségi profil:
Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
- Hajlékonysági profil:
Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A tanulók eredményeik alapján személyre szabott diagnosztikus jellegű értékelést kapnak saját fittségi állapotukról, amelyhez a szülők is hozzáférhetnek, valamint online elérhető, országos adatbázisban is összegyűjtik a kiértékelt adatokat. A NETFIT-tel történő fittségi állapot-követés révén ráirányíthatjuk mind a tanulók, mind a szülők – így a társadalom – figyelmét a rendszeres testmozgás, testedzés és a sport kiemelkedő szerepére az egészségfejlesztés érdekében.

13/2018. (VI. 14.) EMMI rendelet 4. § (3) „A tanítási évben nevelőtestületi értekezleten el kell végezni az adott intézményre vonatkozó, az országos kompetenciamérés, a nyelvi mérés, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos támogató rendszer, valamint a NETFIT® rendszer szerinti fizikai fittségi mérések legutolsó rendelkezésre álló adatainak elemzését, értékelését. A nevelőtestületi értekezletről készített jegyzőkönyvet tájékoztatás céljából meg kell küldeni az iskolaszéknek, az intézményi tanácsnak és a fenntartónak.”

2.15. Iskolapszichológia

A gyermek, a tanuló részére végzett egyéni tanácsadást az iskolapszichológus az iskolában a kötelező iskolai tanóra – illetve más kötelező foglalkozás – alatt is végezheti abból a célból, hogy a gyermek személyiségfejlődését elősegítse.

2.16. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Egészségnevelési elvek:

- A testi, szellemi, lelki, közösségi nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni. Az egész tanévet átölelő folyamat, mely minden tanulóra, minden tantárgy, foglalkozás idejére kiterjed.
- Tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység.
- Segíti a személyiség kialakulását és fejlődését, hogy az állandóan változó környezethez a tanuló könnyen tudjon alkalmazkodni.
- Az ismeretszerzés közben a tanuló olyan tevékenységeket végez, mely az ismeretet aktív magatartássá teszi.
- Szolgálja a mentálhigiénét, elsődleges prevenció, önségítés.

Környezeti nevelési elvek:

- A tanuló képessé válik a környezeti jelenségek értelmezésére, a természetes és épített környezet megismerésére és a tapasztalt problémák okainak felismerésére, okainak keresésére.
- Váljon közvetlen lakó-és élőhelyük aktív szereplőjévé!
- Alakuljon ki a tanulóban a természet iránti felelős gondolkodás és döntéshozás képessége!
- A környezeti nevelés fontos része a fenntartható fejlődés fogalmának megértése, hogy a fenntarthatóság az ember napi szükségleteinek biztosítása mellett a természeti, környezeti előfordulások ésszerűvé, a következő nemzedék számára történő megőrzését jelenti.

2.17. Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, tanulási zavarokkal, illetve részképesség-zavarokkal küzdő gyerekek felzárkóztatására és fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk.

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a gyengébben teljesítők felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások segítik.

Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére irányuló órákat szervezünk és tartunk.

Az 5-7. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók számára felzárkóztató, korrepetáló, képességfejlesztő órákat szervezünk.

A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, képesség fejlesztő órákat tartunk.

Fejlesztő programunk a játékoságon, a tapasztalatszerzésen, életkori sajátosságokon, pozitív érzelmeket keltő tevékenységeken alapul.

Fejlesztő programunk megvalósítását fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, logopédus, iskolapszichológus látja el.

Tevékenységi területek, lehetőségek:

- Az alapkészségek mindennapos fejlesztése.
- Rugalmas, a tanulók szintjéhez igazodó követelményrendszerrel, a tananyag feldolgozásának speciális módszereivel, a tananyag szükség szerinti átrendezésével biztosítani a tantervi minimum teljesítését.
- Speciálisan kiscsoportos vagy egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése.
- Folyamatos korrekció, ellenőrzés, értékelés, önértékelés.

Tevékenységi formák:***Tanórán belül törekszünk:***

- az egyéni képességekhez igazodó munkaformák,
- egyéni fejlesztés, értékelés,
- csoportos fejlesztés,
- tanórai differenciálás,
- kooperatív munkaformák alkalmazására.

Tanórán kívül működik:

- napközi otthon,
- tanulószoba,
- erdei iskola,
- múzeumlátogatás, könyvtárhasználat, színházlátogatás,
- tanulmányi kirándulások,
- egyéni, kiscsoportos rehabilitáció,
- fejlesztő foglalkozások,
- felzárkóztatás.

2.17.1. Az alapfokú oktatás megvalósítása mellett a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásának irányelvei, céljai, feladatai

Intézményünk feladatának tartja a tanulási zavaros (diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás) és magatartászavaros gyermekek integrációját. Feladatvállalásunk a következő alapokon nyugszik: az integráció gondolata a humánus alapértékek elfogadását jelenti és a fogyatékos fogalmának újragondolását feltételezi. Fontos annak felismerése és a tanulókkal való felismertetése is, hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat speciális segítségre, hogy mindannyian "különbözőek vagyunk", s ez a sokszínűség nem negatívumot, hanem pozitívumokat jelent a közösségek és a társadalom számára.

Az integráció pozitív magatartásmintákat közvetít. A speciális szükségletű gyermeket reális önértékelésre, képességei maximális kibontakoztatására serkenti, a nem sérült gyermekek pedig megtanulják a hozzájuk való alkalmazkodást, a segítségnyújtást. Ez pedig hosszú távon az előítéletek enyhüléséhez, a "mátság" értékeinek társadalmi méretű elismeréséhez vezethet.

A sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatása valósul meg intézményünkben.

Az együttnevelés során fontos feladatunknak tekintjük az iskola pedagógusainak, a szülők és a tanulók közösségének felkészítését a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.

Fejlesztő-nevelő munkánkat a hagyományos pedagógiai elveken túl a sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai fejlesztésének irányelvei determinálják.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt törekszünk arra, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek személyisége minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képesek legyenek a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeiket megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

A követelmények elsajátíttatása a beszéd, nyelvi és egyéb tanulási zavarok kompenzálása és megszüntetése érdekében végzett folyamatos korrekciós, rehabilitációs, intervenciós és sérülés-specifikus egyéni és **kiscsoportos terápiás programok segítségével** történik, részben saját szakembereink, részben utazó tanári hálózat segítségével.

Legnagyobb hangsúlyt az anyanyelv és irodalom, a matematika, a testnevelés és sport, a művészetek műveltségi területei kapnak.

Ennek érdekében a következő pedagógiai alapelvek megvalósítására törekszünk:

- a sérült személyiség fejlesztése gyógypedagógiai eszközökkel,
- a tanulók egyéni képességeinek, eltérő fejlődési ütemének figyelembe vétele az oktatás és nevelés folyamatában,
- egységes nevelési elvárásokkal a követelmények biztonságossá tétele,
- támasz és segítségnyújtás a tanulási folyamatokban, az emberi törekvésekben,
- a speciális nevelési szükségletek kielégítése a nevelés-oktatás minden területén.

Ennek érdekében a következő célokat tűztük ki:

- a sajátos nevelési igényű tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés funkciók, sérült részképességek terápiás jellegű korrekciójával,
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a rehabilitációs és rehabilitációs eljárásokkal,
- az általános műveltség megalapozása,
- az eredményes társadalmi beilleszkedés feltételeinek megteremtése az önálló életvezetési technikák elsajátításával, gyakorlásával, toleráns magatartás kialakítása a személyiség gazdagításával, az általános emberi értékek és normák elfogadtatásával.

Az iskolánkban folyó nevelés-oktatás fő feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek szempontjából:

- az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembe vételével,
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,

- a fejlesztési szakaszoknak megfelelő szűrő és diagnosztikus eljárások kidolgozása.

A pedagógiai célkitűzések, feladatok eszközei és eljárásai

Az oktatás-nevelés területén eszköznek tekintjük a tanítási órákat és a tanításon kívüli órákat, a fejlesztő foglalkozásokat a közös és a részletes követelmények érvényesítésére.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése, oktatása során szoros együttműködést megvalósítására törekszünk:

- a gyermek diagnózisát felállító szakértői bizottság,
- az iskolánkban a gyermek fejlesztését végző, fejlesztésében közreműködő utazó gyógypedagógus,
- a pedagógusok munkáját segítő szakmai szolgáltatást nyújtó gyógypedagógus,
- az osztálytanítók,
- a napközis nevelők,
- a pedagógiai asszisztensek
- és a szülők között.

Az iskola gyógypedagógusa a szakértői bizottság diagnózisa és a gyógypedagógus által készített egyéni fejlesztése terv alapján végzi rehabilitációs-re edukációs munkáját. Segítséget nyújt a gyermek tanítóinak, tanárainak a diagnózis értelmezéséhez, a tanuláshoz szükséges segédeszközök, speciális fejlesztő programok kiválasztásához, javaslatot tesz gyógypedagógiai módszerek alkalmazására. Figyelemmel kíséri a gyermek haladását. A rehabilitációs, re edukációs foglalkozások keretében az egyéni fejlesztéseken túl részt vesz a gyermek tanórai differenciált foglalkoztatásában, így is segítve a tanító munkáját, a gyermek beilleszkedését. A szülők számára segítséget nyújt a diagnózis értelmezéséhez, konzultál a szülővel a fejlesztés eredményeiről, segíti a szülőt a probléma elfogadásában, a gyermekkel szembeni reális elvárások kialakításában.

A tanító, a szaktanár a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait.

Szükség esetén a gyógypedagógussal együttműködve egyéni tantárgyi fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. Az oktatás során individuális módszereket, technikákat (differenciált foglalkoztatás, kooperatív csoport és páros munka, fejlesztő programok, speciális tankönyvek, feladatlapok, eszközök) alkalmaz.

A közösségépítés során személyes példájával segíti a sajátos nevelési igényű gyermek osztályközösségbe való befogadását.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően érvényesíti a méltányos számonkérési, értékelési ill. átmeneti felmentési lehetőségeket minden esetben a gyermek távlati érdekeinek figyelembevételével.

A sajátos nevelési igényű gyermekek képzésének során a legfontosabb szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés folyamatos pozitív változása,
- a sérült részképességek folyamatos fejlesztése,
- egyéni szükségletek,
- társadalmi beillesztés.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Minden tanulónknak szükségleteihez igazodva és a szakértői véleményben előírtaknak megfelelően biztosítjuk a rehabilitációs időkeretet. A pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások fajtáit és óraszámát – az éves órakeret függvényében, a rászoruló tanulók szükségleteinek ismeretében – tanévenként munkatervben rögzítjük, a konkrét fejlesztési órarendeket is tanév elején állítjuk össze.

A rehabilitációs - rehabilitációs foglalkozások egyéni vagy csoportos formában is tarthatók.

- A foglalkozás a gyermek képességeinek, a fejletlen vagy sérült funkcióinak feltérképezésével indul.
- A fentiek ismeretében fejlesztési terv készül.
- A foglalkozások anyagának, tapasztalatainak feljegyzése folyamatosan történik.
- Lényeges elem az évenkénti pedagógiai diagnosztizálás, amelyet írásban rögzít a gyógypedagógus.
- Az intézmény minden **tanév végén (június 30-ig)** jelzi az illetékes Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság felé azoknak a tanulónknak az adatait, akinek a következő tanévben kötelező felülvizsgálatuk lesz.

A gyógypedagógus a rehabilitációs foglalkozásokról **munkanaplót** vezet, továbbá a rehabilitációs foglalkozásokat az **egyéni fejlődési lapon** is dokumentálja.

Az Egyéni Fejlődési Lap nem egyenértékű a **Haladási Naplóval**: A Haladási Napló a rehabilitációs órák feldolgozott anyagát tartalmazza, napi/heti bontásban, félévi és év végi állapotrögzítéssel, az **Egyéni Fejlődési Lap** pedig a gyermek/tanuló állapotában végbement nagyobb változásokat rögzíti, egy-egy terápiás periódus lezárását tartalmazza.

Az **Egyéni Terápiás Terv** pedig a tanév rendjéhez igazodó rehabilitációs munka főbb célkitűzéseit tartalmazza, a teljes tanévre; tehát minden új tanévben a gyógypedagógus új Egyéni Terápiás Tervet készít.

2.17.2. A fejlesztés szervezeti keretei

A tanulók rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozásainak időbeosztását a gyógypedagógus az osztálytanítókkal, osztályfőnökökkel konzultálva határozza meg.

A fejlesztő foglalkozás lehet:

a) Egyéni rehabilitáció, foglalkozás:

Lényeges, hogy a foglalkozások helye és ideje állandó legyen, így hozzájárulhatunk egy megfelelő napi ritmus kialakításához.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, egyéni tantárgyi korrepetálás, pszichológiai foglalkozások, terápiák.

b) Kiscsoportos fejlesztés:

A csoportok megszervezésekor meghatározó szempont, hogy azonos vagy hasonló fejlettségi szinten álló tanulókból, illetve azonos vagy hasonló nehézségekkel küzdő tanulókból szervezzünk homogén csoportokat.

Formái: gyógypedagógiai fejlesztés, logopédia, tantárgyi korrepetálás, mozgásterápia, pszichológiai terápiák.

c) A tanóra keretein belül a gyógypedagógus részvételével:

Tantestületünk nyitott erre az együttműködésre, így a páros óraszervezés az alsó és a felső évfolyamokon egyaránt megvalósítható.

A tanórai és a tanórán kívüli fejlesztés kiemelt területei

Az *anyanyelvi* fejlesztésben különös hangsúlyt kap:

- a pontos diagnózis, a megfelelő fejlesztési szempontok és módszerek kiválasztása, a vizsgálatok szakszerű elvégzése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a balról-jobbra való haladási irány rögzítése,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- a dyslexia prevenció keretében az előkészítő jellegű első osztályban a népi játékokon, gyermekverseken, népdalokon keresztül az egyenletes lüktetés kialakítása, ritmuskészség fejlesztése, a mozgás-beszéd koordinált működtetése,
- az auditív és vizuális diszkrimináció és emlékezet fejlesztése,
- az olvasási, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) hangoztató-elemző vagy dyslexia prevenciós módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- grafomotoros fejlesztés,
- a helyes ejtés, a fonéma hallás fejlesztése,
- hang- és betűegyeztetési gyakorlatok,
- a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek,
- könyvtárhasználat,
- számítógép, internet.

Minden részterületen hosszabb begyakorlási, érési időszakot biztosítunk. Az anyanyelvi fejlesztés a nevelés minden színterén központi szerepet kap.

A *matematika* fejlesztésében különös hangsúlyt kap:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alapszámítások fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

A matematika előkészítése a tanulmányi idő növelésével valósul meg.

A matematika tanítása a hagyományos matematika-tanítási módszerek felhasználása mellett az egyéni dyscalculia terápiából átvett elvek, eszközök és feladatlapok segítségével, apró lépésekben, a konkrét segédeszközökkel történő manipuláció idejét megnyújtva történik.

A *művészetek* területen kiemelt szerepet kap:

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd a téri orientáció,
- a mozgás- ritmus-beszéd koordináció,

- a grafomotoros fejlesztés,
- a szenzomotoros fejlesztés.

A *mozgásfejlesztés* során kiemelt szerepet kap:

- csecsemőkori ill. nagymozgások fejlesztése,
- rugalmasság fejlesztése,
- statikus, átmeneti és dinamikus egyensúly,
- testvonal átlépésének fejlesztése,
- végtagszétválasztás,
- ellentétes végtagmozgás fejlesztése,
- testséma, téri orientáció,
- ritmusfejlesztése,
- szerialitás,
- emlékezet,
- mozgásutánzás,
- finommotorika fejlesztésének előkészítése.

A *személyiségfejlesztés* során kiemelt szerepet kap:

- helyes önértékelés, az énkép erősítése,
- az önbizalom erősítése,
- a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs eszköztárának növelése,
- a hibás-hiányos helyzetfelismerés kompenzálása,
- a tudatos önirányítás, önkontroll kifejtése,
- az empátia fokozása, a másság elfogadtatása,
- a kompenzáló és védekező mechanizmusok (extrém magatartás, beilleszkedési zavar, agresszió) csökkentése, illetve megszüntetése.

Az *élő idegen nyelv* tanítása során kiemelt szerepet kap:

- a játékoság,
- mondókák, énekek, népi játékok tanítása,
- az adott nyelvet beszélő népek hagyományainak megismerése.

Az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel, történik negyedik osztálytól. A számonkérés során vagy a szóbeliség, vagy az írásbeliség kerül előtérbe.

2.17.3. Tanulói jogviszony, átjárhatóság az SNI gyermekek esetében

A beiratkozás módja, folyamata

Iskolánk nyitott minden tankötelezettségi korát elért, integráltan nevelhető sajátos nevelési igényű (tanulási, magatartási, részképesség, iskolai teljesítmény fejlődési zavara és/vagy figyelemzavar) gyermekek befogadására, akiket hozzánk irányít:

- a Beszédvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság,
- a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottságok.

Széleskörű tájékoztatást adunk a fejlesztési lehetőségekről, szükség esetén segítő tanácsokkal látjuk el a szülőket, akiknek ismertetjük programunkat, napirendünket.

Egyeztetjük nevelési elvárásainkat és elveinket.

A beiratkozás folyamatos, de év közben csak a már működő osztályok struktúráját, létszámát, a biztosítható fejlesztési órák keretét szem előtt tartva tudunk gyermeket fogadni.

A beiratkozása szakértői bizottság kijelölése alapján mindenkor a szülő kérésére történik.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A részképeség zavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta (elsősorban logopédus, pszichopedagógus) közreműködésével valósul meg.

A részképeség zavarok jellegének megfelelően a gyermekek iskolai oktatásában érvényesítjük a számonkérési, értékelési, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Iskolai nevelésük, oktatásuk során kiemelt feladatoként kezeljük:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítását,
- a kudarcűrő-képesség növelését,
- az önállóságra nevelést.

Diszlexia, diszgráfia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

Iskolás korban az olvasás- és írászavarok javításának feladata kialakítani a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejleszteni kifejező készségét, segíteni az olvasás, írás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A gyermekeknél az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel történik.

Nagy hangsúlyt fektetünk az aktív szókincs, a beszédképesség, a szövegértés, a testséma, téri tájékozódás, a vizuomotoros koordináció fejlesztésére.

Diszkalkulia esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A matematika tanítása során nagy hangsúlyt fektetünk az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztésére, a matematikai nyelv tudatosítására, a szerialitás erősítésére, a testséma, a téri relációk biztonságára (lásd helyi tanterv).

A számolási zavarokkal küzdő gyermekek esetében a tananyag elsajátítása során lassabb haladási tempót, hosszabb bevésési szakaszt, és több gyakorlási lehetőséget biztosítunk.

A szám- és műveletfogalmak kialakításakor, a számolási készség fejlesztése során a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében segítő-kompenzáló matematikai eszközök (kis tárgyak, korongok-korongképek, számolótáblák, egyéb segítő szimbólumok, ujjak) használata megengedett. Törekszünk arra, hogy a fokozott mennyiségű gyakorlás során a gyermekek megtalálják és megtanulják alkalmazni az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikákat, eljárásokat.

Hiperkinetikus zavarok, aktivitászavarok, figyelemzavar esetében kiemelt fejlesztési célok, feladatok

A gyermek nevelése- fejlesztése-tanítása során nagyon fontos a szoros kapcsolat a tanító, a gyógypedagógus és a szülői ház között.

A gyermek képességeinek, terhelhetőségének és érdeklődésének megismerésével a pedagógus ki tudja alakítani az egyénre szabott követelményrendszert, mind a gyermek viselkedését, mind tantárgyi tananyagot illetően.

A gyakoroltatás, a számonkérés során a feladatok összeállításánál figyelembe vesszük a tanuló gyengébb monotónia-tűrését, fáradékonyságát.

Pszichés funkcióinak fejlődését gyakori pozitív visszajelzésekkel segítjük.

A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében meghatározó a sokoldalú perzepciós fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási benyomások egymást erősítve fejlődnek.

Az anyanyelvi tárgyak tanítása során igyekszünk sok mondókát, gyermekverset tanítani, mozgással, ritmizálással kísérve.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

Szakmai alapidokumentumunknak megfelelően vállaljuk enyhén értelmi fogyatékos tanulók integrált oktatását is, de osztályonként csak 1-1 főt. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése, oktatása a fogyatékoság típusának megfelelő szakos gyógypedagógus bevonásával történik.

A nevelésükhöz biztosított feltételek:

- a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta foglalkoztatása,
- speciális tanterv, tankönyv és más segédletek,
- a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakmai szolgáltatások biztosítása,
- egyénre szabott haladási tempó és követelményrendszer kialakítása a szakértői véleménynek megfelelően,
- hosszabb időkeret biztosítása egy-egy tanév tananyagának elsajátítására.

SNI esetében folyamatos továbbhaladás, egyéni fejlesztési terv, biztosítjuk a tantárgyi felmentéseket, könnyítéseket.

Amennyiben a gyermek nem érte el a következő osztályfokba lépéshez szükséges szintet és a gyermek elsős, akkor az első osztályban töltött tanulmánya előkészítő jellegűnek számíthat.

Részére biztosított, hogy két év alatt végezze el az első osztályt. A szülővel való konzultáció során mindig feltárjuk a gyermek további fejlődésének véleményünk szerint leghatékonyabb útját.

A szülő - írásban benyújtott kérelme alapján –közös döntéssel biztosítjuk az osztályismétlés lehetőségét is.

Az értékelés alóli felmentés lehetőségét a mindenkori érvényben levő Köznevelési Törvény értelmében biztosítjuk.

2.17.4. Az SNI tanuló tantárgyi teljesítményének értékelése

Alapvető cél a tanulók önértékelésének fejlesztése, kritikus gondolkodásuk kialakítása, egymás munkájának elismerése, a hibák kíméletes, javító szándékkal történő megfogalmazása. A tévedések megbeszélése, kijavítása közösen történik. A hibák elfogadása, a tanulási folyamat részeként való kezelése a biztonság érzését nyújtja, mentesíti a gyerekeket a szorongástól.

A teljesíthető tevékenység biztosítja az örömteli, kudarc nélküli tanulás lehetőségét. Ugyanakkor az elért teljesítmény értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az adott gyermek aktuális teljesítőképessége, az, hogy saját lehetőségeit mennyire használta ki a munka, a feladat elvégzése érdekében.

Elvünk, hogy az értékelés

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be,
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött,
- tartalmazza, hogy a gyerek a saját lehetőségeit mennyire aknázza ki.

Az értékelési szempontok összetettek, egy-egy tantárgyra, illetve a gyermek egész személyiségének fejlődésére koncentrálnak.

A szöveges értékelés:

- fejlesztőközpontú, megerősítő, korrigáló,
- összhangban a NAT-tal, a pedagógiai programmal, a helyi tantervvel,
- rendszeres és folyamatos,
- személyre szóló, ösztönző, közérthető,
- tartalmazza a továbblépés útját is,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

Az iskolai beszámoltatások formái, rendje, korlátai, az SNI tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tantárgyi számonkérések során a sajátos nevelési igényű tanulóink beszámoltatásának formáit és módjait részképesség zavaraihoz igazítjuk. Az olvasási-írási nehézségekkel küzdő gyermekek számára biztosítjuk az írásbeli dolgozatok szóbeli feleletekkel történő kiváltását, illetve e gyermekeink számára célzottan több megszólalási lehetőséget adunk nemcsak a számonkérés, hanem a gyakorlás során is.

Az írásbeli beszámoltatás során hosszabb időt biztosítunk egy-egy dolgozat elkészítésére, valamint indokolt esetben mi olvassuk fel a feladatlap utasításait (pl. környezetismeret, nyelvtan, matematika) a gyermek számára. A részképesség zavarokkal küzdő, s emiatt görcsös, szorongó gyermeknek lehetőséget nyújtunk az egyéni helyzetben, nem az osztályközösség előtt történő számonkérésekre is.

A számolási nehézségekkel küzdő gyermekek a speciális segédeszközöket (korongok, pálcikák, számtábla) a dolgozatok során is használhatják.

Az iskolai számonkérések során a témazáró dolgozatok mellett minél nagyobb számban tesszük lehetővé gyermekeinknek, hogy tudásukról röpdolgozatok, szóbeli feleletek (egy-egy lecke anyagából) formájában is számot adjanak.

A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének rendszere az SNI tanulók esetében

Az értékelésnél figyelembe vesszük az elsődlegesen ill. másodlagosan kialakult magatartási, szocializációs problémákat. A gyermekek számára apró lépésekre lebontva teljesíthető szabályokat állítunk fel az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelően.

A szorgalom értékelésénél figyelembe vesszük a gyermek önmagához képest nyújtott teljesítményét, a tanuláshoz való viszonyát, a foglalkozásokon tanúsított aktivitását, önkéntes feladatvállalásait és azok teljesítését.

A közösségfejlesztés fontos feladatai a sajátos nevelési igényű gyermekek sikeres integrálása szempontjából

- A kiscsoportok együttműködésének megszervezése, személyiségformáló hatásának (önzetlenség, barátság, segítségnyújtás, lelkiismeretesség, áldozatkészség) hasznosítása, továbbfejlesztése.
- Az alkalmazkodás, beilleszkedés, a társakkal történő együttműködés, a közösségben vállalható szerep megtalálásának segítése, a kollektivitás fejlesztése.
- A tanulók társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak alakítása, továbbfejlesztése.
- Az önbizalom, önnevelés igényének felkeltése, a kezdeményezőképeség fejlesztése.
- A magányos gyermekek bevonása a közös tevékenységekbe, beilleszkedésük segítése.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló pedagógiai tevékenységek

Szoros kapcsolat kialakítása az intézményhez tartozó óvodai intézményegységgel azért, hogy az onnan beiskolázásra kerülő gyermekek kialakulóban lévő személyiségét megismerhessük, és a magatartási, beilleszkedési zavarokra utaló jelek alapján megfelelő, fejlesztő módon fordulhassanak pedagógusaink feléjük.

Erősíteni kell a kapcsolatot a kerületi Nevelési Tanácsadóval annak érdekében, hogy a felmerülő magatartási és beilleszkedési zavarok szakszerű megállapítása után megfelelő iránymutatást kapjunk a tanulók megtámogatásához.

Iskolapszichológus alkalmazása a zavarok korai felismerése és szakszerű korrigálása érdekében.

Rendszeres kapcsolat kialakítása a kerület Gyermekjóléti Szolgálatával annak érdekében, hogy a családban generálódó beilleszkedési- és magatartási zavarok csökkentését, megelőzését a szolgálat életvezetési tanácsokkal segíthesse.

Napközi otthoni nevelés, melynek során a tanulók elsajátíthatják az olyan magatartási formákat, melyek a szabadidő korrekt eltöltését, a közösségi kapcsolatok normalizálását segítik.

Családlátogatások annak érdekében, hogy a családokban felmerülő nevelési gondok megoldásában a pedagógus megsegíthesse a szülőket.

Az iskolánkba integrált gyermekek tanulási zavarához gyakran társul beilleszkedési és magatartási zavar. Ennek lehet elsődlegesen organikus oka, mint például az idegrendszer gátló és serkentő hatásai egyensúlyának megbomlása miatt létrejövő hiperaktivitás esetében.

Sokszor azonban a magatartási és beilleszkedési zavar másodlagosan keletkezik, a részképesség-gyengeségek talaján létrejövő tanulási zavarokra épülve. Gyakran tapasztalni, hogy a gyermek problémáinak gyökerét nem ismerik fel időben, sorozatos kudarcok érik az iskolában s emiatt gyakran otthon is, s végül valóban nem képes sehová sem beilleszkedni, ami súlyos esetben devianciához vezethet. Kiemelkedően fontos a szerepe a korai felismerésnek és segítségnyújtásnak, hogy ez az előbb felvázolt rossz kör, ez az önbeteljesítő jóslat ne lépjen működésbe. Iskolánk szakemberei ezért a magatartászavaros gyermek korai felfedezését és szakemberhez irányítását is fontos feladatuknak tartják.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A pedagógiai program érvényességi ideje

- a) Az iskola 2020. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján. A pedagógiai program visszavonásig érvényes.
- b) A pedagógiai programot a nevelőtestület véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett.

2. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

Módosítani kell:

- törvényi változások alkalmával
- ha a programmal kapcsolatos elvárások nem teljesülnek
- a nevelőtestület 2/3-a a módosítást megszavazza
- a szülők 75%-a bármilyen módon kezdeményezi a módosítást
- a fenntartó javaslatára

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni.

3. A pedagógiai program nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

Elhelyezése:

- honlap
- titkárság

A pedagógiai program irattári számát a fenntartói elfogadás után kapja meg.

Az iskola környezeti nevelési programja

A környezeti nevelés alapelvei:

- **A fenntartható fejlődés:** A jelenlegi generációk szükségleteinek kielégítése olyan módon, amely nem veszélyezteti a jövő nemzedék szükségleteinek kielégítését.
- **A növekedés korlátai:** A Föld és a földi erőforrások végeességéből adódó korlátok, melyek lehetetlenné teszik az emberiség létszámának és anyagi javainak folyamatos gyarapodását.
- **Alapvető emberi szükségletek:** Minden ember és társadalom igénye és joga a túléléshez szükséges energiához és anyagokhoz való igazságos és egyenlő hozzáférésre, a Föld lehetőségeihez mért kielégítő életminőség megvalósítására.
- **Az elővigyázatosság elve:** A megfontolt, a nem kívánt következményekre is figyelemmel lévő, az ökológiai folyamatokba a lehető legkevésbé beavatkozó döntéshozatal szükségessége olyan esetekben, amikor nem ismerünk minden körülményt, és/vagy amikor az adott kérdésre vonatkozó tudományos álláspont megosztott.
- **Kölcsönös függőség:** A minden elem és életforma között fennálló kölcsönös és egyenrangú függőségi kapcsolatok a természeti rendszerben.

A környezeti nevelés célja:

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

Konkrét célok és feladatok:

- Környezettudatos szemlélet, magatartás és életvitel kialakításának segítése
- Fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig tartó)
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- A problémamegoldó gondolkodás, a döntési képesség fejlesztése
- Tolerancia és segítő életmód, az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- Az életminőség fogyasztáson túlra mutató elemeinek keresése
- A környezeti nevelés alapelveinek fajsúlyos megjelölése az intézmény tantárgyi struktúrájában
- Hajlandóság ébresztése a tenni akarásra, a problémák megoldására, hatékony együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre
- A tanulók alkalmassá tétele a környezet szépségeinek befogadására
- A negatív környezeti jelenségekkel szembeni megfelelő kritika fejlesztése
- A problémák sokoldalú megközelítésének és megoldásának kialakítása
- A természeti és épített környezet megismerését biztosító programok szervezése
- Részvétel a szelektív hulladékgyűjtésben és az újrahasznosításban
- Az iskola környezeti adottságainak megőrzése a gyerekekkel közösen

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Természettudományos kompetencia:**
Az emberi tevékenység okozta változások megértése.
A fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség.
A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelőssége.
- **Szociális és állampolgári kompetencia:**
Közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben.
- **Környezettudatosság, esztétikai tudatosság:**
Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme.

A környezeti nevelés szinterei az iskolában:

- hagyományos tanóra – 45 perces tantermi óra
- nem hagyományos tanórai foglalkozások: erdei iskola, témanap, témahét, projekt, más komplex tantárgyközi foglalkozások
- tanórán kívüli foglalkozások: szakkör, tábor, tanulmányi kirándulás, együttműködés civil és állami szervezetekkel, cégekkel, versenyek

Hagyományos tanórai foglalkozások

A NAT és a kerettanterv alapján meghatározzuk a környezeti nevelés tananyagát. Az egyes tantárgyak célkitűzéseinél megjelennek a környezeti nevelés céljai.

A tanórán, a tananyagon kívül még sok egyéb tevékenység is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra.

- energiatakarékosság
- szelektív hulladékgyűjtés
- papírtakarékosság
- anyagok újrahasznosítása (pl. technika órán)
- figyelemfelkeltő dokumentum- és természetfilmek megtekintése
- a környezet folyamatos tisztántartása
- esztétikus, környezetbarát dekoráció tervezése, készítése

Nem hagyományos foglalkozások:

- **Erdei iskolai program:** Egymásra épülő, az adott környezethez illeszkedő, a tanulók képességeinek megfelelő, aktív részvételt igénylő, a tananyag élményszerű elsajátítását szolgáló többnapos tanulási forma. Az erdei iskolai programokat, valamint az iskolán kívüli foglalkozásokat az osztályfőnökök szervezik, a szülői munkaközösség véleményének kikérésével. Az erdei iskola költségei a szülőkre hárulnak, ennek vállalásáról írásos nyilatkozatot adnak.
A pedagógusok – a lehetőségek szerint – pályázatokon vesznek részt, hogy az erdei iskola költségeit csökkentsék.
- Az intézmény által kidolgozott **moduláris oktatási program**
- **Témanapok/témahét:**
A környezetvédelem kérdéseinek megismerése változatos tevékenységi formákban.
- **Nem tanteremben tartott óra:**
Múzeumlátogatások (Természettudományi Múzeum, Mezőgazdasági Múzeum, Néprajzi Múzeum) és foglalkozások múzeumpedagógus irányításával, rendkívüli órák a Fővárosi Állat-és Növénykertben, könyvtári foglalkozások

- **Tanórán kívüli egyéb lehetőségek:**
  - szakkörök
  - gyűjtőmunkák
  - vetélkedők
  - nyári táborok
  - kézműves foglalkozások
  - kirándulások, túrák
  - színház- és mozi látogatás
  - szelektív hulladékgyűjtés
  - akvárium/terrarium gondozása
  - pályázatokon való részvétel

Módszerek:

Törekvés a hagyományos módszerek háttérbe szorításával a környezeti nevelés szempontjából sokkal hatékonyabb élményalapú, tevékenykedtető, szenzitív interaktív módszerek alkalmazására.

Taneszközök:

- korszerű tankönyvek, természetismereti kiadványok, folyóiratok, játékgyűjtemények, természetfilmek
- szociális, életviteli és környezeti kompetencia alapú programcsomag
- térképek, modellek, tablók, tájékozási eszközök
- mérésekhez szükséges eszközök, anyagok
- növénygondozáshoz szükséges eszközök
- játékok
- kézműves foglalkozásokhoz szükséges anyagok, eszközök
- megfelelő felszerelés a technikateremben és a tankonyhán
- internet elérési lehetőség a tantermekben és a könyvtárban

Az iskolai környezet

Az iskola a főváros egyik legforgalmasabb részén található. A jelentős forgalom okozta zaj és levegőszennyezettség okozta problémákkal naponta találkozhatnak a tanulók. Ilyen környezetben különösen fontos a környezetvédelem hangsúlyozása.

Az iskolai környezet alakítása:

- Az iskolában olyan környezet kialakítása, melybe szívesen érkeznek, és otthonosan érzik magukat egész nap a gyerekek.
- A tanulók részvétele az épületet díszítő falújságok, tablók elkészítésében. Az iskola folyosóin kiállítás a tanulók színvonalas alkotásaiból.
- Az iskolaudvar gyerekbarát játékainak védelme.
- A szabadtéri burkolt felületek gondozása.
- Papírgyűjtési akciók szervezése.
- A gyerekek figyelmének felhívása a vízzel és az árammal való takarékosagra.

Az iskola mindennapi élete:

- A környezeti nevelés szempontjából az iskola mindennapi életének is tervszerűnek kell lenni.
- Szükséges az iskola minden dolgozójának példamutató magatartása.
- A gyerekek minél több időt töltenek a szabad levegőn az időjárásnak megfelelő elfoglaltsággal.

A környezeti nevelési programban részt vevők közötti kommunikáció

Cél: Az iskolai élet környezetbaráttá alakítása. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének közüggé tétele.

A tantárgyak lehetőségei a környezetnevelési program megvalósításában:

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelvegymásra hatását
- ismerjék meg a közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit

A tanulóknak

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledését a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásával
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra, és ismerjék meg a nyelv segítségével a más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit, és ismerjék az idegen országok környezet védelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezet védelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére, statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és lényeg kiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett témákat és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek reális becslésekre

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek ki
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásainak törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természet és épített környezetre, valamint becsüeljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének

A tanulók

- ismerjék fel a természeti illetve művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő illetve élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapiakban egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Rajz

A tanulók

- ismerjék fel a természeti illetve művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás fenntarthatóság egyik alappillére;
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulására;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezet nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök és a tornaszerek;
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. zsákban futás, gólyalábazás);
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Hon- és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelében élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök)

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit

Természetismeret

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)
- természettudományos gondolkodásnak megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése
- ökológiai szemlélet fejlesztése
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése
- magatartás fejlesztése
- értékrend alakítása
- környezettudat fejlesztése
- felelősségérzet fejlesztése
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a társadalom földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknál

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szerkezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Egészségtan

A tanulók

- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében

2. számú melléklet

Arizona szabályzat

1. Törvényességi megfelelés feltételei:

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

46. § (1) A tanuló kötelessége, hogy

a) részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,

b) eleget tegyen - rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően - tanulmányi kötelezettségének,

f) megőrizze, továbbá az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit,

g) az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, tanuló társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, tiszteletet tanúsítson irántuk, segítse rászoruló tanuló társait,

h) megtartsa az iskolai, kollégiumi SZMSZ-ben, továbbá a házirendben foglaltakat.

(3) A gyermeknek, a tanulónak joga, hogy

a) képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve - az e törvény 2. § (1)

d) részére az állami iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,

f) személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat ugyanezen jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását.

2. Az Arizona program bevezetésének pedagógiai alapja

2.1. Célok:

A pedagógusok tanításhoz és a diákok tanuláshoz való jogának biztosítása. Ennek értelmében a program célja annak biztosítása, hogy a tanulni akaró diákok jogait megvédje az órák normális menetét zavarókkal szemben, és a tanár nyugodt körülmények között végezhesse nevelő-oktató munkáját.

2.2. Alapelvek:

- egymás iránti tisztelet
- egyéni felelősségérzet

A program nem büntetésre, hanem a tanulók saját felelősségére épül. A tanulók megtanulják, hogy a cselekedeteiknek következménye van, mindenkinek saját magának kell döntenie, és a döntéseiért ő maga felelős. A kölcsönös tisztelet az alapja a tanár és diák együttműködésének. Az alapvető jogok és kötelességek (továbbiakban: Alapszabályok) egyaránt vonatkoznak a tanárra és a diákra, melyek a következők:

- minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz;
- minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz;
- mindenkinek kötelessége mások jogait tiszteletben tartani.

Aki a fenti elvek ellen vét, és nem akar, vagy nem tud viselkedésén változtatni, az órát elhagyja, és az Arizona szobába távozik.

Az Arizona szoba egy olyan terem, ahol mindig tartózkodik egy felügyeletet ellátó tanár, aki nyugodtan, higgadtan fogadja az odaérkező gyereket (gyerekeket).

2.3. Feladatok:

- a tanórákon előforduló konfliktusok kezelésére
- az iskolai szabályokhoz, normákhoz való alkalmazkodás fejlesztése,
- a közösségbe való beilleszkedés segítése
- a tanulók felelősségtudatának fejlesztése
- egyértelmű, betartható szabályok kialakítása
- a tantestület részéről egységesség, következetesség, türelem

3. A program iskolai bevezetésének feltételei:

- a program kidolgozásának módjáról, és a program alapszabályairól a tantestület hoz döntést
- a program sajátos iskolánkra szabott formájának kidolgozása
- az „Alapszabályok” ismertetése az érintettekkel (tanulói közösség, szülői munkaközösség)
- a fenntartó tájékoztatása és hozzájárulásának beszerzése a program bevezetéséhez
- az „Alapszabályok” kifüggesztése a tantermekben
- Az Arizona szobában mindig tartózkodik egy tanár, aki ott az ügyeletet ellátja.

4. Az Arizona program iskolai alkalmazásának szabályai

4.1. A tanórán tanúsított viselkedés alapkövetelményei:

- pontos érkezés
- együttműködés a pedagógussal
- sértő, trágár szavak mellőzése
- az iskolai berendezések állagának megóvása
- az iskola házirendjében leírtak szerint elvárt magatartás

4.2. A tanóra elhagyásának szabályai:

- A tanteremben a tanárnak kötelessége, hogy gondoskodjon a szabályok betartatásáról. Amennyiben a tanórán a tanár úgy véli, hogy a tanuló vétett valamely szabály ellen, megkérdezi a diákot: „Melyik szabály ellen vétettél?”
- A tanuló a kifüggesztett szabályokból kiválaszthatja azt a szabályt, amelyet nem tartott be. Tisztelettudóan megválaszolja a kérdést. (A „nem tudom” válasz nem elfogadható. Amennyiben a tanuló nem képes megnevezni a szabályt, a tanár teszi meg helyette.) Eldöntheti, hogy a továbbiakban szabálykövetően viselkedik, s a tanteremben marad, illetve inkább távozik az Arizona szobába.
- Amennyiben a tanteremben maradás mellett dönt, ügyelnie kell arra, hogy ismételen ne zavarja meg az óra menetét. Amennyiben a tanuló másodszor is vét valamely szabály ellen, a tanár már nem ad választási lehetőséget a tanulónak, hanem távoznia kell az Arizona szobába. (A tanár közli vele: „Ezzel a viselkedéssel eldöntöttem, hogy az Arizona szobába távozol.”). Az alsós tanulókat szükség esetén pedagógus segíti az Arizona szobába való eljutásban.
- A diák tulajdonképpen mindkét esetben a saját döntése alapján távozik az Arizona szobába. Távozása az „Információs lappal” történik (erre a célra különböző nyomtatvány áll rendelkezésre attól függően, hogy alsó- vagy felső osztályos a tanuló), amelyet a tanár értelemszerűen tölt ki, így az osztályterem elhagyásakor a tanár feljegyzi azt is, hogy milyen probléma volt a tanuló viselkedésével.
- A diáknak az „Információs lappal” jelentkeznie kell az Arizona szobában tartózkodó nevelőnél, akinek segítségével problémafeltárást és önértékelést kell végeznie egy „Problémafeltáró lap” és egy „Önértékelő lap” kitöltésével, valamint egy visszatérési „tervet” kell készítenie (erre a célra különböző nyomtatványok állnak rendelkezésre attól függően, hogy alsó- vagy felső osztályos a tanuló).

4.3. Az Arizona szobában tartózkodás szabályai:

- Az Arizona szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie. A felügyelő tanár utasításainak betartása számára kötelező. Ennek megszegése azonnali szülői bevonást eredményez, valamint ügyében az intézményvezető (~~igazgató~~) jár el, aki az iskola Házirendjében leírtak alapján fegyelmező intézkedést foganatosít.
- A tanteremből korábban távozott diák bekopog az Arizona szoba ajtaján. Belépés után szükség szerint bemutatkozik, majd az ott tartózkodó nevelőnek átadja az „Információs lapot”.
- Az ügyeletes nevelő a szobában lévő „Úrlapon” regisztrálja a tanulót.
- A diák kap egy „Problémafeltáró lapot” melynek része egy visszatérési terv készítése is.
- A diák leül egy asztalhoz és átgondolja, melyik szabályt sértette meg, milyen következményei vannak tettének saját magára, illetve osztálytársaira nézve,

valamint visszatérési tervet készít arra vonatkozóan, hogyan tudná a jövőben ezt a magatartást elkerülni.

- A visszatérési terv készítésében az ügyeletes nevelő segítséget ad, ha azt kéri a tanuló. „Nem tudom” válasz nem elfogadható.
- Ha a diák jó visszatérési tervet készít (ezt az ügyeletes nevelő értékeli és dönti el), akkor a diák az aláírt visszatérési „tervvel” térhet vissza a tanterembe. (Ezen a lapon az időpontot is mindig rögzíteni kell.) Fontos, hogy a tanuló visszatérésével sem zavarhatja meg az óra menetét. Az elkészített tervét csendben a tanári asztalra helyezi, majd a helyére ül és igyekszik bekapcsolódni az óra folyamatába. Így nem sérül a zavartalan tanulási és tanítási folyamat.
- Ha a diák nem készíti el a visszatérési tervet, vagy nem elfogadható visszatérési tervet készít, akkor az Arizona szobában marad, amíg el nem készíti az elfogadható tervét. Ha erre nem kerül sor a tanítási időben, akkor másnap reggel az Arizona szobába kell visszatérnie, lehetőleg a szülőjével.

4.4. A segítői/tanácsadó segítségének kérése, valamint a segítő/tanácsadói megbeszélés szabályai:

- Segítő/Tanácsadói feladatot a nevelőtestület tagjai láthatnak el.
- Segítő tanácsadónak jelentkezni önkéntes alapon lehet.
- Mindig az Arizona szobában ügyeletet tartó tanár feladata, hogy szóljon annak a kollégának, akit segítőként jelölt meg a diák. A diák által megjelölt tanár nem köteles ellátni a segítő feladatot, ilyen esetben más tanárt jelölhet meg a tanuló segítő/tanácsadónak.
- A segítő/tanácsadói megbeszélés célja az okok felderítése megoldási alternatívák keresése a felmerülő problémákra vonatkozóan.

4.5. Az Arizona szobába kerülés következményei:

Együttműködő tanuló esetében

- Minden alkalommal bejegyzés kerül az e-napolóba, és a tájékoztatófüzetbe;
- **5** alkalom után segítő beszélgetésre hívjuk a tanulót az általa választott segítő/tanácsadó tanárral.
- **10** alkalom után (szülő, gyermek, osztályfőnök, valamint szükség esetén a tanuló által választott segítő/tanácsadó tanár)

A további esetekben egyre több személy vesz részt a segítő beszélgetéseken (intézményvezető, iskolai, gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógus, esetleg más meghívott személy: Gyermekvédelmi Szolgálat szakembere, iskolarendőr, iskolapszichológus stb.) A beszélgetésekről minden esetben jegyzőkönyv készül, amelyeket a beszélgetés résztvevői aláírásukkal hitelesítenek.

- A tanuló, aki a tanórát az Arizona szobában töltötte, nem hiányzó, csak az adott szituációból lett kiemelve döntése alapján, ezért a tananyag pótlása a saját felelőssége, felelősnél, dolgozatnál nem hivatkozhat az Arizona szobára. Távozása nem mentesíti a következő órai esetleges felelés vagy dolgozatírás alól, már a következő órán, számon kérhető tőle a tananyag.

- Dolgozatírásakor a tanuló szintén elhagyhatja a tantermet, de ebben az esetben a dolgozatát nem folytathatja az Arizona szobában. A dolgozatát addig értékeli a szaktanár, ameddig az osztályban tartózkodott.
- Az Arizona szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie.
- Szünetben nincs nyitva a szoba.

Nem együttműködő tanuló esetében

Az a tanuló, aki a szabály(ok) megsértését követően úgy dönt, hogy sem a pedagógus felszólítására nem tartja be a szabályokat, sem az Arizona szobába nem hajlandó távozni, ügyében az intézményvezető jár el, aki az iskola Házirendjében leírtak alapján fegyelmező intézkedést foganatosít.

- Minden alkalommal bejegyzés kerül az e-napolóba;
- **első** alkalom után segítő beszélgetésre hívjuk (szülő, gyermek, osztályfőnök)
- **második** alkalom után (az előzőek+ intézményvezető, választott tanár, és szaktanár)
- **harmadik** alkalom után (az előzőek+családsegítő munkatársa)

A további esetekben egyre több személy vesz részt a segítő beszélgetéseken (intézményvezető, iskolai gyermekvédelmi munkát koordináló pedagógus esetleg más meghívott személy: Gyermekvédelmi Szolgálat szakemberei, iskolarendőr, iskolapszichológus stb.).

Arizona verseny

Osztályok közötti verseny. Az iskolai hirdető táblán rendszeresen összesítjük osztályonként az Arizona szobába távozó gyerekek számát, egy-egy félév végén a legjobb eredményt elérő osztályok jutalomban részesülnek.

Monitorozás

A program bevezetése után az osztályfőnökök minden héten megnézik, hogy diákjaik mennyire érintettek, s ha szükséges, kezdeményezik a segítő megbeszéléseket.

Félévenkénti értékelés vizsgálja:

- az Arizona szoba használatának mennyiségi adatai (hány tanuló, hányszor lett kiküldve, ennek változása havi bontásban)
- minőségi mutatók (hogyan vált be a program; hatása az órai légkörre, a tanár diák viszonyra; esetleges változtatások szükségessége; a szülőkkel való együttműködésre kifejtett hatások; szervezési problémák)

